KARKERÊN HEMÛ WELATAN Û GELÊN BİNDEST YEKBİN

stêrka bolşewîk

WEŞANA VEDORA MARKSÎST-LENÎNÎST (KURDİSTANA BAKUR)

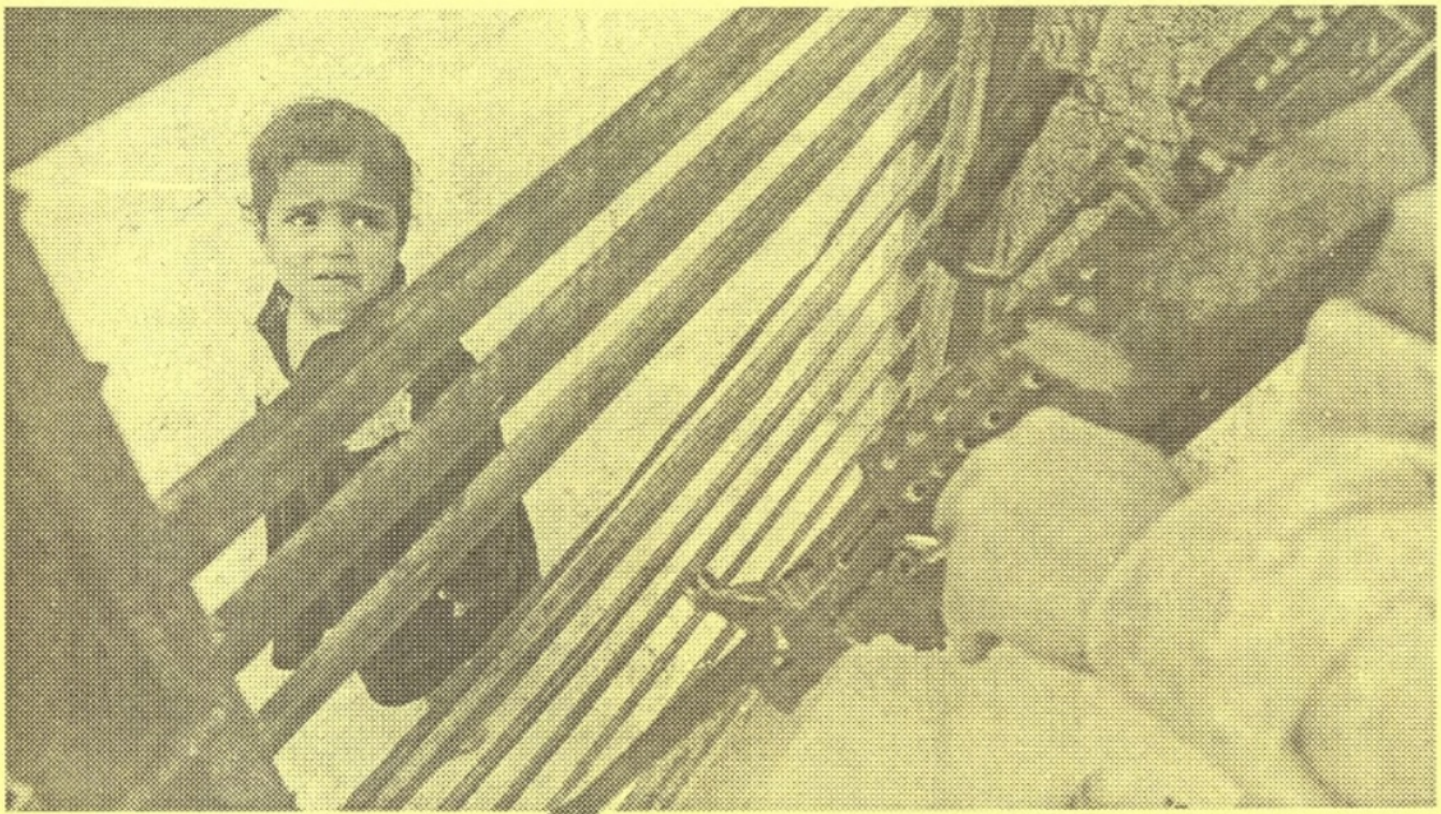

BARBARLIKTAN KURTULUŞUN TEK YOLU:

DEVRİM, SOSYALİZM!

HEJMAR: 29 · SEBAT 2005 · BIHA: 750.000 TL

İ Ç İ N D E K İ L E R

Avrupa Birliği ve Kürt ulusal sorununda kimi tavırlar	3
Türk şovenlerinin kimi hezeyanları	22
İşgal ve savaşın gölgesinde seçim oyunu oynandı...	26
Newroz ateşini devrim ateşine dönüştür! Kurtuluş devrimde, sosyalizmde!	34
İnsan hakları postal altında	36
"Memleketimden" kadın "manzaraları"...	40
2005 Dünya Kadın Yürüyüşü 8 Mart'ta başlıyor!	44
"'Irak'ta ulusal direniş' ve 'işgale karşı antiemperyalist mücadele' üzerine notlar" başlıklı yazı üzerine...	46
Süleymaniye Mitingi	53
Okur Mektupları	56
İbrahim'den: Li Tirkiyê pirsgirêka netewî...	58
TARÎXÊ KURDÎSTAN'RA TAYÊ PELGÊ – VI	61

Avrupa Birliği ve Kürt ulusal sorununda kimi tavırlar...

AB'nin önde gelen emperyalist güçlerinin yetkili ve etkili yöneticilerinin hem Türk devletinin hem de diğer AB üyesi ülkelerinin yetkilileriyle sürdürdükleri pazarlıklar ertesinde, 17 Aralık 2004 tarihinde Türkiye ile AB'ye üyelik için müzakereleri başlatma tarihi verildi. Buna göre müzakerelere 3 Ekim 2005'te başlanacak.

Müzakere tarihinin verilmesi, Türk hakim sınıfları içinde AB'ci olan kesimin temsilcileri ve borazanı medya tarafından "tarihi gün", hatta kimileri tarafından neredeyse "devrim" yapılmış gibi gösterildi, gösteriliyor.

AKP hükümeti de iktidar dalaşında üstlendiği bir görevi yerine getirme "mutluluğu" içinde... Başbakan Erdoğan "artık Türkiye'nin yolunun açıldığı", Türkiye'nin "dünya devletleri içindeki yerini" alacağı vb. vb. masalları anlattı, anlatıyor.

17 Aralık 2004 tarihinde müzakere tarihinin alınmış olması AB'nin Türkiye'nin "ev ödevlerini" yerine getirdiği kanatine varmış olduğunun göstergesidir. Kopenhag Kriterleri'ne göre Türkiye'nin "ev ödevleri" esas olarak yasal düzeydeki değişikliklerin yapılmasıydı.

Ecevit-Yılmaz-Bahçeli üçlü koalisyon döneminde başlayan "AB'ye uyum paketleri"nin çıkarılması işi, AKP'nin tek başına hükümet kurmasıyla hızlandı ve AKP'nin meclisteki çoğunluğu sayesinde de "uyum paketleri" AB yetkililerinin de beklemediği hızda meclisten çıkarıldı. Böylece Kopenhag Kriterleri'ne uydurulmuş yasal değişiklikler gerçekleştirilerek Türkiye'nin müzakere tarihi almasının önündeki engeller esas olarak ortadan kaldırıldı.

Kopenhag Kriterleri artık bundan sonra sözkonusu olmayacak. Müzakere tarihinin verilmesiyle bu işe de son verildi. Bundan sonra yeni bir başlangıç sözkonusu...

Türk devletinin işi, eğer gerçekten

AB'ye üye olmakta kararlıysa -şimdilik böyle görünüyor- bundan sonra daha da zor. Bundan sonraki süreçte Türkiye'nin hemen hemen tüm sorunlarında AB ölçülerine uyulup uyulmadığı kontrol edilecek. Ulusal yasaların AB yasalarına uygun hale getirilmesi, her şeyden de önemlisi, yasaların uygulanıp uygulanmadığı takip edilecek.

Bu arada AB içinde Türkiye'nin AB'ye üyeliğini istemeyen kesimin TC'nin başını ağrıtacak konuları -Kürt ulusal sorunu, Ermeni soykırımı ve Kıbrıs meselesi gibi sorunları- gündeme getirmesi olasılığı da hayli yüksek görünüyor. Ucu açık müzakerelerin nasıl sonuçlanacağı şimdiden kestirilemiyor. 2014 yılına kadar hatta daha da uzun süreceği tahmin edilen müzakereler sürecinde AB'nin bir birlik olarak varlığını sürdürüp sürdürmeyeceği de bir başka sorun.

Tüm bu sorun ve gelişmeler sürecinde özellikle kimi Kürt örgütleri, grup ve kişiler, ama aynı zamanda Kürt ulusal sorununa destek verdiğini iddia eden kimi Türkiyeli kesimin de öne çıkardığı ve propagandasını ettiği düşünce, Türkiye'nin AB'ye üyeliğinin Kürt ulusal sorununu çözeceği yönlü düşünce oldu.

Gerek Türkiyeli AB'ciler, gerekse de Kuzey Kürdistanlı AB'ciler olsun, tüm AB'cilere göre AB üyeliği, demokrasi, insan hakları gibi evrensel değerleri savunan bir kulübe üyelik ve AB'yi savunmak ise demokrasiyi, özgürlüğü savunmaktır. Müzakere tarihi alınana kadar geçen tüm süreçte AB'cilerin AB ile ilgili görüşlerine damgasını vuran düşünce bu oldu. Emekçi kitlelere bu yönde masallar anlatıldı. Masalların anlatımı sürüyor!

AB'ye biçilen bu "demokrasi, özgürlük" kâbesi rolü temelinde Kürt ulusal sorununun çözümü bağlamında da kitlelere masallar anlatılmaktadır.

Kuzey Kürdistan'da Kürt ulusal hareketi içinde anda öne çıkan kesimin yaklaşımı da, demokrasi ve özgürlüğün sağlanması için AB'ye umut bağlamaktır, bunun propagandasını yapmaktır. AB'nin "Kürt sorununu" istenen düzeyde ciddiye almaması karşısında Kürtlerin mücadele etmesi gerektiğini söyleseler de, hemen hepsinin ortak paydası, Kürt ulusal sorununun çözümünü burjuva demokrasisi, sistem içi çözüm çerçevesinde ele almalarıdır. Yani hepsinin bakışı TC'nin AB'ye üyeliğine ve AB'nin "Kürt sorununun" çözümü için TC'ye baskı yapmasına kilitlenmiş durumda.

Aralarındaki farklara rağmen hepsinin ortak tavrı, Kürt ulusal sorununun çözümünün AB'nin demokrasi, insan hakları, azınlıklar vb. ile ilgili ilkelerinin Türkiye'de de uygulanmasıyla gerçekleşebileceği tavrıdır.

Bu tavırlarına uygun olarak da Türkiye'nin AB'ye üyelik için müzakere tarihini alabilmesi bağlamında yapılan çalışmalara destek verdiler. Örneğin, DEHAP, eski DEP milletvekillerinden ve Demokratik Toplum Hareketi öncülerinden Zana ve arkadaşları, Avrupa'da yaşayan kimi tanınmış Kürtler vb. kesimler Türkiye'ye müzakere tarihi verilmesi için doğrudan lobi çalışmaları yürüttüler.

Kısacası, ufku burjuva demokrasisiyle sınırlı olanların, AB'ye secdeye durduğu ve Kürt ulusal sorununun çözümünde reformizmin egemen olduğu bir ortamda yaşıyoruz. Milliyetçilik reformizmle harmanlanıp ulusal kurtuluşları için mücadeleye hazır işçi ve emekçile-

rin bilinci karartılmaktadır. Sınıfsal kurtuluş mücadelesi ise zaten bunların perspektifinde yok.

Kitlelerin ulusal kurtuluş için mücadelesi sisteme entegre edilmiş, hatta, Abdullah Öcalan'ın ve Kongra Gel'in siyasetinde egemen hale gelen yaklaşım gibi, reformizm, Türk devletinin "vatanı ve milletiyle bölünmez bütünlüğü"nün savunuculuğuna kadar ilerletilmiş durumda.

AB ve Kürt ulusal sorunu bağlamında takınılan kimi tavırlara değinmeden önce kimi gerçekleri hatırlatmakta yarar var.

BURJUVA DEMOKRASİSİ NEYİN NESİ?

AB'ye üyelik sürecinin TC için "demokratikleşme projesi" olduğunu ve Kürt ulusal sorununun da bu "demokratikleşmeyle" birlikte çözüleceğini vaaz edenlerin savunduğu demokrasi, bunun ister adı böyle konulsun, isterse de konulmasın, burjuva demokrasisidir. AB'de varlığından bahsedilen demokrasinin burjuva demokrasisi olduğu açıktır.

Burjuva demokrasisi, insan hakları, ulusal sorun ve bu bağlamda azınlıklar sorunu başta olmak üzere birçok sorunun çözümü olarak kitlelere sunuluyor.

Herşeyden önce bilinçlere kazınması gereken olgu, demokrasinin sınıflarüstü bir şey olmadığıdır. İktidarda hangi sınıf ve katmanlar varsa, demokrasi de onlar için vardır. İktidarda olmayan sınıf ve katmanlar için demokrasinin ikiz kardeşi ve madalyonun öteki yüzü, yani diktatörlük geçerlidir. Eğer iktidarda burjuvazi varsa, devlet burjuvazinin devleti ise, o zaman sözkonusu olan demokrasi —burada burjuvazinin yönetim biçimlerinden biri olan faşizmi bir kenara bırakıyoruz— doğal olarak burjuva demokrasisidir.

Demokrasi doğrudan devletin varlığıyla da bağıntılıdır. Eğer üzerinde yaşadığımız yerkürede devletlerin varlığı olgu ise, sözkonusu devletlerde burjuvazinin iktidarda olduğu da olgu ise, o zaman varolan demokrasi de yine burjuva demokrasisi olacaktır.

Lenin demokrasiyi aynı zamanda *"bir sınıfın diğerine karşı, nüfusun bir bölümünün diğerine karşı sistematik **zor uygulaması** için bir örgüt" (Bkz. Devlet ve Devrim, sayfa 99, İnter Yayınları)* biçiminde de tanımlar.

Burjuva demokrasisi, işçi ve emekçiler üzerinde burjuvazinin diktatörlüğü demektir. Burjuva demokrasisi aynı zamanda ezilen ulus ve milliyetler üzerinde de başta burjuvazinin egemenliği iken, aynı zamanda biçimleri ne olursa olsun ulusal baskı ve eşitsizliğin de sürdürüldüğü bir rejimdir.

Bu bağlamda bilinçlere kazınması gereken temel noktalardan biri, bir ülkede burjuva demokrasisi ne kadar gelişmiş olursa olsun, hiçbir zaman burjuvazi ile proletarya ve tüm emekçiler arasındaki çelişki, eşitsizlik ortadan kalkmaz.

Bu, aynı zamanda ulusal sorun bağlamında da böyledir. Ulusal sorunda da burjuva demokrasisi ne kadar geniş uygulanırsa uygulansın, burjuva demokrasisinde de ulusal sorunun çözümü Lenin'in deyimiyle: *"ancak kısmen 'gerçekleştirilebilir' ve o da ancak çarpıtılmış bir biçimde ve istisnai durumlarda"* olur.

Ulusal sorunun gerçek anlamda çözümü, tüm uluslara, milliyetlere tam hak

eşitliğinin sağlandığı, ezilen ulusların ayrı devlet kurma hakkına sahip olduğu ve özgür iradesiyle, özgür koşullarda nasıl yaşayacağına kendisinin karar verdiği koşullarda mümkündür. Böylesi özgür koşulların sağlanması ise sadece ve sadece işçi sınıfı önderliğindeki devrimlerle mümkündür.

İşçi ve köylülerin devrimci demokratik iktidarındaki demokrasi de sınıflarüstü değildir, olmayacaktır. Demokratik devrimle kurulan iktidar, devrim düşmanı sınıflar üzerinde işçilerin, köylülerin devrimci demokratik diktatörlüğünü uygulayacaktır. Demokrasi bu anlamda iktidarı elinde tutan işçi ve köylüler, tüm emekçiler için varolacaktır.

Sosyalist devrimle iktidara geçen işçi sınıfının iktidarı şartlarındaki demokrasi proleter demokrasi, ya da başka bir tanımla sosyalist demokrasi olacaktır. Sosyalist demokrasi işçilere ve tüm emekçilere en geniş demokrasi anlamına gelirken, burjuva sınıflara, onların kalıntılarına karşı proletarya diktatörlüğü anlamına gelir.

Böyle olduğuna göre, yani demokrasi sınıflarüstü olmadığına, iktidarı elinde tutan sınıf veya sınıfların diğerlerine karşı diktatörlüğü olduğuna göre, hangi demokrasiyi savunduğunuz, aynı zamanda hangi sınıfın ya da sınıfların iktidarından yana olduğunuzu gösterir.

Burjuva demokrasisinin savunucularının burjuvazinin iktidarından yana tavır takındıkları, insan hakları, azınlık hakları ve benzeri hakları savunma adına gerçekte sömürü sistemini savundukları, işçi ve emekçiler ve ezilen ulus ve milliyetler üzerindeki diktatörlüğün devamından yana tavır takındıkları açıktır.

EMPERYALİZM REFORMLARLA ISLAH EDİLEMEZ!

Burjuvazinin iktidarının demokrasi adına savunusu, şimdilerde küreselleşme adı altında yürütülmekte ve küreselleşme sanki yeni bir şeymiş gibi kitlelere sunulmaktadır. Geri kalmış ülkelere demokrasinin emperyalist ülkeler tarafından götürüleceği, Afganistan, Irak-Güney Kürdistan vb.de olduğu gibi emperyalist işgalin halklara kurtuluş sağlayacağı, emperyalistlerin ilerici rol oynayacağı hikayeleri anlatılıyor. Bize, işçi ve emekçilere yol gösteren fener ise Marksizm-Leninizm bilimidir.

Küreselleşme yeni değil ve emperyalizmdeki değişiklikler de öze ait değildir. Lenin bundan 89 yıl önce, bugüne cevap verir gibi emperyalizmin ne olduğunu şöyle açıklar:

"Emperyalizm her yere özgürlük değil, hegemonya eğilimi götüren mali sermayenin ve tekellerin çağıdır. Bu eğilimin sonucu ise, politik rejim ne olursa olsun, tüm çizgi boyunca gericiliktir, mevcut çelişkilerin bu alanlarda da aşırı ölçüde şiddetlenmesidir. Özellikle ulusal baskı ve ilhak eğilimleri de, yani ulusal bağımsızlığın ihlali de özellikle yoğunlaşmaktadır (çünkü ilhak, ulusların kendi kaderini tayininin çiğnenmesinden başka bir şey değildir)." (Lenin, Emperyalizm, sayfa 125, İnter Yayınları)

Lenin, emperyalizmin temellerinin reform yoluyla değiştirmenin mümkün olup olmadığı konusunda da bugüne ışık tutan şu tavrı takınmaktadır:

"Emperyalizmin temellerini ıslah etme bir aldatmacadan, 'masum' bir 'dilek'ten ibaret olduğu için; ezilen ulusların burju-

*va temsilcileri 'bunun ötesine' geçmedikleri için; ezen ulusun burjuva temsilcisi 'bunun ötesine' geçiyor, ama **geriye** doğru bir adım atarak, 'bilimsellik' örtüsü altında emperyalizme yaltaklanmaya yöneliyor. Bu da 'mantık'!*

Emperyalizmin temellerini reform yoluyla değiştirmenin olanaklı olup olmadığı, emperyalizmin ortaya çıkardığı çelişkileri keskinleştirip derinleştirmek için ileriye mi, yoksa köreltmek için geriye mi gitmek gerektiği sorusu, emperyalizm eleştirisinin temel sorularıdır. Mali oligarşinin baskısı ve serbest rekabetin ortadan kaldırılmasıyla bağıntılı olarak, tüm çizgi boyunca gericilik ve ulusal baskının güçlenmesi de emperyalizmin politik özellikleri arasında olduğundan, 20. yüzyılın başlangıcıyla birlikte, hemen hemen bütün emperyalist ülkelerde emperyalizme karşı küçük-burjuva demokratik bir muhalefet ortaya çıkmıştır. Ve Kautsky ve yaygın uluslararası Kautskyci akımın Marksizmden kopuşu, tam da, Kautsky'nin bu küçük-burjuva reformist, iktisaden temelli gerici muhalefete karşı koymayı bilmemek ve ihmal etmekle kalmayıp, bilakis tam tersine pratikte onunla birleşip kaynaşmış olmasından ibarettir." (Lenin, Emperyalizm, sayfa 114, İnter Yayınları)

Kautsky'nin görüşlerinden ortaya çıkanın gerici bir zihniyet ve burjuva reformizminden başka bir şey olmadığını da vurgulayan Lenin'in bu tavrı da, bugün Kürt ulusunun ulusal kurtuluşunun TC'nin AB'ye üyeliğiyle gerçekleşecekmiş gibi düşünenlere; küreselleşme adına sınıf mücadelesini reddedip emperyalizmin reformlarla ıslah edilebileceğini savunanlara cevap niteliğindedir.

Biz komünistlerin sınıfsal ve ulusal kurtuluşun gerçekte sadece ve sadece devrimle mümkün olacağını; sömürü sisteminin –kapitalizm-emperyalizm– reformlarla ıslah edilemeyeceğini; ulusal ve sınıfsal kurtuluş isteyenlerin devrim için mücadele etmek zorunda olduğunu söylememiz, savunmamız karşısında bize gelen itirazlardan biri, bizim reformlar için mücadeleyi reddettiğimizdir.

Reformlar için mücadeleyi reddetmediğimiz, tersine reformlar için mücadeleyi devrimci temelde yürütmek gerektiğini hep yeniden anlatmamıza, savunmamıza rağmen, bu konuda ne düşündüğümüzü yine de tekrarlamak durumunda kalıyoruz. AB ve Kürt ulusal sorununun çözümünü tartıştığımız yerde de buna bir kez daha değinmekte yarar vardır.

DEMOKRATİK HAKLAR, REFORMLAR İÇİN MÜCADELE, AMA NASIL?

Demokratik haklar için mücadele, reformlar için mücadele, proletaryanın sınıf mücadelesinin, devrim için mücadelesinin kopmaz parçasıdır.

Biz komünistler, işçilerin, emekçilerin, ezilen ulusların, halkların kurtuluşunun ancak işçilerin, emekçilerin, ezilen ulusların, halkların kendileri mücadeleye sarıldıklarında, kurtuluşları için mücadeleyi devrim için mücadeleye dönüştürdüklerinde mümkün olacağını savunuyor ve ona uygun davranıyoruz.

Kitlelerin devrim ve sosyalizm için mücadeleye kazanılması ise ancak kitlelerin kendi hakları için mücadeleye katılmasıyla mümkündür. Demokratik

hakları için mücadele etmeyen bir kitlenin, devrim ve sosyalizm için mücadele etmeyeceği, edemeyeceği komünistler için açıktır.

Bu bağlamda demokratik haklar, reformlar için mücadele, kitlelerin mücadelede kendi deneyimini edinmesi, kitlelerin devrim mücadelesine kazanılmasının bir önkoşuludur.

Bu önkoşulun yanısıra demokratik hakların, reformların elde edilmesi, aynı zamanda devrim için mücadelenin, kitlelerin örgütlenme koşullarının da iyileştirilmesini beraberinde getirir.

Hem kitlelerin devrim mücadelesine kazanılması, hem de devrim için mücadele koşullarının iyileştirilmesi sözkonusu olduğunda, devrim ve sosyalizm için mücadele edenlerin reformlar için, demokratik haklar için mücadeleyi küçümsemesi, bir kenara bırakması sözkonusu olamaz. Olursa eğer, o zaman onların devrim mücadelesini kavradıkları söylenemez.

İçinde bulunduğumuz tarihsel koşullarda, reformlar için mücadeleyi reddetme tavrı bütünüyle ortadan kalkmış olmasa da, esas olarak geri planda kalan, kitleler üzerinde hemen hemen etkisi olmayan bir konumdadır.

Bu bağlamda egemen olan düşünce, reformlar için mücadelenin her şeymiş gibi gösterildiği, reformların, demokratik hakların elde edilmesi mücadelesinin düzene entegre edildiği, reformist düşüncedir, reformizmdir.

TC'nin AB'ye üyeliği bağlamındaki tartışmalarda da, Kopenhag Kriterleri'ne uyum ve AB'den müzakere tarihi alabilmek için yapılan kimi yasal değişiklikler, bu reformist düşüncelerin propagandası için kullanıldı, kullanılıyor. AB'ye üyelik süreci "demokratikleşme projesi" olarak kitlelere sunuluyor.

Ufku burjuva demokrasisiyle sınırlı olanların haliyle yaptığı esas şey, temel demokratik sorunların da içinde olduğu tüm demokratikleşme sorunlarının AB'ye üyelikle ve AB'nin standartlarıyla çözüleceği biçimindeki sistemiçi düşüncenin yaygınlaştırılmasıdır. Bunların demokratik haklar, reformlar için mücadeledeki sınırları, ufukları AB'nin demokrasisiyle sınırlıdır.

Biz bolşevikler, TC'nin Kopenhag Kriterleri'ne uyum yasalarıyla ve bununla bağıntılı düşüncelerimizi, her somut değişiklikte, somut değerlendirme biçiminde ortaya koyduk, koyuyoruz. Yapılan kimi yasal değişikliklerin burjuva demokrasisine gidiş yolunda atılan adımlar olduğunu da belirttik, belirtiyoruz.

Biz aynı zamanda, TC'nin tüm değişikliklere rağmen hâlâ faşist bir devlet olduğunu, bu rejimin temelini oyan her ileriye yönelik gelişmenin –burjuva demokrasisi çerçevesinde de olsa– faşist diktatörlük koşullarına göre iyi olduğunu, kötüler içinde en az kötü olan olduğunu da tespit ettik, ediyoruz.

Avrupa'nın —ki Avrupa'nın burjuva demokrasisi de gerçekte faşist tedbirlerle güçlendirilmiş, faşizme açık bir burjuva demokrasisidir— burjuva demokrasisi standartlarının Türkiye'ye hem yasal hem pratik uygulamada yerleşmesinin, işçilerin, emekçilerin yaşam ve mücadele koşullarının faşist diktatörlük koşullarına göre iyileşmesi anlamına geleceği açıktır. Böylesi bir gelişme sonucunda Türk devletinin yönetim biçiminin faşizmden burjuva demokrasisi-

ne dönüşebileceğini mümkün görüyoruz ve faşizmden burjuva demokrasisine geçildiği kanatine vardığımızda da bunu söylemekten geri kalmayız. Kuşkusuz tüm bunlar ayrıca tartışılabilecek konulardır.

Burada tartıştığımız da esas olarak faşizmden burjuva demokrasisine geçişin devrim olmadan mümkün olup olmadığı değil, burjuva demokrasisinin ne olduğu ve işçi ve emekçilerin, ezilen ulus ve halkların kurtuluşunun nasıl mümkün olacağıdır.

Somut tartışma bağıntısına dönersek, sorunun özü, tüm çizgi boyunca gericileşmiş, faşist önlemlerle içiçe geçmiş bir AB burjuva demokrasisinin Kuzey Kürdistan-Türkiye'ye gelmesinin de işçilerin, emekçilerin, ezilen ulus ve halkların kurtuluşunu sağlayamayacağıdır. Görev bu gerçeğin bilinçlere kazınması, bunun kitlelere kavratılmasıdır.

Demokratik haklar, reformlar için mücadeleyi, işçilerin, emekçilerin, ezilen ulus ve halkların kurtuluşu önündeki temel engel olan kapitalis-emperyalist sistemi yıkmak için verilen devrim mücadelesine tabi kılmak. Reformlar için mücadelede komünist yaklaşım budur.

Ve bu yaklaşım, sonuç olarak demokratik haklar, reformlar için mücadelede de sonuna dek tutarlı tek yaklaşımdır.

AB'DE ULUSAL SORUNUN BİRKAÇ ÖRNEĞİ

TC'nin AB'ye üyeliği tartışmalarında Kürt ulusal sorununa "çözüm" önerileri yapılırken bazı örneklemeler de yapılmaktadır. Yıllardan beri gösterilen esas örnek Bask örneğidir, fakat verilen örnek sadece bu değildir. Son dönemde verilen örnekler içinde Bask dışında Katalan, İskoçya, Lapon, Güney Tirol ve Walon gibi örnekler de var.

Avrupa Birliği'nin kimi ülkelerinde ulusal sorunun nasıl çözülmediğine örnekler vermeden önce, ulusal sorunun çözümünden ne anladığımızı bir kez daha kısaca ortaya koyalım.

Ulusal sorunun çözümünün düğüm noktası, ezilen ulusun ayrı devlet kurma hakkına sahip olup olmadığıdır. Ulusal sorunla ilgili diğer tüm sorunlar bu hakkın varlığına, yokluğuna bağlı ele alınacak sorunlardır.

Ulusal sorunun çözümü bağlamında birilerinin siyasetinin doğruluğu ya da yanlışlığı da, ezilen ulusların ayrı devlet kurma hakkını savunup savunmamasıyla belirlenir.

Eğer ezilen bir ulusun ayrı devlet kurma hakkı elinden alınmışsa, bu hakkını özgür iradesiyle, özgür koşullarda kullanamıyorsa, o sözkonusu ulusal sorun çözülmemiş bir sorun olarak kalır.

Ezilen bir milliyetin ulusal sorununun çözümü ise esas olarak tam hak eşitliğinin sağlanmış olmasıdır.

Eğer ezen ulus ile ezilen milliyet olgu ise, o zaman zaten eşitlikten bahsedilemez. Ezilen ulus veya milliyete ezen ulusun hakim sınıfları tarafından ne kadar hak verilirse verilsin, ezen ulus konumu ile ezilen ulus ve milliyet konumu varlığını sürdürüyorsa, orada da tam hak eşitliği yoktur ve olamaz.

Ulusal sorunda ayrı devlet kurma hakkının savunulmasına bağlı olarak, tam hak eşitliğinin sağlanıp sağlanmadığının temel ölçülerinden biri de örneğin hiçbir ulusun diğer ulus ve milliyet-

ler karşısında herhangi bir imtiyaza sahip olmamasıdır.

Örneğin, eğer egemen ulusun dil'i devletin resmi dili olarak kabul edilmişse, diğer diller üzerinde özel bir baskı olmasa da, egemen ulusun dil'i, diğer diller karşısında imtiyaza sahiptir. Burada diller arasında eşitlik yoktur. Bu yüzden de eğer en basitinde diller arasındaki eşitlik sağlanmak isteniyorsa, o zaman resmi dil kaldırılmalı, tüm dillere eşit haklar tanınmalıdır.

Federasyon ya da özerklik ancak ezilen ulusun ayrı devlet kurma hakkına sahip olduğu, bu hakkı özgür iradesiyle ve özgür koşullarda kullandığı; kendisinin nasıl yaşayacağına kendisinin karar verdiği yerde önemlidir. Böylesi bir durumda ezilen ulusun özgür iradesiyle kendisinin verdiği kararla sorunun çözüldüğünden bahsedilebilir.

Fakat ezen ile ezilen ulus arasındaki eşitsizliğin sürdüğü koşullarda, ezilen ulusun mücadelesi sonucu egemen ulusun burjuvazisinin zorunlu kalarak ezilen ulusa özerklik tanıması, ya da federasyonu kabul etmesi, ulusal sorunun belli bir çözümüdür, ama gerçek çözümü değildir.

Böylesi bir durumda ezilen ulusun mücadelesinin belli ölçüde başarıya ulaştığı, bu anlamda da kazanımlar elde ettiği bir durum vardır. Fakat buna rağmen, ezen ulusun burjuvazisi geri adım atmış olmasına, özerklik ya da federasyonu kabul etmek zorunda kalmasına rağmen, hâlâ egemenliğini korumaktadır. Sonuçta ezen ulus ile ezilen ulus arasındaki temel eşitsizlik varlığını sürdürmekte, sadece ezen ulusun baskısı, zulmü biçim değiştirmekte ve yer yer "demokratik" bir kılığa bürünmektedir.

Böylesi bir çözüm kötüler arasında en az kötü olan çözüm olma durumunda olsa da, bizler kötünün iyisini seçmek zorunda değiliz.

Sonuçta ulusal sorundaki gerçek çözümün sağlanıp sağlanmadığının görülmesi için, ayrı devlet kurma hakkı ile tam hak eşitliğinin —ulusal sorunla ilgili diğer tüm sorunları bilinçte tuturak— sorgulanması bile yeterlidir.

Bu bakış açısıyla soruna yaklaştığımızda, Avrupa Birliği'nin standartları da ulusal sorunun gerçek çözümünü sağlamaktan bir hayli uzaktır.

Kürt ulusal sorununa çözüm önerileri içinde öne çıkan Bask örneği, aslında ulusal soruna çözümsüzlük önerisidir. Kuşkusuz Kürt ulusunun maruz kaldığı baskı ve zulmün sınırlandırılması, birazcık da olsa kendi kendini yönetebilmesi durumu bugünküne göre iyidir. Ama bu da ulusal sorunun gerçek çözümü değildir.

Bask ülkesi sorunu, sadece İspanya'nın sorunu değil, aynı zamanda Fransa'nın da sorunudur. Bask ülkesi bu iki sömürgeci güç tarafından parçalanmış, ilhak edilmiştir. Bask halkı kendi ülkesinin özgürlüğünü istemektedir. Bunun için de mücadele vermektedir.

İspanya'daki Bask bölgesinin belli özerkliğe sahip olması ulusal sorununun çözümü olarak kitlelere sunulsa da, gerçek durum öyle değil. Özerklik anlaşmasının Bask halkına tanıdığı hakların önemli bölümü bugüne kadar pratikte verilmemiştir bile.

Bunun da ötesinde örneğin Bask bölgesinin özgürlüğünü istedi diye Batasuna, İspanya hükümeti tarafından

ETA'nın legal alandaki kolu ilan edildi. Sadece ilan edilmekle kalınmadı tabii ki: ETA'nın eylemlerini kınamaması, Batasuna'nın yasaklanmasının gerekçesi yapıldı. Bask bölgesinin özgürlüğü için mücadele etmeyi bırakın, ETA'nın eylemlerinin kınanmaması; Basklıların ulusal taleplerini dile getirmek bile "suç" oluyor Avrupa Birliği demokrasisinde!

Batasuna'nın yasaklanması –aslında bu DEP, HADEP gibi partilerin yasaklanmasına benzetilebilir– karşısında AB Komisyon Sözcüsü'nün yaptığı açıklama, sorunun İspanya'nın "iç meselesi" olduğu biçimindeydi. Böylece Batasuna'nın yasaklanması aslında AB düzeyinde onaylandı. Daha sonra ise Batasuna AB'nin "teröristleri destekleyen gruplar" listesine alındı.

Fransız emperyalizmi ise özellikle ETA ve Batasuna'ya karşı İspanya ile işbirliği içinde hareket etmekte, kimi Bask militanları tutuklamakta, yıllarca hapislerde yatırmaktadır. Fransız sömürgeciliğinin Bask ülkesinin bir kısmını ilhak, işgal ettiği gerçeğinin üzeri ise mümkün olduğunca örtülmeye, konu üzerinde konuşulmaması sağlanmaya çalışılmaktadır.

Fransız sömürgeciliği sadece Bask ülkesinde değil, Korsika'da da hâlâ egemenliğini sürdürüyor. Korsika'lılar kendi ülkelerinde Fransız emperyalizminin egemenliği altında yaşamak zorunda! 1990 yılına kadar Korsikalılar kendi dillerinde eğitim hakkına bile sahip değillerdi. Verilen mücadele sonucunda seçmeli, ikinci dil olarak Korsikaca öğrenim hakkı kazanıldı. Ama resmi dil hâlâ Fransızca! Yani dillerin eşitliği bağlamında bile bir eşitlik sözkonusu değildir.

2003 yılı Temmuz ayında Fransa'nın Korsika yönetimi için düşündüğü reformlarla ilgili yapılan bir referandumda bile Korsikalıların Fransız sömürgecilere "sadakatlerini" göstermesi çağrısı yapıldı. Reformlardan yana olmalarına rağmen, Fransız sömürgeciliğine "sadakat" ilanını reddeden Korsikalıların çoğunluğu referanduma hayır oyu verdi.

Korsika'nın bağımsızlığı için sömürgeci Fransız yöneticilerine karşı mücadele eden Korsikalılar "terörizme karşı mücadele" adına takibat altında ve kimileri de Paris mahkemelerinde ömür boyu hapse mahkum edilmektedir.

AB'nin başını çeken esas iki güçten biri olan Fransız emperyalizminin, kendi devlet sınırları içindeki ulusal sorunu çözmediği en azından Bask ve Korsika örneklerinde açıkça ortaya çıkmaktadır. Burada nüfus olarak sayısı giderek azalan kimi milliyetlerin durumuna değinmiyoruz bile. Çocuklarına istedikleri ismi verememek sadece Türk devletinin bir uygulaması değildir. Hayır, Fransız emperyalizminin de uygulamaları içinde yaşanmış, yaşanan şeylerdir bunlar.

Emperyalizm çağında ulusal sorunun sömürgeler sorunuyla birleştiği ve emperyalizme, sömürgeciliğe karşı mücadele sorunu haline de geldiği gerçeği bilindiğinde, Fransız emperyalizminin "sömürgelere" sahip olduğu gerçeğine de vurgu yapmak gerekiyor. Burjuva demokrasisine sahip olmak sömürgecilikle çelişmiyor. Bu somutta Fransa hem "iç"te hem de "dış"ta ulusal sorunu çözmeyen bir konumda.

Büyükbritanya, ya da diğer adıyla İngiltere. Avrupa'da çözülmeyen ulusal

sorun bağlamında 20. yüzyılda da en çok konuşulan örnek İrlanda olmuştur. IRA'nın da mücadelesi sonucunda taraflar arasında belli bir anlaşmaya varılmış, çatışmalar şimdilik sona erdirilmiştir. Fakat bu, gerçek anlamda ulusal sorunun çözüldüğü anlamına gelmiyor. Ne Kuzey İrlanda'da İrlandalılar, ne İskoçyalılar ne de Wales gerçek anlamda Büyükbritanya'dan bağımsız. Bunların statüsü sınırlı özerklikle sınırlıdır ve bu özerklik sözkonusu halkların özgür koşullarda, özgür iradeleriyle kendilerinin karar vererek seçtiği bir yönetim biçimi değildir. Burada da örneğin birçok dilin varlığına rağmen resmi dil İngilizcedir.

Büyükbritanya en büyük emperyalist ve sömürgeci güç olduğu 20. yüzyılın ilk yarısından sonra da Büyükbritanya Krallığına bağlı bölgelere sahip olma durumunu korumaktadır. Fransız emperyalizminden daha çok "denizaşırı" bölgelere sahip. Değişik biçimde de olsa Büyükbritanya da (İngiltere) ulusal sorunun çözüldüğü bir ülke değil.

Peki AB'nin başını çeken esas güç Almanya'da ulusal sorun yok mu? Varsa eğer çözülmüş mü? Kısaca buna da bakmak gerekiyor...

Almanya'nın Bask ülkesi, Korsika ve İrlanda gibi sorunları yok, ama yine de Almanya'da da ulusal sorun var. (Burada anda göçmen statüsünde olanları ve onlara karşı Alman devletinin ırkçı, ayrımcı uygulamalarını tartışma dışı tutuyoruz, ki, aslında bu da ulusal sorun çerçevesinde ele alınabilecek bir sorundur.)

Almanya'da "yerli" ulusal azınlıklar var. Sorbenler (Wenden), Danimarkalılar, Frizonlar, Sinti ve Romanlar Alman devleti tarafından tanınan azınlıklar. Belli özel haklara sahip olan bu azınlıkların sorunları gerçekte hâla çözülmüş değil.

Yahudilere ve Sinti ve Romanlara Nazi Almanyası'nın uyguladığı soykırımın sonuçlarını bir kenara bıraksak bile, Almanya'da ulusal azınlıkların tam hak eşitliğine sahip olmadığının en açık örneğini Sinti-Romanların durumu oluşturmaktadır. Sinti-Romanların durumu aslında sadece Almanya bağlamında değil hemen hemen tüm AB çapında bu sorunun çözülmediğinin ispatıdır.

Tarihte Almanya ile Fransa arasında savaş nedeni olan Elsas ve Lothringen sorunu ise üzeri örtülen, ama özellikle hâlâ Elsaslıların kendilerini hem Almanlardan, hem de Fransızlardan ayrı bir halk olarak gördüğü gerçeği varlığını korumaktadır.

Kuşkusuz burada aktardığımız örnekler değişik biçimlerde ve düzeylerde ele alınıp tartışılabilecek örneklerdir. Fakat, bu örnekler bile, Kürt ulusal sorununun çözümü bağlamında örnek olarak gösterilen AB'nin ve AB demokrasisinin ulusal sorunu gerçekte çözme kabiliyetinde olmadığını ortaya koymaktadır.

Kuzey Kürdistanlı işçi ve emekçilere kavratılması gereken gerçek, AB örnekleri somutunda da burjuva demokrasisinin ulusal sorunu gerçek anlamda çözemeyeceği, ulusal kurtuluşun tek yolunun devrim için mücadeleden geçtiğidir.

Gerçekte ulusal sorun burjuva demokratik devrim tarafından çözülmesi gereken bir sorundur. Emperyalizm çağında ise bu sorunun gerçek çözümü, ancak işçi sınıfının önderliğindeki devrimlerle gerçekleştirilebilecek duruma gelmiştir. Burjuva demokrasisinde ulu-

sal baskının varlığı sistemin özüne uygundur. Burjuva demokrasisinin en gelişmiş biçimi bile burjuvazinin işçiler, emekçiler, ezilen ulus ve halklar üzerindeki diktatörlüğüdür.

Sınıfsal kurtuluş gibi ulusal kurtuluş da ancak ve ancak burjuvazinin diktatörlüğüne son vermekle, işçi-köylü iktidarını kurmakla mümkündür. Kapitalizm varlığını sürdürdükçe ulusal sorunun gerçek çözümünün mümkün olmadığını Stalin şöyle ortaya koymaktadır:

"Kanıtlamaya gerek yok ki, sermaye egemen olduğu sürece, üretim araçlarında özel mülkiyet sürdükçe ve sınıflar varoldukça, ulusların eşitliği güvencelenemez; sermayenin iktidarı sürdükçe ve üretim araçlarına sahip olmak için savaşıldıkça, ulusların eşitliği ve ulusların emekçilerinin işbirliği sağlanamaz. Tarih, ulusal eşitsizliğin yok edilmesi, ezilen ve ezilmeyen ulusların emekçilerinin kardeşçe işbirliği rejiminin kurulması için tek çarenin, kapitalizmin tasfiye edilmesi ve Sovyet düzeninin kurulması olduğunu söylemektedir." (Stalin, Marksizm, Ulusal Sorun ve Sömürge Sorunu, sayfa 126, İnter Yayınları)

Görüşlerimizi yineleme pahasına burada ortaya koyduğumuz çerçevede kimi somut gelişmelere ve tavırlara bakabiliriz.

***

REFORMİZMİN BİR ÖRNEĞİ: "TÜRKİYE'DE KÜRTLER NE İSTİYOR?" AÇIKLAMASI...

AB ve Kürt ulusal sorunu bağlamında son dönemde öne çıkan konu esas olarak "Türkiye'de Kürtler ne istiyor?" başlıklı yaklaşık 200 kişinin imzaladığı açıklama eksenindeki tartışmalar oldu.

Sözkonusu tartışmalar bir yandan Kürt ulusu adına konuşanların refomizme ne kadar battıklarını gösterirken, diğer yandan da Kürtlerin en basit demokratik haklarının dile getirilmesi karşısında Türk şovenizminin, ırkçılığının saldırganlığını yeniden gösterdi. Türk şovenizminin görüntülerini ayrıca ele alacağımızdan, burada kendimizi sözkonusu çağrının içeriği ve yürüyen kimi tartışmalarla sınırlıyoruz.

"Türkiye'de Kürtler ne istiyor?" başlıklı açıklama 10 Aralık 2004 tarihinde gündeme oturdu... "International Herald Tribüne" ve "Le Monde" gazetelerinde yayınlanan açıklama daha sonra Alman gazetesi "Frankfurter Allgemeine Zeitung"da olmak üzere Milliyet vb. gazetelerde de yayınlandı. İnternette de sözkonusu açıklamanın Türkçesi 10 Aralık'tan itibaren okunabildi...

Sözkonusu açıklamaya değişik siyasi kesimlerin temsilcileri, sanatçılar, belediye başkanları, değişik kurumların temsilcileri... imza atmıştı.

Açıklamada, Kürtlerin Türkiye'de nüfusun takriben dörtte birini oluşturduğu, 20. yüzyılda büyük haksızlıklara uğradığı anlatılırken, Kürtlerin *"Avrupa birliği'ne katılma sürecini, kendileri için daha iyi bir gelecek umudu olarak"* gördükleri tespit edilmektedir.

Böylece esas olarak AB Kürtler için "daha iyi bir gelecek umudu" olarak savunulmaktadır. Buna bağlı olarak Türk devletinin "Kürt vatandaşlarına" *"Bask, Katalan, İskoçyalı, Lapon, Güney Tirollu, ya da Walonlara tanınan, ya da biz-*

zat kendisinin Kıbrıs Türkleri için talep ettiği haklara eşdeğer haklar garantilemelidir." düşüncesi dile getirilmektedir.

Türk şovenlerini ayağa kaldıran bu örneklemeler, aslında açıklamayı hazırlayıp imzalayanların sorunu sistem içinde ele aldıklarının göstergesidir. Bundan da daha önemlisi **tüm açıklamada Kürtlerin ulus olduğu ve istenilen hakların ulusal haklar olduğuna dair bir tek tespit yoktur. Buna bağlı olarak da çözülmek istenen sorunun ulusal bir sorun olduğu da es geçilmektedir.**

Kürtlerin ulusal kimliğinin üzerinden böyle geçilirken Türk devletinin kabul edebileceği düşünülen temelde şu tespit yapılmaktadır: *"Avrupa süreci, Türklere ve Kürtlere yeni ve umut verici perspektifler açmakta ve onlara Kürt sorununun mevcut devlet sınırları çerçevesinde barışçıl bir çözüm şansı sunmaktadır. Bu tarihi fırsat hakkıyla değerlendirilmelidir."*

Burada açıkça misak-ı milli sınırları kabul edilmekte ve silahlı mücadele, şiddeti içeren mücadele dıştalanmaktadır. "Kürt sorunu" denmesine rağmen, bu sorunun ulusal bir sorun olduğunun tespitinden kaçınılmaktadır. Çünkü faşist Türk devleti, "Kürt sorunu" tespitini kabul edebilir ama Kürt ulusal sorunu tespitini, bu tespit Kürtlerin ulusal kimliğini ve sorunun ulusal sorun olduğunu içerdiği için kabul etmez!

Kürt ulusal sorununda çokça laf edip devrim için mücadelenin gerekliliğini savunanlara burun bükenlerin ulusal sorunun çözümüne yaklaşımı reformizmin ve Türk şovenizminin misak-ı milli penceresinden bakmak oluyor! Öne sürülen talepler bu temel yaklaşımla ele alınmaktadır.

Soruna bu pencereden bakanların TC'ye akıl vermeleri de doğaldır. Türkiye'nin AB tarafından kabul görmesi ve TC'nin imajının zedelenmemesi için "çifte standartlı bir politika"nın kabul edilemeyeceğinin yanısıra, şu talepler dile getirilmektedir:

"Kürt halkının varlığını tanıyan, ona kendi dilinde resmi eğitim-öğretim sistemi ve medya faaliyetleri, kendi kimliğiyle dernek, kurum ve parti kurup kültürünü ve siyasal istemlerini özgürce, yeni, çağdaş, demokratik bir anayasa hazırlanıp yürürlüğe geçirilmesi;

Barış ve güven ortamının yaratılması, şiddet ve silahlı çatışma sayfasının tamamen kapatılması için genel bir siyasi affın çıkarılması;

Kürt bölgesinin [Kürdistan ya da Kuzey Kürdistan demekten de kaçınıyorlar! BN] *ekonomik onarımını amaçlayan, 1990'lı yıllarda zorla boşaltılan 3400'ü aşkın Kürt köyünün yeniden inşasını ve üç milyona yakın Kürt göçmeninin yurtlarına ve yuvalarına dönüşünü teşvik önlemlerini de içeren kapsamlı ve Avrupa destekli bir kalkınma programı hazırlanıp uygulamaya konulması."*

Bu talepler sözkonusu açıklamanın temel talepleri. Ve bunlar tek tek ele alındığında Kürtlerin en basit demokratik haklarını dile getiren talepler. Bu taleplerin demokratik talepler olarak savunusu kendi başına yanlış değildir.

Yanlışlık, bu taleplerin Kuzey Kürdistan-Türkiye'de Kürt ulusal sorununun çözümü olarak sunulduğu noktadan itibaren başlamaktadır. Misak-ı milli kabul edildikten, silahlı, şiddete dayalı müca-

dele dıştalandıktan ve Kürtlerin ulus olduğunun tespitinden bile kaçınıldıktan sonra, ileri sürülecek taleplerin ancak kısmi reform talepleri olacağı açıktır.

Bu açıklama, Kürtlerin kısmi taleplerini içeren, misak-ı millinin kabulü ve Kürtlerin ulus olduğu ve çözülmesi gereken sorunun bu bağlamda ulusal sorun olduğu tespitinden kaçış tavrının egemen olduğu; ve bu ölçüde de Türk milliyetçiliğinin savunulduğu reformist bir açıklamadır.

Böylesi bir reformist yaklaşım üzerinde yükselen açıklamanın sonundaki tavır da buna uygundur tabii ki:

"Türkiye ve Avrupa Birliği yetkililerinden Türkiyeli Kürtlerin bu meşru taleplerinin yerine getirilmesini; bölgesel barışın, istikrarın ve adaletin gerçekleştirilmesini, Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği yolunda ilerlemesinde esas alınarak değerlendirmelerini istiyoruz."

Ne diyelim? İsteyenin bir vermeyenin on kez yüzü kara olsun!

Bu açıklamanın Türk medyası tarafından gündeme taşınması sonrasında, açıklamaya imza atan Leyla Zana ve arkadaşlarının tavırları, bu tavırlara kimi Kürtlerin tavırları –Türk şovenlerinin tavırlarını şimdilik bir kenara koyuyoruz–, esas olarak Kürtler arasında bir cepheleşmenin, iki ayrı tavrın olduğu görüntüsünü yarattı.

Leyla Zana ve arkadaşları özerklik ya da federasyon savunusu anlamına gelen sözkonusu Bask, Katalan, ya da TC'nin Kıbrıs bağlamında savunduğu hakların Kürtlere de verilmesi isteminin dile getirildiği paragrafın kendilerinin imzaladığı açıklamada olmadığını basına açıkladılar. Perde arkasında dönen oyunların ne olduğunu bilmiyoruz. Ama ortada görünen, kimilerinin onaylamadığı görüşlerin bildiride yer aldığıdır. Bu yüzden de açıklamanın son şekliyle hemfikir olmayanlar, bu metni imzalamadıklarını açıkladılar.

Leyla Zana ve arkadaşları da açıklamanın son biçimini imzalamadıklarını açıkladılar. Bu açıklama karşısında Zana ve arkadaşlarına gelen eleştiriler, esas olarak "önce imzalayıp, sonra Türk şovenlerinin baskıları karşısında geri adım atma" temelindeydi.

Kuşkusuz ki eğer açıklamanın yayınlanmış biçimine imza atmışlarsa, sonradan da baskılardan dolayı geri adım atıyorlarsa, bu temelde eleştirmek gerekir.

Fakat bu eleştiricilerin gözardı ettikleri bir nokta var: Zana ve arkadaşları, açıklamada özerklik ve federasyon savunusu anlamına gelen görüşleri savunmadıklarını açıklayıp görüşlerini şöyle ifade ettiler:

"Altını çizerek önemle vurgulamak isteriz ki, bazı Kürtler, Türkiye'de Kürt sorununun çözümü için İspanya'yı, İrlanda'yı, İtalya'yı hatta Kıbrıs'ı referans ya da örnek model olarak gösterebilir. Fakat Türkiye Kürtlerinin ezici bir çoğunluğu ve ***temsil ettiğimiz siyasi misyon Türkiye'de Kürt sorununun çözümünde otonomi-özerklik içeren federatif çözümlerin çağımız ve günümüz koşullarına uygun olmadığını düşünmektedir."*** *(abç) (Hürriyet 11 Aralık 2004)*

Zana ve arkadaşları ile açıklamayı imzalayanların Kürt ulusal sorununu düzeniçi çerçevede ele almaları; sorunun çözümünü TC'nin AB'ye üyeliği sürecinde AB'li emperyalistlerden bekleme-

leri veya emperyalistlere havale etmeleri vb. konularda özde bir farklılık yoktur. Sorunun misak-ı milli sınırları çerçevesinde ele alınmasında da aralarında özde farklılık yoktur.

Fakat, altını çizdiğimiz yerde Zana ve arkadaşlarının dile getirdiği düşüncede belli bir farklılık vardır. Açıklamaya imza atanların, en azından açıklamada verilen örneklere bakıldığında, misak-ı milli sınırları çerçevesinde de olsa belli bir özerklik ya da federasyon istedikleri ortaya çıkmaktadır. Zana ve arkadaşlarının kendilerinin temsil ettiği misyon, özerkliği, federatif bir çözümü dıştalamaktadır.

Bu olguya bakıldığında sözkonusu metnin son biçimine imza atmadıkları yönlü açıklamaları doğruya yakın ve kendi içinde mantık olarak da tutarlı görünmektedir. Zana ve arkadaşlarının bu tavrı aslında Abdullah Öcalan'ın ve Kongra Gel'in siyasetiyle örtüşmektedir.

İki reformist kanat arasında yürüyen tartışmada, Zana kanadı daha çok devlete yaranmaya çalışırken, diğerleri devletle aralarına belli mesafe koymaya çalışmaktadırlar. Sonuçta, Kürt ulusal sorununun savunusu sözkonusu olduğunda, "al birini vur ötekine!" demekten başka bir şey geriye kalmıyor!

Açıklama üzerine koparılan fırtınalar aslında açıklamanın gerçek yüzünün gözardı edilmesine hizmet etti.

AB'Cİ DEHAP...

Türkiye'de legal örgütlenme alanında "Kürtçü" parti olarak da tanımlanan DEHAP, hakim sınıfların kendileri hakkında Kongra-Gel'le ilişkisi olduğu yönlü iddiaları onaylarcasına Abdullah Öcalan'ın İmralı'da belirlediği siyasete uygun davranma konusunda kendisiyle bir yarış içinde...

DEHAP, bir yandan Zana ve arkadaşları tarafından oluşturulan Demokratik Toplum Hareketi'ne (DTH) yer açmaya çalışırken, "siyasette boşluk olmaz" anlayışıyla da DTH'nin partileşme sürecini gözönüne alarak çalışmalarını sürdürmektedir.

DEHAP da açıkça AB'ci kesim içinde yer aldı. Kürt kartını elden bırakmadan Türk devletine yaranmak için 25 Ekim-5 Kasım 2004 tarihleri arasında, AB ülkelerinde Türkiye'ye üyelik müzakereleri tarihinin verilmesini desteklemek için lobi faaliyeti sürdürdü. Bu lobi faaliyeti hakkında basına bilgi veren DEHAP Genelbaşkanı Bakırhan şunları da söyledi:

"AB'ye artık Türkiye'deki Kürt halkının uluslararası hesaplaşmanın bir kartı olmayacağını söylemeye gidiyoruz. Dağdaki silahlı güçlerin demokratik sisteme dönmesi için neler yapılması gerektiğini anlatmaya gidiyoruz." (Sabah, 15 Ekim 2004)

Silahlı mücadeleye son verilmesinden yana olan Bakırhan, Kongra-Gel'in silahlı güçlerinin tasfiyesi için AB ülkelerine akıl vereceklerini böyle ifade ediyor. Türkiye ile müzakere koşulları arasında ise şu konuların yer almasını istediklerini açıkladı:

"Türkiye'deki Kürtlerin dil ve kültürel haklarının yer alması.

Demokratik hakların anayasal güvence altına alınması, anayasadan gelen demokratik haklarını kullanma önündeki tüm engellerin kaldırılması.

Kürt halkının siyasal temsilinin sağ-

lanması." (aynı yerden)

Bu talepler de kısmi demokratik taleplerdir. Sorun yine bu taleplerin Kürt ulusal sorununa —ki DEHAP da Kürtlerin ulus olduğu tespitinden kaçınmaktadır— çözüm getirecek talepler olarak sunulmasında yatmaktadır. Kürt ulusal sorununun gerçek çözümünün bu taleplerin yerine getirilmesiyle de mümkün olmadığı açıktır aslında.

13 Ocak'ta Üçüncü Olağan Kongresi'ni gerçekleştiren DEHAP'ın siyasetine AB'ye ve AKP hükümetine "Kürt sorununa" çözüm çağrısı damgasını vurdu. Kongre'de ne yapmak istediklerini basına açıklayan DEHAP Genelbaşkan Yardımcısı Ali Ürküt şunları söyledi:

"Bizim temel talebimiz baskılardan, Kürt sorununun inkarından vazgeçilmesidir. AB süreci de fırsat bilinerek Kürt sorununun demokratik, barışçıl çözümü gündemleştirilmelidir. Kuşkusuz 17 Aralık'ta Türkiye'nin müzakere tarihi almasının büyük önemi var. Bunda partimizin de büyük katkısı var. Biz yürüttüğümüz bütün diplomatik faaliyetlerde Türkiye'ye müzakere tarihi verilmesini savunduk. Tabi Türkiye'ye tarih verilmesi demek, Türkiye'nin üye olacağı anlamına gelmez. 10 yıllık bir geçiş süreci yaşanacak. Bu on yıllık süreçte başta Kürt sorunu olmak üzere, Türkiye sorunlarını çözmek zorundadır. Dolayısıyla biz hem AB yetkililerine, hem de hükümete bu kongre ile mesaj vermek istiyoruz." (Özgür Politika, 8 Ocak 2005)

Yapılan kongrede de bu yaklaşım egemendi. Verilen temel mesaj *"AB'nin yolu Kürt sorununun çözümünden geçer"* mesajıydı. Bakırhan, Türkiye'ye müzakere tarihi verilmesi için yürüttükleri çalışmaları bir marifetmiş gibi överek anlatmaktadır. Gerçeği dile getirmektedir. Tabii ki bunun arkasında Türk hakim sınıflarına rüştünü ispat etme çabası da yatmaktadır.

Mesajların somutu AKP hükümetine yönelik olarak şöyleydi:

"AKP hükümeti ve Sayın Erdoğan, Kürt sorununun çözümünü daha fazla erteleyemezsiniz. Unutmamalısınız ki Türkiye'nin AB sürecinin başarı ya da başarısızlığı sizin Kürt sorunu karşısındaki tutumunuzla ortaya çıkacaktır." (Özgür Politika, 14 Ocak 2005)

Çözüm bağlamında ise Bakırhan, *"Kürt sorununun ülkenin bütünlüğü ve halkların demokratik birliğine dayalı çözümü için yeni bir yurttaşlık ve ulus tanımı yapılmalıdır." (aynı yerden)*

ve

"Devletin resmi dilinin Türkçe olmasının yanında Kürtçe ve diğer isteklilerin dillerinin eğitim ve öğretim kurumlarında okutulması sağlanmalıdır." (aynı yerden) görüşlerini de savundu.

Bakırhan şahsında DEHAP da bir kez daha misak-ı milli sınırlarını tanıdığını, Kürt ulusal sorununu "Kürt sorunu" olarak tespit edip Kürtlerin ulus olduğu gerçeğini tespitten kaçındığını ortaya koymaktadır. "Ülkenin bütünlüğü" denilirken Türkiye Cumhuriyeti devletini kastedip Kuzey Kürdistan'ın, Kürdistan denen ülkenin bu parçasının TC tarafından ilhak ve işgal edildiği gerçeğinin üzeri örtülmektedir.

Bakırhan bununla da kalmamakta, yeni bir "yurttaşlık ve ulus tanımı" yapılmasını talep etmektedir. Buna verdiği cevap ise "Türkiyelilik" kavramıdır. Bu kavram kuşkusuz ki ne yeni bir kavram

ve ne de Bakırhan'ın buluşu. Bu kavramın geçmişi uzun yıllara dayansa da, yakın zamanda tartışması TC'nin Başbakanı Erdoğan'ın 2003 yılı Eylül başında gündeme getirdiği ve üzerine hararetli tartışmaların yürüdüğü bir kavramdır "Türkiyelilik" kavramı.

Bu kavram, Abdullah Öcalan, Başbakanlık İnsan Hakları Danışma Kurulu (BİHDK) ve daha birçok kesim tarafından da savunuldu, savunulmaktadır.

Kürt ulusunun ve ulusal azınlıkların ulusal varlığını inkâr etmeye devam etmenin, küreselleşmiş dünyanın çağdaş örtüsü olmaya aday bir kavram, "Türkiyelilik" kavramı. TC'nin resmi devlet sınırları için Türkiye dendiğinde nasıl ki Kuzey Kürdistan'ın, Batı Ermenistan'ın varlığı inkâr ediliyorsa, "Türkiyelilik" kavramı da Türk ulusundan başka ulus ve milliyetlerin varlığının inkârının kavramı olarak piyasaya sunuluyor...

Bakırhan şahsında DEHAP Kürtçe diline bile eşit hak talep edemediğini ispatlıyor. Resmi dilin Türkçe olmasına karşı herhangi bir itiraz yükseltilmiyor. Tersine kabul ediliyor.

Kürtçe ve diğer dillerin eğitim ve öğretim kurumlarında okutulması talebi kendi başına ele alındığında doğru ve haklı bir taleptir. Fakat bu talebin Türkçenin resmi dil olmasının kabulü temelinde yükseltilmesi ve bunun sorunun çözümü olarak gösterilmesi yanlıştır.

Doğru olanı Türkçenin resmi dil olmaktan çıkarılması tüm dillere eşit hakkın tanınması talebinin savunulmasıdır. Eşitlik şu ya da bu dile imtiyazı dıştalar.

Bakırhan AB için de şu tespiti yaptı:

"Artık günümüz AB süreçlerinde yol alma günüdür. Türkiye'nin de Türkiye'de yaşayanların da tek doğrusu budur." (aynı yerden)

Yoruma bile gerek yok! AB'ciliğin bu kadarı da fazla değil mi? Bu konuda yolunu belirleyenlere AB'ye iyi yolculuklar dilemekten başka geriye ne kalıyor ki?

ABDULLAH ÖCALAN-KONGRA GEL'İN AB'CİLİĞİ...

Genel siyasi yaklaşımını bir kenara bıraksak bile, Abdullah Öcalan'ın AB'ciliğinin en azından, Türkiye'de Kopenhag Kriterleri'ne kendilerini uydurma çabalarının başladığı, Ecevit-Yılmaz-Bahçeli koalisyon hükümetinin 3 Ağustos 2002 tarihinde Avrupa Birliği'ne uyum yasalarının bir bölümünü meclisten çıkardığı dönemden bu yana net olduğu bilinmektedir.

O dönem KADEK Başkanı sıfatıyla konuşan Öcalan, sözkonusu yasaları: ***"AB'ye uyum yasaları değil, Kürtlerin ve Türklerin uyum yasalarıdır, birlikte yaşam yasalarıdır"*** biçiminde selamlayıp yorumlamıştı.

Yer yer değişik söylemler kitleleri acaba diye soru sormaya zorlasa da, Abdullah Öcalan ve Kongra-Gel'in temel yaklaşımı ile DEHAP veya Zana ve arkadaşlarının oluşturmaya çalıştığı Demokratik Toplum Hareketi'nin temel yaklaşımı arasında özde bir farklılık yoktur. Kuşkusuz ki DEHAP ve DTH'nin siyasetini belirleyen Abdullah Öcalan'dır.

Bu bağlamda soruna yaklaşıldığında, özde farklı olmamalarına rağmen aynı oyun içinde değişik görevler üstlenmiş kesimler olarak tanımlayabiliriz bunları.

17 Aralık 2004 tarihinden 10 gün ön-

ce Kongra-Gel AB liderlerine "Kürt sorununun demokratik çözümü için" 10 maddelik bir proje sundu. Sözkonusu projede kimi demokratik ve haklı talepler de yer almaktadır. Fakat, bu projede de egemen olan yaklaşım, Kürt ulusal sorununun düzeniçi ele alınmasıdır.

Kürt olgusu, Kürt kimliği, Kürt halkı vb. tanımlamalar yapılsa da, **bu projede de bilinçli olarak Kürt ulusunun ulus olarak tanımı yapılmamaktadır**. Kongra-Gel temsilcilerinin son dönemdeki konuşma ve söyleşilerinde de bu tavır egemendir.

Bunun doğal bir sonucu, ***"Kürtler, Türkiye ulusu üst kimliği içinde kendi dil, kültür ve kimliklerini özgürce geliştirebilmelidir."*** talebi öne sürülmektedir. Tabii ki kendi kültür ve kimliklerinin arkasına özgürce geliştirmelidirler tespiti eklenince reformizm kitlelere daha kolay satılabiliyor.

Özü itibariyle bu 10 maddelik çözüm önerisinin "Türkiye'de Kürtler ne istiyor?" açıklamasından tek farklı yanı özerklik veya federasyon istemini dile getirmemesidir.

Özgür Politika gazetesinin sözkonusu Kongra-Gel'in çözüm önerisi hakkındaki yorumu, Kongra-Gel'in AB'ye yaklaşımı konusunda aslında yorum bile gerektirmeyecek açıklıktadır.

"...Kürt sorununun demokratik çözümünde elbetteki AB'nin katkısı olacaktır. Bunu istemek Kürtlerin doğal bir hakkı olduğu gibi, AB'nin de bir görevi ve yükümlülüğü gereğidir. Çünkü ortada kriterler var. Ve AB'yi tanımlayan da bu kriterlerdir. Dolayısıyla bu ölçüler çerçevesinde sorunun çözümüne gelmeyen bir Türkiye'nin AB'ye alınması da düşünülemez. Düşünülmemeli.

Bu anlamıyla KONGRA GEL tarafından hazırlanan ve AB üyesi olan tüm hükümet yetkililerine gönderilen 10 maddelik çözüm paketi son derece önemlidir." (8 Aralık 2004, Ufuktan başlıklı başyazıdan)

Sonuçta yer yer AB'nin tutarsız olduğu yönlü eleştiriler yöneltilse de Kongra-Gel de sorunu AB'ye, burjuva demokrasisine havale etmiş durumdadır. Asıl eleştirileri AB'nin "Kürt sorununa" yeterli önemi vermemelerine, "tutarsızlıklarına" yöneliktir, sorunun özünde farklı değildirler.

Abdullah Öcalan, AB üyesi ülkelerin başkanlarına, başbakanlarına gönderdiği mektupta, AB temsilcilerinden "çift taraflı ateşkesin sağlanması" için çaba gösterilmesini talep etti. Avrupa Parlamentosu'nda 15 Aralık 2004 tarihinde Türkiye raporu kabul edildi ve raporda *"Dahil olan tüm taraflara ülkenin güneydoğusundaki düşmanlıkları acil olarak durdurma, Türkiye hükümetini silah kullanmamayı tercih eden Kürt güçleri ile barışmak için aktif adım atmaya çağırır." (Özgür Politika, 16 Aralık 2004)* denerek bir bakıma Öcalan'ın "çift taraflı ateşkesin sağlanması" için çaba da gösterildi.

17 Aralık'ta Türkiye'ye müzakere tarihi belirlenen AB zirvesi sonuç bildirgesinde Kürtlerden pek bahsedilmemiş olmasını eleştirseler de, Kongra-Gel Genelbaşkanı Zübeyir Aydar, Avrupa Parlamentosu'nun 15 Aralık'taki raporuna atıfta bulunarak şunları savundu:

"6 Ekim raporunu eleştiriyorduk. 15 Aralık'ta kabul edilen raporu sorunun çözümü konusunda diyalog ve barış yo-

lunu gösteriyor. Yine en son AP ateşkes, diyaloga gitme çağrısı yapması ve İspanya örneğini vermesi ciddi bir yaklaşım içinde olunduğunu gösteriyor." (Özgür Politika, 19 Aralık 2004)

AP somutunda AB bu ciddiyeti gösterdiğine göre Kürtler için de görev ortaya çıkıyor: Aydar'a göre: *"Türkiye'de bütün sorunların kaynağı Kürt sorunudur. Bu çözülmeden Türkiye AB'ye hazır olamaz. Hem Türkiye Kürtlerin barış mesajını almalı hem de Avrupa almalıdır. Biz, Kürtler olarak bu süreçten sonra kendimizi siyaseten gözden geçirerek, özellikle Kuzey Kürtleri yeni döneme uygun politikalar geliştirmek durumundayız." (aynı yerden)*

Bu değişikliğin ilk belirtileri Demokratik Toplum Hareketi'nin oluşturulmasıyla gösterildi aslında. PKK'den Kongra-Gel'e alınan süreçteki değişiklikler ve gidişat gözönüne alındığında, Baydar'ın sözünü ettiği "döneme uygun politikaların" gerçekte sistemle daha çok bütünleşme politikaları olacağını şimdiden söylemek için kahin olmaya gerek yoktur.

AB KÜRT ULUSAL SORUNUNA NASIL BAKIYOR?

AB'nin TC ile müzakereler sürecinde Kürt ulusal sorununa yaklaşımının ne olduğu aslında ortadadır. Eğer TC'nin AB'ye üyeliğini engellemek için Türk devletinin kabul edemeyeceğini bildikleri talepleri öne sürmezlerse —bunu yapmayacaklarının hiçbir garantisi yoktur—, AB Kürt ulusal sorununa bir "azınlık" sorunu olarak bakıyor ve "çözümü" de bu çerçevede istiyor.

6 Ekim 2004 tarihinde Türkiye ile ilgili yayınlanan "İlerleme Raporu"nda Kürtlerin —Alevilerin de— azınlık kategorisi içinde ele alındığı belgelidir.

Sadece bu olgu bile ele alınsa, AB'nin Kürt ulusal sorununa doğru temelde yaklaşmadığı görülebilir. AB de Kürt ulusunun ulus olarak varlığını inkâr etmektedir. Bu yönüyle aslında TC'nin Kürtlerin ulus olarak varlığının inkârı siyasetiyle örtüşen bir tavır içindedir. TC'den ayrılan yanı, Kürtleri "azınlık" olarak kabul etmesi ve bu temelde kimi "hakların" verilmesini istemesi noktasındadır.

AB, Kürt ulusunun ulus olarak varlığını reddetmekle, Kürtleri "azınlık" statüsünde ele almakla Kürt ulusunun ayrı devlet kurma hakkına şimdiden tecavüz etmeye çalıştığını ortaya koymaktadır.

Evet AB, gelecekte AB'ye girmiş bir TC'nin, Kürt ulusunun ayrı devlet kurma hakkını kullanarak parçalamasının ihtimali karşısında önlemini şimdiden almaya çalışmaktadır. Bu arada uluslararası hukuk kurallarını da çiğneyerek "ulus", "azınlık" kavramlarıyla istedikleri gibi oynamaktalar...

Kısaca ortaya konduğunda AB'nin Kürt ulusal sorununa yaklaşımı böyledir. Bu yaklaşımla, Kürt ulusal sorununun gerçek çözümü sağlanamayacağı gibi, burjuva demokrasisi temelindeki bir çözüme bile yaklaşılmamaktadır.

Yukarıda aktardığımız tavırlarıyla AB'ci Kürtlerin ve örgütlerin talepleri ve yaklaşımlarına bakıldığında, AB'nin bu yaklaşımı ile buluşulduğu sonucu çıkarılabilir.

Kürt ulusunun ulus olarak varlığının reddi yaklaşımı, Kongra Gel'in temsilci-

lerinin son dönemdeki açıklamalarından "Kürt ulusu" tanımı yapılmayarak çıkarılmış durumdadır. Yer yer söylenme durumları olsa da egemen yaklaşım "Kürt ulusu" tanımının yapılmamasıdır.

DEHAP ve DTH'nin de, "Türkiye'de Kürtler Ne İstiyor?" açıklamasına imza atanların da tavrı, somut uygulamada böyledir. Bu yanıyla AB ile aynı noktada buluşulmaktadır.

Soruna "azınlık" hakları olarak yaklaşma bağlamında da esasta bir "konses" mevcuttur. "Üst kimlik" "Türkiyelilik", ya da "anayasal vatandaşlık" vb. temellerde sorunun üzeri örtülmeye çalışılmaktadır.

Soruna düzeniçi, burjuva demokrasisi temelinde yaklaşıldığına göre, sonuçta anlaşmalarının mümkün olduğunu, farklılıkların öze tekabül etmeyeceğini söylemek için de kâhin olmaya gerek yok.

AB'nin Kürt ulusal sorununa bu yaklaşımının yanısıra, araya bir de AB Anayasası girmektedir. Sözkonusu anayasaya göre demokratik haklarla ilgili alanda tüm AB üyelerini bağlayan, yükümlülük altına sokan ortak bir yasa yoktur. Tersine, bu alanla ilgili yetki ve egemenlik tek tek üye ülkelere aittir.

AB'nin öncülüğünü yapan emperyalist güçlerin tek tek AB üyesi ülkeler için ortak bir demokrasi standardını geliştirmek diye bir amaçları yoktur. Yani örneğin, demokratik haklarla ilgili Fransa, Almanya gibi ülkelerde varolan burjuva demokrasisi standardının, Kıbrıs, Malta, Romanya ya da Türkiye için geçerli olacak diye bir durum sözkonusu değildir.

Böylece AB'ye, burjuva demokrasisine bağlanan umutların, hoş ama boş umutlar olduğu, olacağı ortaya çıkmaktadır.

Kuzey Kürdistan-Türkiye'ye gerçek demokrasi AB ile gelmez. Kürt ulusunun ve ulusal azınlıkların gerçek kurtuluşu da AB ile, burjuva demokrasisi ile sağlanamaz.

Burjuvazinin ve çanak yalayıcılarının, bilimum revizyonist ve reformistlerin kitlelerin bilincini karartma çabalarına rağmen, işçi sınıfının kurtuluşunun bilimi Marksizm-Leninizm işçilerin, emekçilerin, ezilen ulus ve halkların kurtuluşunun yoluna ışık tutmaya devam ediyor.

Marksizm-Leninizm bilimi Kuzey Kürdistan işçi ve emekçilerine de sınıfsal ve ulusal kurtuluşun yolunu gösteriyor. Bırakalım bilimum reformist, milliyetçi takımın Kürt ulusal sorununu burjuva demokrasisine, düzeniçi çözüme havale etmesini... Bu onların niteliklerine uygundur.

Biz, kendi kavgamızı, Bolşevik örgütlenmeyi güçlendirelim! Kuzey Kürdistan'a özgürlük, Bolşevizmin yol göstericiliğinde, değişik ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin birliği ve ortak mücadelesiyle, devrimle gelecektir.

İnsanca, özgürce yaşamak, baskısız, sömürüsüz yeni bir dünya yaratmak mümkündür ve bu işçilerin, emekçilerin, ezilen halkların eseri olacaktır. Yeterki, işçiler, emekçiler, ezilen halklar kendi güçlerinin bilincine varıp, kurtuluşları için mücadeleyi kendi ellerine almaya başlasınlar.

Bunu yapacakları gün gelecektir elbette!

Şubat 2005 ✘

Türk şovenlerinin kimi hezeyanları...

10 Aralık 2004 tarihinde "Türkiye'de Kürtler Ne İstiyor?" başlıklı yaklaşık 200 kişinin imzaladığı bir açıklama "International Herald Tribüne" ve "Le Monde" gazetelerinde yayınlandıktan sonra Alman gazetesi "Frankfurter Allgemeine Zeitung"da Almanca ve Milliyet vb. gazetelerde de aktarılarak Türkçe olarak da yayınlandı. Sözkonusu açıklamanın Türkçesi internette de okumak isteyenlere sunuldu...

Sözkonusu açıklama karşısında Türk medyasında takınılan tavırlar, Türk şovenizminin, ırkçılığının saldırganlığını yeniden gösterdi.

Türk şovenizminin bayraktarlığını yapan siyasetçilerin ve medya mensuplarının kuyruğunu acıtan, onları isyan ettiren neydi acaba?

En basitinde ifade edilirse, sözkonusu açıklamada Kürtler için kimi demokratik haklar, istemler dile getirilmişti. Hem de "mevcut devlet sınırları çerçevesinde". Yani Türk şovenlerinin "vatanın bölünmez bütünlüğüne" halel getirmeyen, misak-ı milli sınırları kabul eden, hatta Kürt ulusunu ulus olarak tanımlamaktan bile kaçınan; silahlı mücadeleyi, şiddeti dıştalayan bir temel yaklaşım çerçevesinde dile getirilmişti sözkonusu talepler.

Başka türlü ifade edilirse, sözkonusu açıklamada TC'nin devlet sınırlarını soru işareti haline getiren bir tavır yok. Türk devletini yıkmak için devrim için mücadele çağrısı yok. Kürtlerin ulusal kurtuluşu için sömürgeci Türk devletine karşı silahlı veya silahsız mücadele çağrısı yok, şiddet dıştalanıyor... Kuzey Kürdistan'ın bağımsızlığı talebi yok. Kürt ulusunun ulusal kurtuluşu için hiç

bir temel talep yok. Yok! Yok! Yok!

Ama buna rağmen Türk şovenlerinin kuyruğuna basılmış oluyor ve uluyorlar!

Saldırının esas hedefi olarak Zana ve arkadaşları seçildi. Paris Kürt Enstitüsü Başkanı Kendal Nezan'a ise "uzaktan" çamur atmaya, tehditler savurmaya başladılar... Sözkonusu açıklamanın "fikir babası" olarak gösterilen Nezan'ın yurtdışında olması olgusu, sanki açıklamayı imzalayanların hepsi yurtdışında yaşıyormuş gibi lanse edilmek için kullanıldı. Halbuki Avrupa'dan imzacıların oranı yaklaşık dörtte birdi.

"Biz metnin son halini görmedik. Ayrıca metne federatif çözüm istiyoruz gibi ifadeler konmasına da karşı çıktık." vb. açıklamalarla, kendilerini metnin yayınlanmış biçiminden ayırmaya çalışan Zana ve arkadaşları; ve *"metni okudum imzaladım, bir kez daha gelse yine imzalarım"*, ya da *"Okuduğumda da antidemokratik Türkiye'nin üniter yapısını bozucu birşey olmadığını gördüm."* diyerek tavır takınanlar, Türk şoven medyasının ve siyasi temsilcilerinin saldırılarıyla karşı karşıya getirildi.

Açıklamanın temel yaklaşımına bakıldığında gerçekten de "Türkiye'nin üniter yapısını bozucu birşey" yoktu. Amaaa... Ya o örnekler neydi? Özerklik ya da federasyon istemini içermiyor muydu? Üstüne üstlük Kıbrıs Türklerini örneklemek de ne demekti? Ve Türkiye'nin Kıbrıs Türkleri için istediği hakların eşdeğeri hakların Kürtlere verilmesi olur muydu hiç? Olmazdı tabii ki!

Bu yüzden de salyalarını akıtarak ayaklandılar...

TC'nin AB'den müzakere tarihi alma ihtimali olan 17 Aralık tarihinden önce "Türkiye'ye yapılır mıydı?" bu. "İlan niye yurtdışındaki basına verildi?" Böylesi bir tutum takınmak "provakasyondu"(!), "ihanetti"(!) onlara göre... Kimi basın mensuplarına göre *"bundan daha tahripkâr bir sabotaj yapılamazdı!"* Oysa ki açıklamaya imza atan hemen herkes, AB'den Türkiye'ye müzakere tarihi verilmesini istiyor, büyük bölümü de bunun için lobi çalışması yapıyordu... Olsun! Buna rağmen Kürtlere herhangi özel bir hak talebinde bulunmak olmaz bir şeydi...

Şoven damarına dokunulanlar ardı ardına açıklamalarda bulunup tepkilerini gösterdi sözkonusu açıklamaya. Burjuva partilerinin tavır takınan temsilcilerinin istisnasız tümü aynı telden çaldı! Aynı türküyü söyledi!

Sözkonusu açıklamanın Türk devletinin Kürtlere *"Bask, Katalan, İskoçyalı, Lapon, Güney Tirollu, ya da Walonlara tanınan, ya da bizzat kendisinin Kıbrıs Türkleri için talep ettiği haklara eşdeğer haklar garantilemelidir."* bölümü, tüm hezeyanların temelini oluşturan esas bölüm oldu.

Şoven saldırıların doğrudan hedefi, Leyla Zana ve arkadaşları olmasına rağmen, asıl saldırı Kürt ulusunun en basit demokratik haklarınaydı...

Başbakan Yardımcısı M. Ali Şahin işgal ettiği koltuğa uygun davranmak için diplomatik dil kullanarak *"Bu kendileri açısından büyük bir talihsizlik olmuştur."* tavrını takınırken, DYP lideri Mehmet Ağar, "öztürkülüğünü" şöyle gösterdi:

"Türkiye kendi bütünlüğünü muhafaza edebilecek güçtedir. Türkiye'nin bu iradesini test etmek isteyen 1920'lerde olduğu gibi hüsrana uğrar. Yarın da hüs-

rana uğrar." (Hürriyet, 11 Aralık 2004)

Ağar, Kıbrıs Türkleriyle benzetmeyi anlaşılır bulamadığını ekleyerek kızgınlık içinde tavrını şöyle sürdürdü:

"Türkiye Cumhuriyeti bir çiftlik değildir, bu ülke, bu vatan, bu devlet sokakta bulunmamıştır." (aynı yerden)

Irkçı, faşist şoven kafaların saldırganlığı bazen böylesi saçmalıkları da beraberinde getirmektedir. Türk devletini savunma ateşi içinde Ağar, "ülkesini, vatanını, devletini" bir sokak ortasında bulunabilecek bir şey olarak da ele alabilmektedir. Türkçülük hezeyanlarının egemen olduğu koşullarda böylesi saçmalıklar da şovenizmin kışkırtılmasına hizmet edebiliyor!

Sayın sosyaldemokratların temsilcilerinden Onur Öymen (CHP Genel Başkan Yardımcısı) efendi ise, şunları savundu:

"Böyle bir taleple çıkmak bugün Lozan'ın da inkarı anlamına geliyor. Lozan, Türk devletinin omurgasını, temel yapısını oluşturmaktadır. O bakımdan, hiçkimse Türkiye'den Lozan'a aykırı, Lozan sistemini değiştirici bir öneri ve girişime destek beklemesin." (aynı yerden)

Sözkonusu açıklamada, taleplerden önce yukarıda aktardığımız örneklemeler yapılıyor. Sözkonusu örnekler şu ya da bu devletin bütünlüğünü tehdit eden örnekler de değil. Esas olarak sözkonusu devletlerin bütünlüğü çerçevesinde değişik düzeyde özerkliğe sahip olunan örneklerdir.

Kıbrıs örneğine gelince, bu da esas olarak Türk devletinin çifte standartlılığına verilen bir örnek. Ki, Türk devletinin Kıbrıs Türkleri için talep ettiği hakların aynısı da istenmiyor. Bunun için o haklara "eşdeğer hakların" Kürtler için de garantilenmesinden bahsediliyor.

Türk şovenleri için Kürtler ya da herhangi bir ulusal azınlık Türk devletinin mevcut sınırlarını tanısa da, misak-ı milli sınırları çerçevesinde özerklik, ya da benzeri bir hak talep edemez! Bırakın böylesi bir talebi, özerkliği, ya da federasyonu hatırlatabilecek örnek bile verilemez!

Türk devletinin Dışişleri Bakanı Gül'ün sözkonusu açıklama hakkındaki tavrı ise şöyleydi:

"Orada söylenenlere tek, tek çok güzel cevaplar verilir ama, ama biz bunu tartışma konusu yapmak istemeyiz. Çünkü bazıları bunların tartışma konusu olmasını isterler. Burada ben şunu görüyorum. Türkiye'nin bin yıllık anlayışına yabancı, dışarıdan kaleme alınmış, tamamen piyonvari, ajanvari, bilgisiz insanların yaptığı bir iş. Onun için herkesin çok dikkatli olması gerekir." (Hürriyet, 12 Aralık 2004)

Gül'ün bu açıklamasından alın alabildiğinizi ve yorumlayın bakalım! "Çok güzel cevaplar" verilecekse niye verilmiyor? Verilmiyorsa neden konuşuluyor? Aslında bu tavrıyla Gül, Türk şovenizminin üzerini demagojiyle örtmeye çalışıyor. Cevap vermeme, tartışmama yönündeki tavrına rağmen ama, suçlamayı elden bırakmıyor.

Sanki Kuzey Kürdistan-Türkiye'de yaşayan Kürtler sözkonusu tavrı takınamıyormuş gibi, artık çoktan paslanmış "kökü dışarda" biçimindeki eski silaha sarılıyor. Oysa imzacıların büyük bölümü Kuzey Kürdistan-Türkiye'den oluşuyor. Hürriyet gazetesinin yayınladığı lis-

teye göre "Türkiye"den 147, Avrupa'dan 52 imzacı var. Gül, böylesi bir açıklamanın "fikir babası" olarak Paris Kürt Enstitüsü Başkanı Kendal Nezan'ın gösterilmesini, bu demagoji için kullanmaktadır.

"Bilgisiz insanların" yaptığı bir işse bu, o zaman neden "herkesin dikkatli olması" gerekiyor? Bunu cevaplamak da Gül'e düşüyor galiba! "Akıllı insanlar" Kürtlere demokratik haklar talep edemez mi? Gül'e göre, edemez! Ederse, "piyonvari, ajanvari, akılsız" oluverir... Siz de Gül'ün bu dediklerini ciddiye alın. Ne de olsa TC gibi bir devletin dış işlerine bakıyor!

TC'nin baş bakanı Erdoğan ise sözkonusu açıklama hakkında takındığı tavırda "çirkin bir oyun tezgahlanıyor" tespitini yaparak imzacıları "siyasi suikasta yeltenmek"le suçladı.

Daha açık kimi ırkçılar ise Leyla Zana ve arkadaşlarını kastederek, *"Hemen tutuklanmalı ve tekerrürden dolayı yüksek ceza almalıdırlar. Üstelik bu durumda Anayasa'ya saldırı da vardır ve bunun cezası ömür boyudur. Öcalan için af ve siyaset yapma hakkı istenmesi ne demektir?" (Hürriyet, 14 Aralık 2004)* biçiminde tavır takınmaktadırlar. Sözkonusu açıklamada Öcalan için af ve siyaset yapma hakkı istenmese de, Kürtlere hak denince akıllarına ilk gelen Öcalan oluyor...

Hürriyet gazetesinin başlarından Ertuğrul Özkök gibileri ise verilen örneklemelerin çıkarılması durumunda sözkonusu açıklamaya Türkiye'den çok kişinin imza atacağını —basına yansıyan tavırlar tersini gösterse de— söylemesine rağmen, "Le Monde" gazetesinin sözkonusu açıklamanın (ilanın) yayınlanması için ne kadar para aldığı, kimin bu kadar parayı finanse edebileceği, Kürtler için yapılan indirimin perde arkasında neyin yattığı vb. soruları öne çıkardı.

Leyla Zana'nın "fotojenik" olması, Yaşar Kaya'nın Leyla Zana ve arkadaşlarına "bilgisizlik, tutarsızlık" vb. yönde eleştirisi veya Denktaş'ın "Zana hiçbir şey bilmiyor. Biraz akıllı bir hanım zannediyordum" biçimindeki magazin haberlerle saldırılar sürdürüldü.

Sözkonusu saldırılar bir kez daha Türkiye'de egemen düşünce sisteminin, faşist bir karakterde olduğunun örnekleri oldu. Kürtlere en basit demokratik hak talebine bile tahammül edilemiyor.

Türk şovenlerinin böylesi basit demokratik haklar karşısındaki hezeyanları, Kürt ulusal sorununun çözümünü TC ile, anayasal değişikliklerle "çözme" siyasetine sahip olanlara, sorunu misak-ı milli sınırları çerçevesinde ve Kürt ulusunun ulus olarak varlığının inkârı temelinde çözmeye çalışanlara bir uyarı olmalıdır. Sömürgeci faşist Türk devleti varlığını sürdürdüğü sürece ve koşullarda Kürt ulusal sorununa çözüm getirilemez!

Kürt ulusal sorununa gerçek çözüm, Kuzey Kürdistan-Türkiye'de yaşayan tüm ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin birliği ve ortak mücadelesiyle, faşist Türk devletinin devrimle yıkılmasıyla, sosyalizme giden yolu açacak olan işçi-köylü devrimci diktatörlüğünün kurulmasıyla mümkündür.

Kurtuluşun tek yolu devrimdir, gerisi ham hayaldir!

Şubat 2005 ✘

İşgal ve savaşın gölgesinde seçim oyunu oynandı...

ABD emperyalizmi önderliğindeki saldırgan güçlerin Irak-Güney Kürdistan'a saldırı savaşını başlatmalarının üzerinden neredeyse iki yıl geçti. 20 Mart'ta uluslararası alanda savaşa karşı olan güçler savaşa ve işgale karşı gösteriler planlıyor.

Irak-Güney Kürdistan'da emperyalist işgal ve savaşın sürdüğü gibi işgale karşı direniş de sürüyor. Arada geçen yaklaşık iki yıllık süreç emperyalist işgalci güçlerin barbarlığını hep yeniden gözler önüne seriyor. Son dönemde göze batan kimi olaylara baktığımızda, emperyalist işgalcilerin barbarlığının kimi görüntüleri kısaca şöyledir:

2004 yılı sonlarına doğru kamuoyuna yansıyan bir araştırmanın sonuçları, daha önceki tahminlere göre Irak-Güney Kürdistan'da savaş ve işgal döneminde katledilen sivillerin sayısının 10 bin ile 30 bin arasında olduğuna yönelik tahminleri altüst etti. Sözkonusu araştırmaya göre Mart 2003-Eylül 2004 döneminde ölenlerin sayısı 100.000 civarındadır. Bu ölenlerin %84'ü doğrudan işgalci güçlerin bombalama vb. saldırılarına maruz kalarak ölmüştür. Ekim 2004 ile Şubat 2005 arası dönemde katledilen sivil insan sayısı ise belli değil.

Ama buna rağmen belli olan bir şey var: İşgalci güçler "teröristlere" karşı mücadele adına sivil insanları, kadın ve çocukları katletmeyi sürdürüyor. Bombalamalarda katledilenlerin "terörist" olmadığı, ev-ailenin çoluk çocuğu olduğu ortaya çıktığında ise, "istenmeyen zarar" olarak açıklanıp "yanlış" yapıldığı yönlü "özür" dilemelerle işin içinden çıkmaya çalışıyorlar!

İşgal sürecinde birçok kez yaşanan şiddetli çatışmalar, Felluce'de yeni katliamların yaşanmasıyla sürdürüldü. Yapılan açıklamalara göre 3200 kadar "terörist" Felluce'de gizleniyordu... Bunları "tesirsiz" kılmak adına 300.000 nüfuslu kent abluka altına alındı ve yaklaşık 250.000 kişi yaşamını kurtarmak için kentten kaçmak zorunda kaldı.

Barbarlık kendisini televizyonlarda da yayınlanan canlı katliam resimleriyle göstermeye devam etti. İşgalci güçlerin komutanlarından aldığı *"Eğer herhangi biri elleri havada teslim olmak için size doğru gelirse, ne yaparsınız? Ona ateş edin!"* emriyle, teslim olmak isteyenleri de katlettiler.

Barbarlıklarını yaralıların katledilmesi edimiyle sürdürdüler Felluce'de. Daha önce çatışmada yaralanan ve bundan dolayı kaçamayan kimi yaralılar, ertesi gün olayın yaşandığı camiye gelen işgalci güçler tarafından katledildi. Hem de "artık ölü taklidi yapamayacak!" vb. "zafer" çığlıkları eşliğinde!

Bağdat'taki kukla hükümetin verilerine göre Felluce'de 2000 civarında –ABD işgal güçlerinin yetkililerinin açıklamasına göre 1200 civarında– "terörist" öldürülmüştü. Oysa görgü tanıklarının ifadelerine göre en fazla 100 kişinin "direnişçi" olduğu, geri kalanının silahsız siviller olduğu belirtilmektedir. Yine görgü tanıklarının belirttiğine göre işgalci güçler öldürülen insan sayısını da olduğundan az göstermekte, Felluce'de yaklaşık üç hafta süren somut saldırıda katledilenlerin sayısının beşaltı bin olduğu yönündedir.

Emperyalizmin barbarlık olduğunu sadece insanların katledilmesi değil, aynı zamanda insanların da parçası olduğu doğayı, çevreyi katletmesi de hep yeniden ispatlamaktadır. Irak'ta nükleer silahların varlığı ispatlanamayınca, yanlışları ortaya çıkınca "pişmanlık" duyar gibi tavır takınan ABD emperyalizminin temsilcileri, hem savaş için gerekçe gösterirken, hem de sözkonusu iddiaların yanlış bilgiye dayandığını açıklayıp "pişmanlık" duyduklarını söylediklerinde sahtekârlık yapmaktadırlar.

Öyle ya da böyle Irak-Güney Kürdistan'a saldırmak istiyorlardı, buna göre gerekçe uydurmaya çalıştılar. Gerekçelerinin yalanlar üzerine kurulduğu, sorunun özünün Saddam rejiminin nükleer silahlara sahip olma ihtimali olmadığı da kısa zamanda açığa çıktı. Gerçekte sorunun Irak-Güney Kürdistan'ın petrol zenginliklerine egemen olma ve Ortadoğu'yu nüfuzu altına almanın, uluslararası alanda emperyalistler arası dalaşta daha da güçlenmenin bir aracı olarak savaşın gündeme geldiği de kamuoyu açısından bir sır değil artık.

ABD emperyalizminin yaklaşık üç hafta süren saldırı savaşında 2200 ton seyreltilmiş uranyum kullandığı da ortaya çıkan gerçeklerden biri. Bu örnek, atılan füzelerde, bombalarda kullanılan seyreltilmiş uranyumla ve bir bütün olarak bombalamalarla sadece doğanın tahrip edilmediğini, bunun ötesinde, doğrudan insanların yaşamlarıyla nasıl hoyratça oynandığını da göstermektedir.

Bombalama ve füze atılması sonucunda ortaya çıkan patlamalarda ölenler sözkonusu değil burada. Hayır, saldırılarda hayatını kurtarıp yaşayan insanların hayatı sözkonusu... 2200 ton seyreltilmiş uranyumun yüzbinlerce, hatta milyonlarca insanın kısa ve uzun vadede başta kanser olmak üzere birçok hastalığa bulaşmasına, evet sonuçta ölmesine neden olacağı bilim insanları tarafından şimdiden tespit edilmektedir. Somut olarak ABD'li askerler üzerinde yapılan bir araştırmaya göre Irak-Güney Kürdistan'daki işgalci gücün yaklaşık %40'ının kanser olduğu belirtilmektedir. İşgalci güçlerin ve işbirlikçi güçlerin terörü altında yaşamak, her an ölümle karşı karşıya gelmek, taciz ve tecavüze uğramak vb. şeyler artık günlük yaşamın kopmaz birer parçası olmuştur.

Emperyalist işgalci güçlere ve yerli işbirlikçilerine karşı direniş de devam ediyor. Direnişçiler son dönemdeki inti-

har-saldırısı vb. eylemlerle de işgalcilerin işinin hiç de kolay olmayacağını göstermektedirler.

İşgale karşı direnişte, işgalcilerle ve yerli işbirlikçilerine karşı mücadelede öldürülen işbirlikçilerin sayısı belli değil. Ama, işgalci güçlerden öldürülen ABD'lilerin sayısı 1500'ü bulmuş durumda. Saddam rejimi devrilene kadarki savaş sürecinde öldürülen ABD askerinin sayısının 138 olduğu bilindiğinde, yaklaşık iki yıllık işgal sürecinde on katından fazla işgalcinin öldürülmesi, aynı zamanda direnişin gücünü de ortaya koymaktadır.

Özetle vurgulandığında, Irak-Güney Kürdistan'da işgal, savaş ve işgale karşı direniş sürüyor ve bu gerçeklik Irak-Güney Kürdistan bağlamında takınılacak tavırlarda temel alınmak zorundadır.

SEÇİM OYUNU...

Birleşmiş Milletler'in ABD emperyalizminin işgaline ortak olduğu, ABD emperyalizminin çizdiği plan çerçevesinde örgütlediği ve 30 Ocak'ta yapılan seçimler hemen hemen tüm emperyalist dünyanın temsilcileri tarafından "demokrasiye geçiş", "başarı" biçiminde değerlendirildi. Sadece bununla kalınmadı. Seçimler "demokratik, özgür ve adil" seçimler olarak da satılmaya çalışıldı. Seçimlerin demokratik, özgür ve adil olmadığı gerçeğini görmek için özel teorilere gerek yok. Bu gerçeği görmek için kamuoyuna da yansıyan bazı gerçekleri aktarmak, durum tespitini yapmak yeterlidir aslında.

— Irak-Güney Kürdistan işgal altında. İşgalcilerle ve yerli işbirlikçileriyle, işgale karşı direnenler arasındaki savaş sürmekte.

— Seçimlerin ne olursa olsun yapılmasını isteyen ABD emperyalizmi, güvenliği sağlamak adına işgal gücüne 12.000 asker daha ekleyerek işgal gücünü 150.000'e çıkarmıştı.

— İşgal ve savaşın sürmesine paralel kukla hükümetin başbakanı Allavi tarafından ilan edilen sıkıyönetim seçimler nedeniyle uzatılmıştı.

— Güvenlik adına, işgalci güçlerle yerli kolluk güçlerinden oluşan 300.000 asker ve polis seçimin gidişatını doğrudan kontrol etmişti.

— Seçim öncesi ve sonrası üç günlük dönem için değişik yasaklar gündeme getirilmişti. Motorize araç kullanımı yasaklanmıştı. Sınırlar kapatılmıştı. Gece sokağa çıkma yasağı uygulanmıştı. Eyaletler arası sınırlar da özel araçlar dışındaki araçlara, giriş çıkışlara kapatılmıştı. Seyahat özgürlüğü ortadan kaldırılmıştı.

— Seçmenlerin büyük bölümü kayıt bile edilmemişti. Kayıt edilenler ise, kimi seçeceklerini bile bilme durumunda değildi. Normal seçimlerde alışılmış seçim propagandasının izi bile yoktu...

Kimi radyo ve televizyonlardaki reklamlar dışında, seçileceklerin seçim programı, siyaseti vb. de bilinmiyordu.

Seçmenler seçim listesini ve sözkonusu adayların ismini çoğunlukla seçim sandığına gittiğinde ancak görebildi.

Saklanan sadece adayların ismi değildi. Seçim sandıklarının yeri de son güne kadar gizlendi. Seçmenler nerede oy kullanacağını bile son ana kadar bilmiyordu... Seçmenlerin %38'i sözkonusu seçimlerde milletvekili seçeceğini bi-

le bilmiyordu. Bunlar seçimlerde başkanı seçeceklerini sanarak seçim sandığına gittiler. İşgal altında, savaşın ve sıkıyönetimin varlığı şartlarında; seçmenlerin büyük bölümünün kayıt bile edilmediği, seçmenlere kimi seçeceği konusunda hemen hemen hiçbir bilginin verilmediği, sözkonusu adayların seçmenden oy almak için öne sürdüğü seçim programının ve taleplerin ne olduğunun bile bilinmediği koşullarda yapılan seçimlerin, demokratik, özgür ve adil olmayacağı açıktır. Bu seçimleri demokratik, özgür ve adil olarak kitlelere yutturmaya çalışan emperyalistler, işgalci güçler ve yerli işbirlikçileri büyük bir sahtekârlık yapmaktadırlar. Seçim oyunu, en başında, işgalin meşru kılınması için oynanan bir oyundur. ABD emperyalizmi seçimleri, işgali meşru kılmak ve böylece kendi işgalciliğinin üzerini gizlemek, kendisini "demokrasi, özgürlük" ihraç eden bir güç olarak göstermenin bir aracı olarak kullanmaktadır.

Bu bağlamda seçimlere katılan güçler ve tek tek herkes –Irak-Güney Kürdistan'da iktidar dalaşı bağlamındaki kendi hesaplarına rağmen–, ABD emperyalizminin işgalini meşru kılma oyununa katılmış, işgale onay vermiştir. Böylece ABD emperyalizminin Bush'un ağzından *"Özgürlüklerin özellikle Ortadoğu'da ilerletilmesine yönelik sözümüz şimdi Irak'ta test edildi ve onaylandı. Irak'ta özgürlüğün zaferi"* vb. sahtekârlığın yaygınlaştırılmasına da ortak olunmuştur.

Sonuç olarak bir oyun oynanmış, yönetmeni ABD emperyalizmi ve müttefikleri, oyuncuları ise yerli işbirlikçiler ve bunların etkisindeki güçler olmuştur...

SEÇİM SONUÇLARI...

Seçimler bağlamında rakamsal verilerle ilgili yönde öne çıkarılması ve altı çizilmesi gereken şeylerden biri, seçimlere katılım ve oy kullanma bağlamındaki verilerin net olmadığı gerçeğidir.

Kimine göre 14-15 milyon seçmenin sadece 8.5 milyonu seçmen olarak kayıt edilmiş ve seçimlerde sadece 5 milyon seçmen oy kullanmıştır. kimine göre de oy kullananların sayısı 8.5 milyondur.

Bu rakamsal karmaşayı bir kenara bırakırsak, seçimlerde belirleyici olanın kimin veya kaç kişinin oy kullanması değil, oyları kimin saydığı gerçeğidir. Oylar işgalci güçlerin ve yerli işbirlikçilerinin tayin ettiği kişiler tarafından sayılmıştır. Bunların da sonuçları işgalci güçlerin, özellikle ABD emperyalizminin istek ve planları çerçevesinde belirleyecekleri açıktır. Seçimlerin BM tarafından örgütlenmesi bu gerçeği ortadan kaldırmıyor.

Seçimlerde belirleyici olan da Irak-Güney Kürdistan'daki genel –kurucu meclis– seçimleriydi. Genel seçimlerin yanısıra yapılan yerel meclis seçimleri ve Kürdistan Parlamentosu seçimleri, gerçekte genelin yanında tali olan, Irak-Güney Kürdistan'daki gelişmeler için yan bir unsur olan seçimlerdi.

Kürdistan Parlamentosu seçimleri ve buna paralel eğilim belirlemek için yapılan referandum Kürtler açısından ne anlama geldiği özel olarak tartışılması gereken bir konu olsa da, yukarıda ortaya konan genel, belirleyici tavır içinde ele alınacak bir konudur.

Resmi açıklamalara göre seçim sonuçları şöyledir: Seçimlere katılım ora-

nı %59'dur. Buna göre Ayetullah Sistani tarafından yönlendirilen ve desteklenen Şii İttifakı oyların %48.1'ini alarak meclisteki 275 koltuğun 140'ını kazanmıştır. Kürt İttifakı ise %26 civarındaki oy oranı ile 75 koltuk elde etmiştir. Allavi önderliğindeki Irak Listesi (kendisine laik diyenler) %13.8'lik oy oranı ile koltukların 40'ını elde etti.

ABD emperyalizminin ve müttefiklerinin, işbirlikçilerinin tüm çabalarına karşın, seçim oyununa katmak istedikleri Sünnilerin büyük bölümü seçimlere katılmadı. "Sünni üçgeni" denen bölgede Sünniler seçimleri boykot etti.

Resmi veriler kabul edildiğinde bile, seçimlere katılmayanların sayısı Şii İttifakı'nın aldığı oy sayısından fazladır. Seçimlere katılımın %59 olduğu gözönüne alındığında ve Şii İttifakı'nın aldığı oy oranının da kullanılan ve geçerli oy oranına göre hesaplandığı da bilindiğinde, seçimlere katılmayan %41'lik oranın, kullanılan %59 oy oranının %48'inden fazla olduğu açıktır. Kaba bir hesapla gösterildiğinde, Şii İttifakı'nın aldığı oy oranı, kayıtlı 14-15 milyon seçmen sayısının %30'unun altındadır. Bu veriler temel alındığında en büyük partinin seçimlere katılmayanların partisi olduğu gerçeği karşımıza çıkmaktadır. Bu da gerçekte işgale karşı önemli bir kitle potansiyelinin varlığını ortaya koymaktadır. Yine aynı zamanda bu olgu, işgale karşı direniş içinde olanların önemli bölümünün Saddam rejimi döneminde egemen olan Sünni mezhebinden olduğunu da ortaya koymaktadır. Perde arkasında ne yatarsa yatsın, objektif olarak %41 oranındaki seçmen işgalci güçlerin, başta da ABD emperyalizminin seçim oyununa alet olmayı reddetmiş ve işgalin meşru kılınmasına onay vermemiştir.

Seçim sonrası dönemde emperyalist işgalcilerin önemli bir sorunu da seçimleri boykot eden kesimi, anayasayı belirleme sürecine katmak için ikna etmesidir. Sözkonusu bu kesimin "siyasal sürece" katılmadığı koşullarda ve işgale karşı tavrını sürdürdüğü sürece işgalcilerin planları istedikleri gibi yürüyemeyecektir. Irak-Güney Kürdistan'da sükuneti sağlamak ve yönetimi yerli güçlere devredip işgal güçlerini yeni işgaller için de geri çekme planları, Irak-Güney Kürdistan'daki tüm kesimleri oyunun içine çekmekle mümkündür. Bu ise şimdilik zor görünüyor. ABD emperyalizmi seçimlerin ardında uluslararası düzeydeki işbirlikçilerini daha fazla işin içine çekmeye çalışsa da, BM ve NATO şemsiyesi altında –daha doğrusu bu örgütleri öne sürerek ve bunların arkasına saklanarak– birçok emperyalist ve gerici güçlerden destek alsa da, planının işlemesi esas olarak yerli güçlerin tavrına bağlıdır.

ABD emperyalizminin güçlerini belli oranda çekip çekemeyeceği esasta yerli güçlerin tavrına, Irak-Güney Kürdistan'daki gelişmelere bağlı olsa da, seçimler ertesinde güçlerini geri çekme planlarını tartıştığı açık olgudur.

Olgunun bir yanı da, eğer ABD emperyalizmi işgal güçlerinin belli bir bölümünü geri çekerse, yine de Irak-Güney Kürdistan'da gerçek yönetici olma konumunu yitirmeyeceğidir.

Anda, ABD emperyalizminin askeri gücü işgal gücü ve işgale karşı direnişi bastırmaya çalışan güç konumundadır. Gerçekte yönetim ise Bağdat'ta "yeşil hat" denen çizgiyle sınırı çizilen bölge-

de bulunan 3000 kişilik ABD sivil gücünün elindedir. Gerek geçici yönetim olsun, gerekse de şimdiki seçimlerle kurucu mecliste hükümeti kuracaklar olsun, Irak-Güney Kürdistan'ın yönetimini, yani alışılmış kavramla vurgulamak gerekirse, iktidarını ellerinde bulundurmuyor. İktidar ABD emperyalizminin elindedir.

Seçim oyunu bu iktidarın, ABD emperyalizminin çıkarlarına uygun olarak, onun istediği ve ona sadık güçlerin eline devretmenin bir aracı ve adımıdır da. Irak-Güney Kürdistan'da işbirlikçilik ne kadar güçlüyse, ABD emperyalizminin devredeceği iktidarda pay alma da o kadar garantili olacaktır. ABD emperyalizmi için işin zorluğu, ABD ile işbirlikçilik yapan güçlerin farklı hesap ve çıkarlara sahip olmasındadır.

SEÇİM VE KÜRTLER...

En başta belirtilmesi gereken şey, genel olarak Irak'ta geçerli olan işgal durumunun, Güney Kürdistan için de geçerli olduğudur.

KDP ve YNK önderliğinde Kürt hareketi ABD emperyalizmi ve müttefikleriyle işbirliği içindedir. Bu güçler işgalci emperyalist güçlerin yerel dayanaklarındandırlar. Seçimlere katılarak da işgalin meşru kılınmasına onay verilmiş, ABD emperyalizmi önderliğindeki işgalci güçlerin seçim oyununa alet olunmuştur. Seçimlerde Kürt örgütlerinin büyük bölümünün birlikte hareket etmesi –Kürtlerin kendi aralarındaki birlik bağlamında önemli görünse de ve çoğu Kürtler tarafından sevinçle karşılansa da–, gerçekte bu birlik emperyalist işgalcilerle işbirliğinin ve seçim oyununa ortak olmanın Güney Kürdistan'daki geniş tabanının varlığını ortaya koymaktadır.

Güney Kürdistanlı Kürtlerin tavrı bağlamında belirleyici olan tavır öncelikle bu tavırlardır. Kürt ulusunun mücadelesi bağlamındaki diğer değerlendirmeler, bu tavırlar ve olgular temel alınmadan, bundan bağımsız tartışıldığında ayakları havada kalır...

Güney Kürdistanlı Kürtlerin, Irak tarihi boyunca ilk kez merkezi hükümette önemli ölçüde söz sahibi oldukları bir olgudur. Seçimlerde ikinci güç olmakla Kürtlerin Güney Kürdistan-Irak'taki siyasette önemli rol oynayacak bir güç olma konumunda oldukları da gerçektir. Kürdistan Parlamentosu seçimlerinin yapılması, Kürtlerin otonomi haklarını genişletmeye çalışmaları ve referandumla "bağımsızlık"tan yana eğilimi belirlemeleri vb. tavırlar Kürtlerin lehine, onların ulusal haklarını belli ölçülerde de olsa sahiplenme bağlamında önemlidir.

Fakat, tüm bunların emperyalistlerle işbirlikçilik temelinde, emperyalistlere sırtını dayayarak ve onlara güvenerek elde edilmeye çalışıldığı; emperyalistlerin Kürt ulusunun Güney Kürdistan'da kurtuluşunu sağlayacağı masalları anlatılarak yapıldığı ve sonuç itibariyle kazanım olarak görülen hiçbir şeyin garanti altına alınmadığı Kürdistanlı işçi ve emekçilere anlatılmalı, bilinçlerine kazınmalıdır. Emperyalistlerden ezilen ulus ve halklara dost olunmayacağı, işlerine geldiğinde Kürt ulusunu ve çıkarlarını satacaklarını her zaman bilinçlerde tutmak gerekiyor. Emperyalistlerle işbirliği içinde elde edilen kırıntıların ulusal kurtuluş olarak kitlelere sunulma-

sı, Kürt ulusunun Güney Kürdistan'daki kurtuluş mücadelesinin önüne set çekmektir. Saddam rejimi koşullarındaki kölelikten daha az kötü olan bir köleliğin Kürt işçi ve emekçilerine özgürlük olarak sunulmasıdır.

Saddam rejimi dönemine göre belli bir ilerleme olsa da kısmi kendi kendini yönetme, otonomiye sahip olma durumu –ki gerçekte bu ABD şemsiyesi altında Birinci Körfez Savaşı'ndan bu yana federatif bir örgütlenme, devlet biçiminde var–, emperyalizme bağımlılık, emperyalizmle işbirliğinin üzerini örtmek için kullanılmakta ve bu durum Kürt ulusunun –Güney Kürdistan-Irak'ta– kurtuluşu olarak savunulmaktadır.

Tüm bunlar Kürt ulusundan işçi ve emekçilerin bilincini karartmakta, Kürt ulusunun gerçek kurtuluşunun, Güney Kürdistan-Irak'ta da emperyalizme, sömürgeciliğe karşı mücadeleyle, somutta da işgale karşı devrim için mücadeleyle, devrimle ancak kazanılacağı gerçeğinin üzerini örtmeye yaramaktadır.

Gerçekte bağımsız bir Kürdistan isteyenlerin, emperyalizme karşı, başta da ABD emperyalizmine karşı, işgalci, sömürgeci güçlere karşı devrim için mücadele etmesi gerekir. Emperyalistlerle işbirliği içinde ve emperyalist işgal altında "bağımsız Kürdistan" şiarı hoş ama boş bir şiardır. Kitlelerin bilincini karartmaktır.

VİTRİN DEĞİŞİKLİĞİNDE NELER OLACAK?

Kürtlerin işgal sonrası dönemde elde ettikleri konuma rağmen, gerçekte henüz garanti altına alınan birşeyin olmadığını söylememizin temelinde yatan gerçeklik, Irak-Güney Kürdistan'ın geleceğinin tamamen kesinleşmemiş durumudur.

Irak-Güney Kürdistan'da henüz taşlar tamamen yerlerine yerleşmiş değil. Gerek Merkezi Yönetim Konseyi'nin oluşturulması, gerek Geçici Hükümet oluşturulması doğrudan ABD emperyalizminin isteği ve yönetiminde olmuştur. Bunlar oluşturulurken Irak-Güney Kürdistan'daki güçler dengesi, tabii ki özellikle ABD ile işbirliğine hazır güçler dengesi hesaba katılmıştır. Geçici Anayasa da, sonuçta dayatılan uzlaşma ile oluşturulmuş, ama çelişkiler ortadan kaldırılmamıştır, sadece ve sadece ertelenmiştir.

Seçimler de esas olarak bu plan çerçevesinde gerçekleştirilmiş, işbirlikçi güçler seçimlerde öne çıkmak ve iktidarda pay almak için yarışmıştır. Arap ulusundan Sünnilerin büyük bölümünün seçimleri boykot etmesi, Kürtlerin seçimlerden ikinci güç olarak çıkmasına yaramıştır. Kurucu Meclis'in asli görevinin yeni Anayasa taslağını oluşturmak olduğu bilindiğinde, esas mücadelenin de bu temelde yürüyeceği ve sözkonusu etkinin de esasta bununla sınırlı olacağı bilinmelidir.

Burada unutulmaması gereken gerçek, Irak-Güney Kürdistanlı güçler arasındaki iktidar dalaşının, anayasayı oluşturma ve referanduma götürme sürecinde şiddetleneceğidir. Ertelenen çelişkiler bu süreçte yeniden gündeme gelecektir.

Kürtlerin konumu, otonomi veya federasyon biçiminde Irak merkezi devleti içinde yer alma temelinde mi, yoksa Irak merkezi devlet sınırlarının parçalanması temelinde, ABD emperyalizmine bağlı bir Kürdistan devleti biçiminde mi sonuçlanacağı kesinleşmiş değil.

Kürtlerin merkezi hükümette, yönetimde yer almaları, Irak'ın devlet bütünlüğünü koruma temelindeki bir özerkliği savunmaları, bu siyasetin hem ABD emperyalizminin, hem de "komşu" sömürgeci güçlerin siyasetiyle örtüştüğü bilince çıkarıldığında, Kürtlerin konumunun gelişme yönünün, esas olarak özerklik temelinde merkezi Irak devleti içinde yer alma biçiminde olacağını söylemek mümkündür.

Seçimlerden sonra oluşturulması gereken hükümet henüz oluşmuş değil. Cumhurbaşkanı, başbakan ve meclis başkanının kim olacağı üzerine pazarlıklar hâlâ sürüyor. Talabani'nin cumhurbaşkanı olacağına neredeyse kesin gözüyle bakılıyor. Şii İttifakı'nın ise başbakanlık koltuğunu üzerleneceği ve Caferi'nin başbakan olacağı haberi öne çıkıyor.

Bu pazarlıklar sürerken seçimlerden sonra bir aylık süreç de geçmiş olmaktadır. Yani hükümet şimdi kurulsa da ömrü ancak on aylık olacak...

Mecliste başkan ve iki yardımcısı seçilecek. Başbakan belirlenecek, kabine oluşturulacak ve meclis başbakan ve kabineyi onaylayacak. Aslında işin en basit yanı bu olsa da, seçimlerden sonra geçen bir aylık süreçte henüz başkan ve yardımcıları bile belirlenemedi. Başbakan ve kabine de yazımız yazılırken hâlâ belirlenmemişti.

İşin zor ve çatışmalı yanı ise yeni Anayasa taslağının oluşturulmasıdır. Geçiş takviminin öngördüğü şey, yeni Anayasa taslağının 15 Ağustos'a kadar ortaya konması ve 15 Ekim'de referanduma gidilmesidir.

Yeni Anayasa'nın oluşturulmasında özellikle dinci kesimin Anayasa'nın temelinin şeriat, islam dini olması yönlü istek ve talepleriyle, Kürtlerin geçici anayasada sahip oldukları veto hakkına, Güney Kürdistan'ın –özellikle Kerkük'ün de içinde olduğu– özerkliğe karşı tavırları, özerk Kürdistan bölgesindeki petrol gelirlerinin, veya özerk Kürdistan'ın merkezi devletle ilişkileri vb. durumu vb. önemli rol oynayacaktır.

Kuşkusuz aralarındaki çelişkilerin nasıl ve hangi yönde gelişeceği, tarafların tavırlarının ne olacağı ve esas belirleyici güç olan ABD emperyalizminin tavrının ne olacağı konusunda kesin şeyler söylemek mümkün değil. Şimdilik tüm hesaplar varsayımlara dayanmaktadır.

Yeni Anayasa taslağı üzerinde anlaşıldıktan sonra 15 Ekim'de referanduma sunulacak ve Anayasa onaylanırsa, Aralık ayı sonlarına doğru yeniden genel seçimler olacak. Onaylanmazsa oyun yeni baştan oynanacak...

Sorun Irak-Güney Kürdistanlı işçi ve emekçilerin, emperyalist işgalci güçlerin, sömürgecilerin oyunlarına alet olmaması, emperyalistlerin, sömürgecilerin ve işbirlikçilerinin oyunlarının oyuncuları olmaktan kurtulması ve kendi kurtuluşu için mücadeleyi devrim mücadelesi olarak kavrayıp devrim için mücadeleye sarılmasıdır.

28 Şubat 2005 ✘

NEWROZ ATEŞİNİ DEVRİM ATEŞİNE DÖNÜŞTÜR!

Kurtuluş devrimde, sosyalizmde!

Kuzey Kürdistanlı kadın ve erkek işçiler, emekçiler, yoksul köylüler! Sömürgeci faşist Türk devletinin ulusal baskı, zulüm ve katliamlarla dolu tarihine, günümüzde de "yargısız-yerinde infazlar", katledip bilinmeyen yerlere, toplu mezarlara gömme, sokaklarda, yollarda kurşunlara dizme vb. biçimlerde sürdürülen yeni katliamlar ekleniyor.

Türk hakim sınıflarının kendi aralarındaki iktidar dalaşında "derin devlet" Kuzey Kürdistan'da savaşı kışkırtmakta, Kürt düşmanlığını körüklemekte, Güney Kürdistan'a işgal, müdahale planları yapmakta, şovenizmin ağularını her gün yeniden kusmaktadır...

Sömürgeciler, emperyalistler ezilenlere karşı saldırı halindeyken ve saldırıda sınır tanımazken, Kürt ulusunun temsilcisi olma iddiasında olan kimi aymazlar da, Kürt ulusal sorununun çözümünü Türkiye'nin AB'ye üyeliğine bağlayarak emekçi kitlelerin bilincini karartmaya hizmet etmektedir.

AB'ye uyum yasalarının Kuzey Kürdistanlı emekçilere, onların eşitliği ve özgürlüğü bağlamında özde bir değişiklik getirmediğini emekçiler kendi yaşamlarında görüyor, yaşıyor.

Son aylarda peşpeşe gerçekleştirilen "yerinde infazlar", işkenceler, ifade ve örgütlenme özgürlüğüne saldırılar, Kürtlere hakaret eden bildiri dağıtmalar, Kürtçe üzerindeki baskıların sürdürülmesi vb. vb. örneklerde de görüleceği gibi, hâlâ Kuzey Kürdistan'a "demokrasi"nin "d'si bile uğramamıştır...

Sömürgeci Türk devleti AB'ye uyum adına yaptığı vitrin değişikliğinde Kürtçe kurslara yasal düzeyde olanak tanırken, pratikte bunu mümkün olduğunca engellemek için değişik yönetmelikler çıkarmaktadır. Açılan kurslara baskılar, soruşturmalar sürdürüldüğü gibi, yeni Türk Ceza Kanunu ile siyasi partilere, üyelerine Türkçe dışındaki dillerde konuşma yasağı getirilmektedir. Böylece Kürtçe konuşanlara da cezalar gündemdedir. Kürtçe –ve tabii ki diğer "yerel" dillerde de– eğitim, yani anadilde eğitim, hâlâ yasaklıdır.

Ulusal baskının, zulmün devam ettiği, Kürt ulusunun ulus olarak varlığının hâlâ inkâr edildiği koşullarda 2005 Newroz'unu karşılıyoruz. Özellikle son yıllarda Newroz'un mücadeleci içeriğinin üzeri örtülerek Newroz'lar "Nevruz"laştırılmaya çalışılmaktadır. Bunu sadece sömürgeci Türk devleti yapmıyor. Hayır, Kürt ulusal sorununun çözümünü sistem içi çözümde arayan, sistem için mücadeleyi temel siyasetleri haline getiren Kürdistanlı kimi örgüt ve siyasetler de Newroz'un mücadeleci geleneğinin üzerini örtüp Newroz'u sistemle ve Türk devletiyle barış siyasetinin bir bayramı olarak kutlamaktadırlar.

Newroz'un "Nevruz"laştırılmasında gerek Türk devleti gerekse de sözkonu-

su Kürdistanlı örgüt ve siyasetler epey yol aldılar. Kitleler içinde belirleyici etkiye sahip olanlar bugün bunlardır. Biz komünistlerin sesi, bugünkü ablukada kitlelere ne yazık ki yeterince ulaşamıyor.

Durum bu olunca, Newroz da Kürt ulusunun ulusal köleliğinin başka biçimlerde sürdürülmesinin günü olarak kutlanabilmektedir. Kürdistanlı işçiler, emekçiler buna hayır demelidir. Newroz, ulusal baskıya karşı, sömürgeciliğe ve emperyalizme karşı mücadele günü olmalıdır.

2005 yılının Newroz'unda da belirleyici olan, Newroz'un ulusal baskıya karşı militan-mücadeleci geleneğine uygun davranmak için, Kürdistanlı emekçi kitleleri emperyalizme, sömürgeciliğe, işgale karşı mücadeleye seferber etmek; Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun gerçek kurtuluşunun ancak ve ancak devrimle mümkün olacağı bilinciyle bilinçlendirmek; Newroz ateşini ezilenlerin özgürlüğe duydukları özlemin ateşi olarak yakmak ve Newroz'u devrim için bir mücadele gününe dönüştürmektir.

Newroz'larda yükseltilen alevler emperyalist barbarların insan hakları, hakhukuk, eşitlik, demokrasi yaftalarıyla gizlenmiş maskelerini yakmalı, onların gerçek yüzünü ortaya koymaya hizmet etmelidir.

Kâr hırsı uğruna her türlü barbarlığa başvurmaktan kaçınmayan emperyalistlerden ve uşaklarından ezilenlere dost olunamayacağı kitlelerin bilincine kazınmalıdır.

Emperyalistler, sömürgeciler eğer çözümden sözediyorlarsa, mutlaka kendi çıkarlarının gereklerinden bahsediyorlardır. Emperyalistlere, sömürgecilere sırtını dayayarak Kürt ulusal sorununa çözüm getirilemez, Kürdistan özgürleştirilemez!

Kürdistan'ın, Kürt ulusunun kurtuluşu ve özgürlüğü için, sömürgeci boyunduruğa son vermek için bir tek ve gerçek çözüm vardır: DEVRİM!

Ulusal baskıdan kurtulmanın ve kurtuluşa varmanın tek yolu olan devrim, değişik ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin birliği ve ortak mücadelesinin eseri olacaktır. Sömürgeci faşist Türk devletini yıkıp, varlığına son verecek olan da devrimdir.

Devrim, emperyalizme, sömürgeciliğe, faşizme son vermektir. Devrim, insan emeği üzerindeki her türlü baskı ve sömürünün ortadan kaldırıldığı, sömürüsüz, sınıfsız bir toplum yaratıldığı ve bu toplumun bireylerinin özgür ve mutluluk içinde yaşadıkları yeni bir dünyayı kurmanın yolunu açmaktır. Devrim, üretenlerin yönetenler olması, emeğin egemenliğini sağlamaktır.

Kısacası devrim, tüm asalak sömürücülerin iktidarına son vermenin, işçi sınıfı önderliğinde tüm ezilenlerin kendi iktidarlarını kurmanın adıdır.

Haydi, Newroz ateşini devrim ve sosyalizm için tutuşturmaya!

Haydi, reformizme karşı devrim, milliyetçiliğe karşı proletarya enternasyonalizmi bayrağını yükseltmeye!

Haydi, Kuzey Kürdistan'da Marksizm-Leninizmin gerçek savunucusu; gerçek kurtuluşun yolunu gösteren, Komünizm bayrağının taşıyıcısı Partîya Bolşewîk (Kurdistana Bakur) saflarında örgütlenmeye!

Bimre dewleta faşîsta Tirk! Bimre koletî, bijî azadî!

25 Şubat 2005 ✘

İnsan hakları postal altında!

İHD Diyarbakır Şubesi'nin Kuzey Kürdistan için verdiği 2004 verilerine göre "bölgede toplam 7208 hak ihlali" yaşanmıştır. Kuşkusuz ki bunların büyük bölümü doğrudan ulusal baskıyla ilintilidir. Özellikle Kasım 2004'ten bu yana giderek çoğalan "yerinde infaz"lar, Türk devletinin yasalardan çıkardığı idam cezasının başka biçimlerde uygulandığını göstermektedir.

İnsan hakları konusunda Türk devletinin sicilinin bozuk olduğu biliniyor aslında... Ulusal sorun sözkonusu olduğunda da sömürgeci faşist Türk devletinin tüm cumhuriyet tarihinin bir kara sayfa olduğu, bu tarihin katliamlarla dolu bir tarih olduğu da açık.

Son dönemde günışığına çıkan toplu mezarlar, katliamlar, faşist Türk devletinin Kuzey Kürdistan'da "terörizme karşı mücadele" adına Kürt ulusu üzerinde uyguladığı vahşetin, köylerin basılması, yakılıp yıkılması, insanların sürgün edilmesi, katledilmesi vb. vb. barbarlığın detayları da giderek günışığına çıkmaktadır.

Bolu Dağ Komando Tugayı ve Kayseri Dağ Komando Taburu'na ait özel kolluk güçlerinin katliamlarının gündeme gelmesi karşısında devletin tavrı bilinen tavır...

Sözkonusu itiraflarda dile getirilen; özellikle Bolu Dağ Komando Tugayı ve Kayseri Dağ Komando Taburu'nun işlediği suçların görgü tanıklarının ve kimi kurbanların ailelerinin anlattığı barbarlıkların üzerine gidileceğine, sözkonusu itirafları kitaplaştıranlara, yayınevine dava açıldı.

İstanbul Cumhuriyet Savcılığı *"Terörle mücadelede görev almış kişileri terör örgütlerine hedef göstermek"* iddiasıyla yayımcı hakkında dava açarken, aslında sözkonusu isimlerin "terörle mücadele" adına Kuzey Kürdistan'da Kürt ulusuna karşı suç işlediğini de itiraf etmektedir...

Bu olayların geçmişte yaşandığı, artık "Türkiye'nin demokratikleştiği" vb. tavırlar Türkiye kamuoyunun sahip olduğu genel tavırlardan biri.

PKK ya da Kongra-Gel'in siyasetinin yanlışlığını ortaya koyarken Kürt ulusal sorununun ama varlığını sürdürdüğünü söylediğinizde, *"Sorun çözüldü. Artık diliniz serbest, yayınlar serbest. Daha ne istiyorsunuz ki?"* vb. tavırlarla karşılaşılmaktadır. Ki bunu söyleyenlerin önemli bir bölümü de Kürtlerin de eşit olmasından yana olduğunu savunan kesim. Yani açık ırkçı, Türkçü, şoven kesim değil.

Sözkonusu itirazlar açıkça ulusal baskının, eşitsizliğin ortadan kaldırılması bağlamında yanlış bir bilince sahip olunduğunu göstermektedir. Bunun anda öne çıkan etkenlerinden biri de AB'ye üyelik için müzakere tarihi alma yolunda atılan kimi adımlar, yapılan kimi yasal değişikliklerdir. Bu değişikliklere bağlı olarak bilimum AB'ci takımın "Türkiye demokratikleşiyor" vb. biçimde yürüttüğü propagandanın kitle üzerindeki etkisi de bayağı yüksek.

Ulusal sorunun çözümü tartışması bağlamında yapılan yasal değişikliklerin gerçekte demokratik değişiklikler olmadığı, "dil" sorunundaki eşitsizliğe bakıldığında bile görülebilir.

Türk devletinin AB'ye uyum için yenilediği Türk Ceza Kanunu'na göre örneğin siyasi örgüt temsilcileri Türkçe dışındaki "yerel" dillerde konuşurlarsa 6 aydan 20 yıla kadar hapis cezasına çarptırılabilirler.

Bir yandan Kürtçe ve diğer dillerin kurslarla öğrenilmesi yasalarla olanaklı kılınırken aynı zamanda yönetmeliklerle sınırlanmaktadır. Siyasi partilerin temsilcilerine ise 1 Nisan'da yürürlüğe girecek yeni Türk Ceza Kanunu ile, Siyasi Partiler Yasası'nın 81. maddesinin (c) bendine göre Türkçe dışındaki dillerde konuşma yasağı getirilmektedir.

Maddenin yaptırımı 2820 Sayılı Yasa'nın 117. maddesine dayanmaktadır. Bu maddeye göre en az hapis cezası altı aydır. Fakat üst sınırın ne olacağı bu maddede belli değil. Bunun için de devreye yeni TCK'nin 49. Maddesi girmektedir. Buna göre aksi belirtilmediği taktirde üst sınır 20 yıl olarak belirlenmektedir.

Genelde Türkçe dışındaki "yerel" dillere, özelde de Kürtçeye yasak bu biçimiyle de sürdürülmektedir. Yeni TCK 1 Nisan'da yürürlüğe girse de, daha şimdiden uygulanmaktadır. Örneğin DEHAP Bitlis İl Örgütü'nün 2003 yılı Mayıs ayında yapılan kongresinde Kürtçe türkü söylendiği slogan atıldığı gerekçesiyle, 7 DEHAP yöneticisine 5'er ay hapis cezası verildi. Bu ceza ağır para cezasına dönüştürülse de, Kürtçe üzerindeki baskıların devam ettiğini göstermektedir. Van İl Eğitim Müdürlüğü'nün Kürtçe kursu hakkında açtığı soruşturma örneğinde de olduğu gibi Kürtçe kurslar üzerinde de baskılar devam ediyor.

Sömürgeci Türk devletinin genelde Türkiye-Kuzey Kürdistan'da ama özelde de Kuzey Kürdistan'da insan haklarını postalları altında çiğnediği gerçeğine, son dönemde "derin devletin" Kuzey Kürdistan'da savaşı kışkırtıcılığı somutunda da tanık oluyoruz.

İnsan hakları ihlalleri, yaşam hakkını hiçe sayan biçimde, yargısız infaz, yerinde infaz, işkenceler, ifade özgürlüğüne saldırı, keyfi gözaltılar, soruşturmalar, keyfi ev-üst aramalar, etkinliklerin yasaklanması, radyo-tv kapatma, Kürt-

çe üzerindeki yasakların değişik biçimlerde sürdürülmesi, sivil toplum örgütlerinin kapatılması vb. vb. insan hakları ihlalleri yeniden giderek çoğalmaktadır.

İHD Diyarbakır Şubesi'nin Kuzey Kürdistan için verdiği 2004 verilerine göre "bölgede toplam 7208 hak ihlali" yaşanmıştır. Kuşkusuz ki bunların büyük bölümü doğrudan ulusal baskıyla ilintilidir.

Özellikle Kasım 2004'ten bu yana giderek çoğalan "yerinde infaz"lar, Türk devletinin yasalardan çıkardığı idam cezasının başka biçimlerde uygulandığını göstermektedir.

Mardin'in Kızıltepe İlçesi'nde Uğur Kaymaz ve babası Ahmet Kaymaz, Hakkari'nin Şemdinli İlçesi'nde çoban Fevzi Can, Van'ın Edremit İlçesi'nde Yücel Solmaz, son olarak da Van'ın Saray İlçesi'ne bağlı Kepir köyünde Vehbi Canpolat peşpeşe "dur ihtarına uymadı" gerekçesiyle ve "çatışma çıktı" biçiminde açıklamalarla katledildiler.

Şırnak'ın Dêrgul (Kumçatı) Beldesi kırsalında Sibel Sartık, Nergiz Özer, Hamdullah Çınar, Zerga Esen ve Zuhal Esen'in katledilmeleri ise "teröristlerle çatışma çıktı" biçiminde açıklandı, "dur ihtarına uymadılar" açıklaması yoktu bu sefer...

Gerek İHD heyetinin açıklamaları, gerekse de katledilenlerin yakınlarının ve görgü tanıklarının ifadeleri, sözkonusu beş kişinin önceden gözaltına alındıklarına, işkenceyle katledilip ardından çatışma süsü verilmesi için cesetlerin Toptepe Köyü Camili Mevkii'ne götürüldüğüne işaret etmektedir.

Nergis Özer, Zerga Esen ve kuzinesi Zuhal Esen'in katledilmeden önce akrabaları tarafından emniyete "kayıp bildirimi" yapıldığı, cesetlerinde darp izleri olduğu, Hamdullah Çınar'ın cesedinde darp izleri dışında göğsünde sigara söndürüldüğünü gösteren yanıklar olduğu da görgü tanıklarının ifadelerinde dile getirilmiştir.

Sibel Sartık'ın annesi ise kızının Mersin'de bulunan babasının yanına gideceğini söylediğini, ölüm haberinden iki gün önce, asker olduğunu belirten kişiler tarafından kendisine telefon edilip kızının nerede olduğunu sorduklarını, kendisinin bilmiyorum yönlü cevabına *"Şırnak'ta veya Van'da olmasın"* biçiminde kendisiyle "kafa" buldukları yönlü bilgi vermektedir.

Sibel Sartık ve Nergis Özer'in Siirt'te defnedilmesine Valilik ve Belediye'nin izin vermemesi, ardından cenazelerin asker tarafından zorla alınıp Eruh'ta –ailelerin cesetleri yıkamasını da engelleyerek– bir çukura gömülmesi de eklenince, sağ yakalanıp işkencelerden geçirilip katledildikleri yönünde bir tablo daha da bütünlük kazanmaktadır.

Kuşkusuz, öyle ya da böyle, biçimi nasıl olursa olsun sonuçta suçsuz insanlar katledilmiştir. Bunun da esas nedeni sözkonusu insanların Kürt ulusuna mensup olmalarıdır.

Uğur Kaymaz 12, Zuhal Esen 13, Nergiz Özer 16 yaşında... Türk devletinin kolluk güçleri ve sorumlu yetkilileri bu yaştaki çocuk ve gençleri de "terörist" ilan edip katletmektedir.

Katiller ise yine devlet tarafından korunmaktadır. Somut olarak Uğur Kaymaz ve Ahmet Kaymaz'ı katleden kolluk güçleri, başka kentlere tayin edilip görevlerini sürdürüyorlar. Bunların görevlerine iadesi doğrudan İçişleri Ba-

kanı Abdülkadir Aksu'nun onayıyla gerçekleşmiş, devletin bakanı katillere sahip çıkmıştır. Bu kararla idarenin doğrudan yargıya müdahale ettiği de sorunun bir başka yanı.

Bakan Aksu, Fevzi Can'ı katleden, tepkiler karşısında göstermelik de olsa tutuklanan Komando Çavuş Murat Şener'e de arka çıkarak, *"cezai ve disiplin yönünden yapılacak herhangi bir işlem olmadığı kanaat ve sonucuna"* varıldığını açıklayıp katili mahkeme kararı verilmeden "suçsuz" ilan etmiştir.

Uğur ve Ahmet Kaymaz'larla ilgili mahkemeye sanık polisler, *"can güvenlikleri olmadığı ve başka illere atandıklarından dolayı"* mahkemeye katılmak istememişlerdir... Mahkeme heyeti de sanıklar olmadığı için davayı erteleme dışında herhangi bir karar vermemiştir.

Devletin yetkililerinin katillere sahip çıkması olgusu normaldir. Fakat bu aynı zamanda katletme olaylarının sorumlusu ve suçlusunun da devlet olduğunu göstermektedir.

"Derin devlet" Kuzey Kürdistan'da savaşı kışkırtmaya çalışıyor. Özellikle AKP ile iktidar dalaşında, AKP'yi zayıflatmanın bir aracı olarak düşünülen savaşın kışkırtılması gündemde. Bu, özellikle son bir yıllık süreçte giderek daha da açığa çıkmaktadır.

19 Şubat gecesi Yüksekova'da "Ey Kürt Halkı" başlıklı ve "Biz devletin polisleri" ifadesinin de yer aldığı, Kürtlere hakaretler içeren bildirilerin dağıtılması vb. edimler de doğrudan Kürt halkını çatışmalara kışkırtmanın araçlarından biridir.

Cenazelerin Siirt'te gömülmesine izin verilmemesi, kitlelerin barışçıl protestolarına karşı panzerlerle, özel tim güçleriyle yürünmesi ve kitlenin sabrını taşırma, çatışmaları –değişik düzeylerde bir hafta kadar sürdürüldü– kışkırtma vb. de savaşın kışkırtılmasının bir aracı, biçimidir.

Siirt'teki çatışmalar yeniden 1990'lı yılların başlarındaki çatışmaları hatırlatır oldu.

Siirt'teki çatışmalar hakkında 65 yaşındaki Hasan Aybek tavır takınırken polis ve özel harekat timlerinin savunmasız ve silahsız halka ateş açıp gaz bombaları attığını ifade ettikten sonra, Türk devletinin Kürt ulusu üzerindeki baskılarını dile getiren şu tavrı da takındı:

"Devlet yetkililerine bir soru sormak istiyorum; bizi dağda öldürüyorsun, şehirde tutukluyorsun, evden alıp dövüyorsun, karakolda kaybediyorsun, çocuklara yaşından çok kurşun sıkıyorsun bir de sen bize terörist diyorsun. Peki biz nasıl ve nerde yaşayacağız? Hiç bir yerde can güvenliğimiz yok." (Özgür Politika, 30 Ocak 2005)

Evet, devlete muhalif olanların, onunla işbirliği yapmayanların, özellikle de Kürt ulusundan olma kimliğine sahip çıkanların can güvenliği yok. TC ile barışla da can güvenliğinin garantisi elde edilemez.

Sömürgeci faşist Türk devleti devrimle yıkılmadan, yerine değişik ulus ve milliyetlerden işçi ve köylülerin devrimci demokratik iktidarı kurulmadan da ezilen halkların, işçi ve emekçilerin can güvenliği garantiye alınamaz!

Bunun için de Türk devletini yıkmak için devrim mücadelesine sarılmak gerekiyor! Yok bunun başka alternatifi!

23 Şubat 2005 ✘

"Memleketimden" kadın "manzaraları"!

Evde, sokakta, işyerinde... tarlada, fabrikada, atölyede... yolda, otobüste, minibüste, tramvayda, trende, vapurda... kısacası yaşamın her alanında taciz, kadınların yaşamındaki manzaraların başında geliyor.

Tecavüz, namus cinayetleri, feodal, pederşahi geleneklere kurban olmak; baba, "koca", abi vb. bilimum erkek takımın baskısı altında "nefessiz kılınıp" yaşamın ölümden daha zor kılınması vb. sonucu da kurtuluşu intihar etmekte bulmak vb. de kadınların yaşamlarını ortaya koyan manzaralar...

Evet, 21. yüzyılda da bu manzaralara tanık oluyoruz. Namus, töre adına kadınlar boğazı kesilerek, kurşunlanarak, bıçaklanarak... katledilmektedir. Feodal pederşahi erkek egemenliğinin burjuva pederşahi erkek egemenlikle içiçe girdiği, erkek egemenliği sisteminin yasalarla da korunduğu bir dünyada yaşıyoruz.

Namus cinayetleri sadece Kuzey Kürdistan'da yaşanmıyor tabii ki. Ama son yıllarda Kuzey Kürdistan-Türkiye'de ve hattâ yurtdışında bile yaşanan namus cinayetlerinin esası Kürt ulusundan erkekler tarafından işlenmiştir. Feodal pederşahiliğin Kuzey Kürdistan'da –Kürt kökenli erkeklerde, bunlar coğrafya olarak Kuzey Kürdistan dışında yaşasalar da– hâlâ büyük ölçüde egemen olduğunu gösteren bu cinayetler, kadınların insan olarak bile görülmediğinin de birer kanıtıdır.

Prof. Dr. Aytekin Sır başkanlığında Dicle Üniversitesi'nin 10 kişilik bir grupla Kuzey Kürdistan'da yaptığı bir anketin sonuçları da, "memleketimden" kadın manzaralarının bir görüntüsünü vermektedir.

Sözkonusu anket "Namus Cinayetleri" anketi olarak yapıldı. Anketin soruları: "evlilik dışı ilişkide bulunan", "evlilik dışı ilişkisi olmayan ama geleneksel kurallara uymayan" ve "ailenin kurallarına karşı gelen" kadınlar cezalandırılmalı mı? biçiminde soruldu. Anket %78'i erkek olan toplam 430 kişi ile yapıldı.

Cevaplar hiç de beklenmedik değil... Ankete katılanların %83.7'si sözkonusu sorulara kadınların cezalandırılması gerektiği biçiminde yanıt vermiştir. Cezanın ne olması gerektiği sorusuna da %37.4'ü ölüm, %25'i boşanma, %3.3'ü zehirle-

me, burnunu ve kulaklarını kesmek, saçını kazıtmak vb. cezaların verilmesi yanıtını vermiştir. % 5'lik oran ise ceza verilmesine evet derken, cezanın hukuk yoluyla verilmesinden yana tavır takınmıştır. "Cezalar kim tarafından uygulanmalı" sorusuna ise %64'ünün cevabı "cezayı kocası vermeli" biçimindedir.

Bu manzaralar Kuzey Kürdistan'da özellikle de Kürt ulusundan emekçi kadınların sınıfsal, ulusal ve cinsel baskılara maruz kaldığını, ikinci, üçüncü sınıf insan olarak bile kabul edilmediğini; kendi yaşamı hakkında karar verme hakkına bile sahip olmadığını gösteren manzaralardır.

Tabii ki Kürt emekçi kadınının yaşamını sadece bunlar belirlemiyor. Bunlar sadece manzaraların bir bölümü...

Sağlık koşulları, hamile kadınların kendi başına doğum yapmaları olgusu bile Kürt kadınlarının üçlü baskının mengenesinde sıkışıp kaldığını göstermektedir.

Türkiye Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün raporlarına göre, sağlık personeli yardımı olmadan evinde doğum yapan annelerin oranı şöyledir:

"Marmara Bölgesi; %1.2, Ege Bölgesi; %2.2, Karadeniz Bölgesi; %3.0, İç Anadaolu Bölgesi; %3.0, Akdeniz Bölgesi; %2.8, Doğu Anadolu Bölgesi; %16.1, Güneydoğu Anadolu Bölgesi; %17.5."

"Doğu" ve "Güneydoğu" diye de tanımladıkları Kuzey Kürdistan'daki oranın yüksekliği, durumu olduğundan iyi göstermeye çalışan resmi verilerde bile gizlenemiyor.

Kuzey Kürdistan'da köylerin %92'sinde ebe yoktur. Bu oran sömürgeci siyasetin doğal sonucu olarak Türkiye'nin genel ortalaması içinde hesaplandığı için, Türkiye'nin ortalaması %79'a çıkmaktadır. Kuzey Kürdistan ayrı Türkiye ayrı ele alınsa, %79'luk oranın aşağılara doğru düşeceği açıktır.

Kadınlarla erkekler arasındaki eşitsizliğin bir alanı olan ücretlendirme alanında da 21. yüzyılın manzaraları 20. yüzyıldan iyi değil.

Elimizde Kuzey Kürdistan ile Türkiye'de ücret farklılıklarını gösteren güncel veriler yok. Ama genel olarak Kuzey Kürdistan-Türkiye'de eşit işe eşit ücretin ödenmediği, bunun gerçekleştirilmesi için daha çok mücadele verilmesi gerektiği ortadadır.

Cinsiyete göre ücretlendirme hemen hemen tüm çalışma alanlarında açık farkla görülebilir. Tarım alanında ise, erkeklerin ücretinin %60'ını ancak alabilen kadın işçilerin durumu, "iyi" bir durum olarak bile gösterilebilmektedir.

DİE verilerine göre kırsal alandaki kadınların hemen hepsi tarımda istihdam edilmektedir. Tarım alanında çalışan kadınların ücret konumlarına göre dağılımı şöyledir: %87.3'ü ücretsiz aile işçisi, %8.5'i kendi hesabına veya işveren adına çalışan kesim, %4.2'si ise ücretli olarak çalışmaktadır.

Örneğin, Edremit Körfezi'ndeki zeytin tarlalarında çalışanların erkek işçiler günlük 10-15 YTL alırken, kadınların aldığı miktar 5-7 YTL'dir. Yani kadınlar erkeklerin aldığı ücretin ancak yarısı kadarını alabilmektedirler.

Kuzey Kürdistan'da kadınların önemli bölümünün tarım alanında çalıştığı bilindiğinde ve bu işe aynı zamanda ev

işleri, çocuk bakımı, yemek vb. işler de eklenince ücretsiz ev kölelerinin manzarası da yaklaşık olarak karşımıza çıkmaktadır.

CEDAW, TC VE "AZINLIK KADINLARI"...

CEDAW, Birleşmiş Milletler'e bağlı, "Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi"nın kısaltılmış adı.

CEDAW'ın yönetici komitesi belli aralıklarla (genelde dört yılda bir oluyor) şu ya da bu devletten –aynı zamanda sivil toplum örgütlerinden de–, sözkonusu devletin resmi sınırları içinde kadınlarla ilgili durum ve çalışmalar hakkında rapor istemekte ve bu raporları CEDAW toplantılarında değerlendirip taleplerini sözkonusu devletin yetkili kademelerine iletmektedir. Aslında bu taleplerin, ya da CEDAW tarafından verilen kararların herhangi bir yaptırım gücü yoktur.

Buna rağmen ama CEDAW'ın talepleri kimi kadın örgütleri tarafından kadın hakları için mücadelenin aracı olarak görülüp kullanılmaktadır.

CEDAW'ın Ocak ayı sonlarına doğru yapılan toplantısına "Türkiye'de kadının durumu" ile ilgili raporlar sunuldu. TC devleti adına "kadından sorumlu" Devlet Bakanı Güldal Akşit raporu sunarken, kimi kadın örgütlerinin birlikte hazırladığı iki ayrı "Gölge Rapor" da sözkonusu raporların temsilcileri tarafından CEDAW'a sunuldu. Bu arada Van Kadın Derneği (VAKAD) üyesi Zozan Özgökçe de "Türkiye'de azınlık kadınların durumu" konulu ayrı bir rapor sundu. Bu raporda kadınların talepleri olarak öne sürülen 10 talep de –içinde kadınlarla ilgili talepler olsa da– esas olarak DEHAP siyaseti çerçevesinde "Kürt sorununa çözüm" talepleriydi.

Sözkonusu raporlar farklı farklı da olsa genelde kadınların Türkiye'de durumunun hiç de iyi olmadığını ortaya koyuyorlar. Devlet adına sunulan raporda ve sorulara vediği cevapta Bakan Akşit *"yapılan reformlara rağmen Türkiye'de kadınların hâlâ istenilen pozisyonda"* olmadığını anlatarak hükümetin propagandası eşliğinde kadınlara suçlama getirse de, kadınların durumunun yasalarda bile kötü olduğunun üzerini örtemedi.

Ulusal sorunun CEDAW toplantısına yansıması ise VAKAD temsilcisinin "Türkiye'de azınlık kadınların durumu" başlıklı raporuyla yaşandı. VAKAD temsilcisi aslında Kürt ulusunun ulusal varlığını ve buna bağlı olarak Kürt kadınlarının "azınlık kadınları" olmadığı gerçeğini bile dile getirmedi. Bu bağlamda aslında Kürt ulusunun ulus olarak varlığını inkâr eder bir konumdaydı VAKAD temsilcisi.

Fakat, Türk şovenizminin ağusuyla beslenen Devlet Bakanı Akşit, "azınlıklar" tanımına bile tahammül edemedi. Ona göre *"Türkiye'de azınlık mensubu kadınlar"* değil, *"az gelişmiş bölgelerde yaşayan kadınların durumu"* sözkonusuydu.

Akşit'in bu tavrı gibi, CEDAW Başkanı Rosario Manolo'nun yaptığı basın toplantısındaki tavrı da tam ibretlik bir tavırdı. Sözümona CEDAW, kadınlara karşı her türlü ayrımcılığı önleme amacındadır. Ama Başkanı'nın BM New York binası önünde yaptığı basın açıklamasına göre dünyada sadece 8 ülkede cinsel

ayrımcılığa dayalı yasalar devam ediyor ve kadınlar sadece bu 8 ülkede ikinci sınıf vatandaş durumunda!

Gerçekte ise, burjuva demokrasisinin olduğu en ileri kapitalist-emperyalist ülkelerde de hem yasal düzeyde, hem de pratik yaşamda kadınların konumu erkeklerin konumuyla eşit düzeyde değildir, kadınlar istisnasız –aralarındaki bütün farklılıklara rağmen– tüm ülkelerde "ikinci sınıf vatandaş" konumundadır.

Örneğin, "eşit işe eşit ücret" bağlamında kadınların erkeklerin ücretinin yüzde kaçını aldığına baktığımızda karşımıza şunlar çıkmaktadır:

"İsviçre, %50; İngiltere, %54; Hollanda, %55; Almanya, %58; ABD, %61; Kanada, %61; Norveç, %64; Belçika, %75; Fransa, %76; İtalya, %77; İspanya, %79." (veriler OECD'ye ait) Buna göre en yüksek veri İspanya'ya ait. Burada bile kadınlar aynı iş için erkeklerden %21 daha az ücret almaktadırlar.

Uluslararası düzeyde, evet en ileri kapitalist-emperyalist ülkelerde de kadınların durumunun erkeklerle eşit olmaması gerçeği, açık veya dolaylı biçimde BM'nin 10 yıl önce Pekin'de örgütlediği konferanstaki taleplerle de dile getirilmiştir.

191 ülkenin temsilcilerinin katılacağı ve 28 Şubat'ta başlayıp iki hafta sürecek olan BM toplantısında bu konuda neler yapıldığı gözden geçirilecek. BM Kadınları Teşvik Seksiyonu (şubesi) yetkilileri, ya da BM-Kadın Hakları Komisyonu'nun açıklamalarına göre geçen on yıllık süreçte Pekin Konferansı'nda dile getirilen talepler ve alınan kararlar hâlâ doğru dürüst uygulanmamıştır. Bu nedenle de hükümetlere yeni kararlar sunma ve taleplerde bulunmanın anlamsız olduğu vurgulanmaktadır.

BM'nin değişik temsilcilerinin kadınların durumu hakkında yaptığı açıklamalar bile birbirini tutmuyor. Bunların "kadın dostluğu" da erkek egemen sisteme uygun bir "dostluk"...

Buna uygun olarak da CEDAW Başkanı'nın açıklamasında Türkiye'nin de içinde sayıldığı 8 ülkede kadınların konumunun erkek egemen sistemden kaynaklandığı tespitini ararsanız boşa çaba harcamış olursunuz...

CEDAW komitesi 17-20 Ocak tarihlerinde sunulan raporları inceledikten sonra Türk devleti yetkililerine "tavsiye kararları"nı bildirdi.

Değişik alanlarda kadınlara yönelik saldırıların engellenmesi, yasaların kadınların lehine düzeltilmesi vb. kendi içinde olumlu tavsiyeler vardı, ama bunların adı belli: Tavsiye!

Bunlar içinde *"ana dili Türkçe olmayan diğer etnik gruplardan kadınların ve kızların eğitim alanında karşılaştıkları sorunların devlet tarafından çözülmesi"* gerektiği tavsiyesi de yer aldı. Böylece adı verilmeden Kürt ulusundan kadınların belli sorunları da dile getirildi... Bu yapılırken de, eğitim alanında karşılaşılan sorunların adı bile konmamaktadır. Örneğin anadilde eğitim hakkı bile tavsiye edilmemektedir.

Sonuçta CEDAW tavsiyelerinde de Kürt emekçi kadınlarının lehine, onların ulusal kimliğinin tanınması, anadilde eğitim hakları vb. talepler yer almadı. Namus cinayetlerinin engellenmesi vb. dilekler de yine erkek egemenliğinin Türk devletindeki yönetici bir parçası olan hükümete devredildi...

"Memleketimden" kadın "manzaraları"nın kimi görüntüleri böyle. Kadınların toplumdaki durumunu ortaya koymak, görüntülemek önemli kuşkusuz. Ama soruna yaklaşımdaki temel ayrılık, durumun ortaya konmasında değil. Hayır. Burjuvazi de, sistemiçi çözüm arayanlar da kadınların durumunun kötülüğünü tespit etmekte, sonuç itibariyle bizim haber kaynağımız da olma durumundadır.

Sorunun özü ayrım noktası da durumun tespit edilmesinde değil, sorunun çözümünün nasıl gerçekleştirileceğine verilen cevaptadır.

Başta işçi ve emekçi kadınların, ezilen ulus ve milliyetlerden kadınların, genel olarak da kadınların yaşamın her alanında erkeklerle gerçek eşitliği bu sömürücü, kapitalist sistemde mümkün değildir.

Bu sistemin kendisi bizzat erkek egemenliği sistemidir. Erkek egemenliğinin sivri uçlarının törpülenmesi, vitrinin kadınlarla ilgili tavsiyelerle süslenmesi vb. vb. önlemlerle de erkek egemenliğine son verilemez.

Kadınların gerçek eşitliği ve özgürlüğü ancak ve ancak sömürü sistemine, kapitalizme-emperyalizme son vermekle, sömürüsüz, sınıfsız yeni bir dünya kurmakla sağlanabilir.

Bunun için de, sömürü sistemi varlığını sürdürdükçe kadınların kurtuluşu sorunu da, işçilerin emekçilerin sömürücü sınıflara karşı verdiği sınıf mücadelesinden bağımsız, "sınıflarüstü" bir sorun olamaz. Tam da bu yüzden ve bundan dolayı devrimcilerin, komünistlerin kadınların kurtuluşu için mücadelenin merkezinde işçi ve emekçi kadınların kurtuluşu durmaktadır.

2005 Dünya Kadın

Daha önce 2000 yılında dünya çapında değişik kadın örgüt ve gruplarının biraraya gelerek örgütlediği kadın yürüyüşünün örgütleyicileri, bu sene de bir Dünya Kadın Yürüyüşü örgütlemektedir.

Yürüyüşün esas amacı 2000 yılında *"dünya çapında yoksulluğun kalkması, servetin paylaşılması, kadına yönelik şiddetin son bulması ve kadınların fiziksel ve manevi bütünlüğüne saygı gösterilmesi amacıyla"* ortaya konan 17 maddelik programı genişleterek taslağını oluşturduğu "İnsanlık İçin Küresel Kadın Şartı"nı (İİKKŞ) propaganda etmek, bu Şartın uluslararası kurumlarca –IMF, Dünya Bankası, Birleşmiş Milletler vb. kurumlarca– da kabul edilmesini sağlamaktır.

Sözkonusu İİKKŞ'nin taslak metni 2004 Aralık ayı başlarından itibaren Ruanda'da yapılan uluslararası toplantıyla, Türkçe taslak met-

Nasıl ki proletarya, kendisini kurtaracağı gibi genel olarak insanlığı da kurtaracak olan sınıfsa, işçi ve emekçi kadınlar da kendilerinin kurtuluşunu gerçekleştirerek genelde kadınların da kurtuluşunu sağlayacak güçtür...

Yürüyüşü 8 Mart'ta başlıyor!

ni ise 2004 Kasım ayından itibaren tartışmaya sunuldu.

Taslak metin, Giriş, Eşitlik, Özgürlük, Dayanışma, Adalet, Barış ve Çağrı ara başlıklarından oluşmakta, her bölümde -giriş ve çağrı bölümleri dışında- kadınların eşitliğinin sağlanması için hangi önlemlerin alınması, hangi haklara sahip olunması gerektiği vb. konularda "Beyan"lar ve talepler ortaya konmaktadır.

Dünya Kadın Yürüyüşü 8 Mart'ta Brezilya'nın Sao Paola kentinde start alacak ve 17 Ekim'de Burkina Faso'da bitirilecek.

8 Mart ile 17 Ekim tarihleri arasında değişik ülkelerde eylemler yapılacak, bu arada yürüyüş yaklaşık 50 değişik ülkeyi kapsayacak. 9-12 Mayıs tarihlerinde yürüyüşün Türkiye ayağı planlanmış.

Sözkonusu Şartın dile getirdiği talepler genelde ilk bakıldığında hoş ve güzel şeyler... Ama sonuç itibariyle çözümü sistem içinde arayan reformist temelde yükselen taleplerdir. Sistemi dönüştürmeye çalışıyorlar, değiştirmeye değil. Demokratik bir dünya istiyorlar; devrim, sosyalizm hedefleri yoktur. Biz devrimcilerin, komünistlerin görevi, bu eylemlere kendi doğru görüşlerimizi taşımaktır.

"Eşitlik, özgürlük, dayanışma, barış ve adalet" kurulmak istenen dünyanın temelini oluşturan değerleri olacaksa, o zaman erkek egemenliğine karşı mücadele emperyalist sisteme karşı mücadele olarak yürütülmek zorundadır.

Tüm okurlarımızın bu bilinçle soruna yaklaşması ve eylemlere aktif biçimde katılarak komünist görüşlerimizi yaygınlaştırması talebiyle bu 8 Mart'ta da: Bir gün değil yılda bütün günleri, kavga günlerine dönüştürmeli... diyerek devrim için mücadeleyi yükseltelim!

24 Şubat 2005 ✘

Kuzey Kürdistanlı işçi ve emekçi kadınlar, sadece 8 Mart veya 25 Kasımlarda değil, yılın tüm günlerinde erkek egemen sisteme karşı mücadeleyi, devrim için mücadeleye dönüştürmek gerekiyor.

2005 8 Mart'ında da mücadeleyi bu bilinçle ilerletelim! Haydi bolşevik saflarda örgütlenmeye!

Kadınların gerçek kurtuluşu devrimle, sosyalizmde!

24 Şubat 2005 ✘

Aşağıda 28. sayımızda, tartışma bölümünde yayınladığımız bir yazı hakkında bir yoldaşın eleştiri yazısını olduğu gibi yayınlıyoruz. Tüm okurlarımızı dergimizde yayınlanan tartışma yazıları hakkında tavır takınmaya ve tartışmalara katkı sunmaya çağırıyoruz. ***— stêrka bolşewîk —***

"'Irak'ta ulusal direniş' ve 'işgale karşı antiemperyalist mücadele' üzerine notlar" başlıklı yazı üzerine...

Stêrka Bolşewîk'in 28. sayısında, tartışma bölümünde, *"'Irak'ta ulusal direniş' ve 'işgale karşı antiemperyalist mücadele' üzerine notlar"* başlıklı, A. Serdar imzâlı bir yazı yayınlandı. Yazının yazarı A. Serdar yoldaş; Türkiye'li bir dizi devrimci çevrenin Irak'ta işgale karşı yürüyen direnişin değerlendirilmesi bağlamında takındıkları hatalı-yanlış görüşlerin eleştirisini yapmaya çalışmakta, bunun yanısıra esas olarak "olgular ve sonuçlar" bölümünde kendi tavrını, görüşlerini ortaya koymaktadır. Beni ilgilendiren de yoldaşın Irak direnişi bağlamında yaptığı değerlendirmelerdir. Bu yazı esas olarak bu değerlendirmeler üzerine duracaktır.

"Irak'ta direniş; bağlamında özellikle Türkiye'li bir dizi devrimci çevrenin konu üzerine hatalı-yanlış görüşlerini bir türlü terketmemeleri karşısında eleştirel bir temelde karşı düşüncelerin ifade edilmesi yararlı olacaktır." (SB, sayı 28, sayfa 33)

"İşgal ve işgale karşı hareket bağlamında Kürdistanlı sol çevreler de ciddi yanlış değerlendirmeler içindedirler." (sayfa 33) biçiminde değerlendirmeler yapan yoldaştan beklenilen, Irak'ta işgal ve işgale karşı yürüyen mücadeleyi doğru değerlendirmesidir. Ama hayır! A. Serdar yoldaş kendisinin eleştirdiği hatalı görüşler yanında, kendisi de yanlış görüşler savunmaktadır.

Irak'ta işgale karşı yürüyen bir direniş var mı?

A. Serdar yoldaş yaptığı değerlendirmelerde Irak'ta işgale karşı yürüyen direnişi oldukça küçümsemekte ve direnişi olduğundan daha farklı boyutta göstermeye çalışmaktadır.

"AntiABD temelde, belli bir programa ve hedefe sahip, kendi içinde örgütlü vs. bir direnişin varlığından da bahsetmek çok güç. ABD karşıtı bir söylemin

varlığı ile, sözkonusu hareketin kastettiğimiz anlamda bir antiABD direniş olduğu sonucuna varamayız." (sayfa 39)

A. Serdar yoldaşın hangi olgulardan yola çıkarak bu değerlendirmeyi yaptığı belli değil. Olgu nedir? Ona bakalım.

Irak ABD ve müttefikleri tarafından işgal edildiğinden bu yana neredeyse iki yıl geçti. ABD ve müttefikleri Irak-Güney Kürdistan'da büyük bir askeri güç yığdı. Bu büyük askeri güce rağmen, işgale karşı büyüyen, boyutlanan, örgütlenen bir direniş olgusu var. Direniş işgale karşıdır. İşgalin son bulmasını istiyor. Kuskusuz direniş genelde antiemperyalist bir direniş değil. Bu değerlendirmeyi yapanlar yanlış yapıyorlar. Direnişin antiişgalci olduğu, işgalin başını çeken güç ABD olduğu için, antiABD'ci olduğu ama açık bir olgudur.

Direnişin örgütlü olduğu, gittikçe geliştiği, işgal bağlamında, direniş hareketini değerlendirmede, yaptıkları hesapta yanıldıklarını bizzat ABD emperyalizminin baş yetkilileri açıkladı. Bu değerlendirmeler basına da yansıdı.

ABD ve müttefiklerinin Irak'ı işgal savaşı sırasında ölen ABD askerinin sayısı Pentagon'un açıklamasına göre 138'di. Oysa işgale karşı yaklaşık iki yıldır yürüyen savaşta ölen ABD askeri 1300'ün üzerindedir (bu arada sayı 1500'ü aştı. / BN). Bu olgu bile tek başına, işgale karşı etkili bir direnişin olduğunu gösteriyor.

Direniş hareketi içinde yeralan her gücün, kesimin işgal sonrası kendi Irak programları var. Direniş içinde çok önemli oranda, eski Saddam/BAAS rejiminin artıkları olduğu biliniyor. Bu kesimin işgal sonrası Irak programı, Saddam döneminde olduğu gibi, faşist bir diktatörlük kurma programıdır. Direniş hareketi içinde yer alan bir bölüm Şii'nin, işgal sonrası Irak programı, İran tipi şeriatçı faşist bir diktatörlük programıdır. İşgale karşı olan, fakat bunu silahlı temelde yapmayan, nüfus olarak çoğunlukta oldukları için yapılacak seçimle başa gelmeyi tasarlayan Şii'lerin dinci, şeriatçı yönetim istemleri var. Çeşitli ülkelerden giderek, sayıları binlerle ifade edilen dinci, şeriatçı güçlerin Irak programı dinci, şeriatçı, faşist bir diktatörlüktür.

Direniş içinde pek fazla etkisi olmayan, bir dizi parti, örgütün oluşturduğu Yurtsever Irak Cephesi'nin (IPA) işgal sonrası Irak programı, kendi tanımına göre "demokratik bir Irak"tır.

Bu olgular biraraya getirildiğinde, A. Serdar yoldaşın yaptığı, yukarıya aktardığım değerlendirmesinin ayakları yere basmamaktadır.

Bugün antiABD temelde, her kesimin kendi programının olduğu, kendi içinde çeşitli güçlerin yer aldığı bir direniş vardır. Mesele sadece antiABD söylemle sınırlı değil, bu söylem lafta kalmamış, pratik olarak da silahlı direniş biçimine dönüşmüştür.

"Şu anda Irak'ta adına direniş denen gelişmelerin iddia edildiği gibi bağımsızlığı hedeflemediği kesin." (sayfa 38)

Yoldaş çok kesin konuşuyor! Yoldaşa göre kesin olanın, kesin olmadığı direniş doğru temelde değerlendirildiğinde ortaya çıkmaktadır.

Birincisi; "adına direniş denen gelişmeler" biçiminde değil, olgu ne ise yoldaş olguyu o şekilde adlandırmalıdır! İşgalcilerin bir türlü başa çıkamadığı, hatta yer yer Felluce örneğinde olduğu gibi bir şehri yerlebir ederek bastırmaya ça-

lıştıkları direniş, direniş değilse nedir?

İkincisi; yoldaşa göre direnişin bağımsızlığı hedeflemediği kesindir! Bu kesinliği de hangi olgulara göre söylediği belli değil. Kuşkusuz biz komünistlerin anladığı anlamda, emperyalizme karşı, ondan bağımsız, işçilerin-köylülerin demokratik diktatörlüğü hedefine sahip değildirler. Ama işgale karşı direniş gösterenlerin bağımsızlıktan anladığı şey ve bu direnişin amacı işgalin son bulması, Irak ve Güney-Kürdistan'ı işgal eden güçlerin çekip gitmesidir. Tartışılan işgale son vermek olduğu zaman bu Irak'ın bağımsızlığı anlamına gelmiyor mu? Siyasi veya ekonomik bağımsızlığı tartışan da yok zaten. Yukarıda da ortaya koymaya çalıştığım gibi işgal sonrası için, direnişte yer alan güçlerin, nasıl bir Irak istedikleri konusunda herkesin programı farklıdır.

"Örgütlü direnişin başını çekenlerin ABD emperyalizmini kovmak değil, onunla anlaşmak ve iktidarda pay almak üzere direndikleri yeterince açıktır." (sayfa 38)

Bir kesinlik daha!

"Adına direniş denen gelişmeler", "antiABD temelde, belli bir programa ve hedefe sahip, kendi içinde örgütlü vs. bir direnişin varlığından da bahsetmek çok güç" değerlendirmeleri burada *"örgütlü direnişin başını çekenler"*e dönüşmektedir.

A. Serdar yoldaşın bu değerlendirmesi de yanlıştır. Sorun ABD emperyalizmi ile anlaşmak ve iktidarda pay kapmak olsaydı pazarlıklar için mücadele başka araçlarla veya başka türlü yürürdü, yürütülürdü. Savaş sürdürmeden anlaşma imkânı varken –ki işbirlikçiler ABD emperyalizmiyle anlaşabiliyorlar–, neden savaş verilsin?

Saddam rejimi özellikle de ABD emperyalizminin kontrolü dışına çıktığı için, Ortadoğu'da onun kontrolü dışında büyük bir güç olmaya yöneldiği, ABD emperyalizminin dayatmalarını kabul etmediği için saldırı ve işgal gündeme geldi. Eğer Saddam dayatmaları kabul edip, yeniden ABD emperyalizminin kontrolü altına girseydi, saldırı ve işgal olmayacaktı.

ABD emperyalistleri masa başında hesap yaparken pratikte hesapları tutmadı. Ummadıkları, beklemedikleri bir direnişle karşılaştılar.

Bugün ABD emperyalizmi Irak'ta direnişi kırıp kendi denetimi altında, kendi kontrolü altında bir yönetimi başa getirmek istiyor. Sorun yoldaşın koyduğu gibi olsaydı işler bu noktaya gelmezdi.

Ayrıca direniş içinde, eski BAAS Partisi artıklarının, iktidarı kaybeden kesimin, iktidarın nimetlerinden yararlanan Sünni kesimin etkili olduğu bilindiğinde, yoldaşın değerlendirmesinin yanlış olduğu bir kez daha görülecektir.

Sadece bu değil!

"Savaş esas olarak pastadan pay kapma üzerine yürümektedir. ...

Niteliği ve gücü bilinmemekle birlikte, işgale karşı çıkan işçi ve emekçiler dışta tutulduğunda, esasında karşı devrimin kendi içindeki bir hesaplaşmasıdır yaşanan." (sayfa 41)

Bildiğimiz kadarıyla işgal sonrası gerçekten de demokratik bir Irak programına sahip, antiemperyalist devrimci bir güç, etkili olarak direniş içinde yok. Direniş içinde yeralan güçlerin büyük bölümünün şeriatçı, BAAS artığı, dinci,

faşist güçler olduğu olgudur. Bu güçlerin niteliği ile işgalcilerin niteliği son tahlilde karşıdevrimci olarak değerlendirilebilinir. Ama bu, işgale karşı mücadelenin doğru ve haklılığını ortadan kaldıramaz. İşgalcilerle işgale karşı olanlar da aynı kefeye konamaz. A. Serdar yoldaş; yaptığı değerlendirmede sorunun ulusal yanını, yani işgale karşı olan yanı atladığı için yanlış yapıyor.

Ortada bir işgal olgusu var. İşgale karşı yürüyen bir direniş var. Yaşanılanın karşıdevrimin kendi içindeki hesaplaşmasıdır dersek gayet yanlış bir iş yapmış oluruz. Direnişçilerin niteliği karşıdevrimci olsa da, işgale karşı mücadele ettikleri için haklı, doğru bir iş yapıyorlar. Ezen ulus burjuvazisi ile ezilen ulus burjuvazisinin değerlendirmede bir tutulmadığını yoldaşın kendisi de iyi biliyor diye düşünüyorum.

Direnişe destek sorunu

Kuzey Kürdistanlı Bolşeviklerin Irak-Güney Kürdistan'da işgal ve işgale karşı yürüyen direniş hareketine karşı tavırlarının ne olduğu Stêrka Bolşewîk sayı 27'de de ortaya konulmuştur.

Biz direnişçilerin niteliği ne olursa olsun, onların işgale karşı mücadele etmesinin haklı ve doğru olduğunu söylüyoruz. Biz de Irak-Güney Kürdistan'da işgalin son bulmasını, işgalcilerin defolmasını istiyoruz.

İşgale karşı mücadeleyi destekliyoruz! Bu destek şu veya bu güce destek değildir. Destek sadece bu güçlerin işgale karşı mücadele etmeleri yanının haklı olduğunu tespit etmek ve bu haklı yanı desteklemektir. Somut olarak hangi gücü destekleyeceğiz sorusuna verdiğimiz cevap demokratik bir Irak-Güney Kürdistan programına sahip, antiemperyalist devrimci güçler cevabıdır. İşgal sonrası Irak-Güney Kürdistan programı dinci, BAAS tipi faşist bir yönetim biçimi olanlara destek vermemiz söz konusu değildir. (Daha geniş bilgi için SB sayı 27'deki makaleye bakılabilinir.)

"Direnenlerin, sırf direndikleri için desteklenmesi olacak şey değildir. Niçin ve neden direndikleri bilinmeden, hedefleri üzerine yeterli bilgiye sahip olunmadan ve üstelik bilinenlerin ise çoğunlukla eski rejimi geri getirmek isteyen ve gerici-faşist bir iktidar kurmak isteyenlerden müteşekkil olduğu gözönüne getirildiğinde direnenlerin haklılığı ve meşruluğu, desteklenmesi düşünülemez." (sayfa 40)

A. Serdar yoldaş atlanmaması gereken, unutulmaması gereken bir yanı hep atlıyor ya da unutuyor. O da Irak-Güney Kürdistan'ın işgal edildiği gerçegidir. Bu gerçeği dikkate alan bir siyaset tespit edilmek ve uygulanmak zorundadır. Direnenler sırf direnmek için direnmiyor, işgale karşı direniyor. Neden ve niçin direndikleri biliniyor. Hedefleri de bellidir. Buna rağmen A. Serdar yoldaş, direnişin haklı olduğunu söyleyenlere, neden ve niçin direnildiğini sanki bilmiyorlarmış havasıyla eleştiri getirmektedir.

Direnenleri beğenmeyebiliriz. Yoldaşın yazdığı gibi direnişçilerin önemli bir kesimini yıkılan iktidarı geri getirmek isteyenler oluşturuyor. Bu güçlerin işgale karşı direnişinin haklı olduğunu söylemek, eşittir bunları destekleyeceğiz anlamına gelmiyor.

"Irak devleti yıkılmamış, parçalanmamış ve bölünmemiştir. Başta işgal edenler olmak üzere, hiçbir emperyalist devlet verili anda yıkılmış, parçalanmış ve bölünmüş bir Irak istememektedir. Öyleyse bugün için birleştirme ve yeniden devlet kurma, kendi kaderini tayin anlamında devletine kavuşma sorunu/görevi Arap ulusunun önünde durmamaktadır." (sayfa 40)

A. Serdar yoldaş emperyalistlerin işgalinin hem Arap hem de Güney Kürdistan somutunda Kürt ulusunun kendi kaderlerini tayin etme, istedikleri biçimde yaşama haklarını çiğnediği gerçeğinin üzerinden atlıyor. Böylece işgale karşı direnişin aynı zamanda bir ulusal mücadele olduğu gerçeğinin de üzerini örtüyor.

ABD emperyalizminin derdi Irak'ta kendi denetimi altında, kendisine bağlı bir yönetim oluşturmaktır. Bu hedefe ulaşmasını engelleyen esas faktör direniş olgusudur. Bugün Irak-Güney Kürdistan'da Arap ulusunun da Kürt ulusunun da kendi kaderini tayin etme sorunu vardır. Bunu engelleyen esas etmen işgal olgusudur. Sorunun bu ulusal yanını yoldaş görmemekte, yaptığı değerlendirmelerde es geçmekte ve bu, direniş hareketini değerlendirirken yaptığı yanlış değerlendirmelerin de nedeni olmaktadır.

Irak'ta Arap ulusu egemen ulustu. Kendi devletine sahipti. Irak işgal edildi. İşgalciler kendi denetimleri altında, kendilerine bağlı bir yönetim oluşturmak istiyorlar. Eğer direniş olmasaydı bu amaçlarına önemli oranda varmış olacaklardı..

Irak'ta Saddam rejimi yıkılmıştır. İşgalciler yenisini oluşturmak istiyor. Kendi denetimleri altında. İşgalcilerin Irak'ı bölme planları yoktur. Irak'ın sınırlarını değiştirme planları da en azından şimdilik yoktur. Güney Kürdistan; ister özerklik olsun, isterse de federasyon olsun merkezi Irak devleti sınırları içinde olacaktır. Arap ulusunun egemenliği başka biçimlerde sürecektir. Ulusal baskı da başka biçimlerde sürecektir. İşgalcilerin neyi istediklerini doğru algılamak gerekiyor.

Direniş hareketinin işbirlikçilere karşı yönelmesi sorunu...

A. Serdar yoldaş; *"Evet Kürt önderliğinin de işbirlikçi bir yönü var ve bu yön eskiden beri sürüyor." (sayfa 36)* demekte, böylece Güney Kürdistan'da KDP ve YNK'nin işbirlikçi yönünü sınırlı da olsa kabul etmektedir.

"Mesut Barzani ve Celal Talabani somutunda bir ulusun; Kürt halkının işbirlikçi gösterilmesi, Amerikancılıkla suçlanması ve askeri hedefler içine konulması vb. tavrının savunulması, üstelik böyle bir yaklaşımın devrimcilik hele hele komünistlik adına yapılması son derece kötüdür. Kürdistan'da (elbetteki Irak'ta da) geliştirilen bir dizi terörist saldırı ve provokasyona tavır alınmaması vb. devrimcilik adına savunulacak şey değildir." (sayfa 40)

Mesut Barzani ve Celal Talabani somutunda, Güney'de Kürt halkının işbirlikçilikle suçlanmasına karşı çıkan yoldaş, aynı sayfada yaptığı başka bir değerlendirmede, bu tespiti kendisi yapma durumundadır.

"Bugüne kadar burjuva önderlik altında mücadeleye dahil olan Kürt halkının

ve Kürdistanlı işçi ve emekçilerin işgal karşıtı bir tutum içine girmemeleri -bir yerde- anlaşılırdır. Burjuva önderliğin etkisinin yanında, dün kendilerini yoketmeye çalışan Baasçılarla aynı konuma düşmemek kaygısıyla işgale karşı çıkmamaları ise kesinlikle tasvip edilemez." (sayfa 40)

Güney Kürdistan'da burjuva önderliklerin önderliği altında, Kürt halkının işgale karşı çıkmadığı, işgali onayladığı olgudur. Bu olguyu yoldaşın kendisi de teslim etmektedir.

Güney'de bildiğimiz kadarıyla Kürt halkı içinde, işgale karşı çıkan, işgali onaylamayan, işgale karşı mücadele görevi tespit eden devrimci bir örgütlenme de yok.

KDP ve YNK nitelikleri gereği yapmaları gerekeni yaptılar, yapıyorlar. ABD emperyalizmi ile girdikleri ilişkiler sonucu, Irak-Güney Kürdistan'ın işgal edilmesini onayladılar, işgalcilerle işbirliği yaptılar, yapıyorlar. Burjuva önderlikler Güney Kürdistan'da işgalin yerel ayağını oluşturdular.

"PDK ve YNK'ye ateş püskürmeye gerek yok, burjuva partiler olarak rollerini oynuyorlar. Kürt burjuvazisinin de her ulusun burjuvazisi gibi emperyalist devletlerle işbirliği kurma hakkı var. Bu iki partinin liderliğinden direnişçi bir tavrı beklemek, antiişgal tutumlar aramak ve ABD karşıtlığı yapmalarını istemek vb. beklentilerinden/yakınmalarından vazgeçilmelidir." (sayfa 40)

İyi de, o zaman bunların ve bunların önderliğindeki Kürt hareketinin /örgütlenmelerin işbirlikçi olduğunu tespit etmek niye yanlış olsun ki? Ya da bunu tespit edenlere eleştiri neden? KDP ve YNK önderliğinde hareket eden Kürtler –Güney Kürdistanlı Kürtlerin büyük bölümü bu kesim– , Kürt halkı değil mi?

A. Serdar yoldaş; KDP ve YNK'nin işbirlikçi olduğunu kabul etmektedir. KDP ve YNK'nin nitelikleri gereği yapmaları gerekeni yaptıklarını teslim etmektedir. Irak-Güney Kürdistan'da direniş hareketinin işbirlikçilere karşı yönelmesi noktasında, mesele Güney Kürdistan olunca, direniş hareketinin askeri hedef gözeterek, işbirlikçilere karşı yönelmesini yoldaş doğru bulmamakta ve çifte standartçı bir tavır sergilemektedir.

Yoldaş; *"Kürt halkının işbirlikçi gösterilmesi, Amerikancılıkla suçlanması ve askeri hedefler içine konulması"*na karşıdır. Kuşkusuz Güney'de Kürt halkının bir bütün olarak hedef alınması, hedef gösterilmesi onaylanamaz.

Arap milliyetçilerinin Güney Kürdistan'da yaptıkları eylemlerde, Kürt düşmanlığının etkisinin olduğu açıktır. Bu durum, sivil Kürtlerin yer yer hedef alınarak eylem yapılmasına neden olmaktadır.

Güney Kürdistan'da sadece Arap milliyetçileri değil, Kürt kökenli Ensar El İslam, Ensar El İslam Sunna gibi islamcı örgütler de işgale karşı kendilerine göre eylemler yapıyorlar. Hewlêrkatliamını Ensar El İslam örgütü üstlendi. Bu anlamda Güney'de, şeriatçı da olsa, yanlış eylemler de yapsa, işgale karşı olan, yer yer askeri eylemler yapan Kürt kökenlilerden oluşan örgüt var.

A. Serdar yoldaş Atılım gazetesinin tavrını eleştirdiği yerde; *"Atılım çevresine göre Hewlêr'deki katliam gayet isabetli ve yerindedir. Sami Abdurrahman'ın katledilmesi isabetli olmuştur! YURTSEVER ARAP DİRENİŞÇİLERİ bu tür eylemleri*

yapmaya devam etmelidirler! Hatta Kürt idari yapısının bütün yöneticilerini, çalışanlarını; Kürt peşmerge güçlerinin tamamını ve Kürt kurumlarının hepsini DİRENİŞİN HEDEFLERİ arasına koyup yoketmeleri tavsiyesinde bulunuyor arkadaşlarımız." (sayfa 36) diyerek askeri-sivil ayrımı yapmamakta, direnişçilerin Güney Kürdistan'da askeri hedef gözeterek de eylem yapmasına karşı çıkmaktadır. Yoldaş deyim yerindeyse direnişçilerin Güney'de herhangi bir eylem yapmasına karşıdır. Bu arada eleştirdiği dergi ve çevresine de söylenmeyen şeyler atfediyor yoldaş, yanlış yapıyor.

Direniş hareketi sadece işgalci güçleri hedef alarak eylem yapmıyor. İşgalci güçlerle işbirliği yapan; örgütler, partiler, işgalci güçlerin eğittiği polis ve ordu güçleri, işgalci güçlerle işbirliği yapan bireyler direniş hareketinin de hedefi. Direniş hareketi yer yer askeri hedef gözeterek eylem yapmasının yanısıra, yer yer de askeri-sivil ayrımı yapmamakta, sivilleri hedef almaktadır. Örneğin pazar yerlerinde havaya uçurulan bomba yüklü arabalar, insanların yoğun olarak bulundukları alanlarda patlatılan bombalar, Hêwler'de olduğu gibi parti bürolarına karşı yapılan bombalı saldırılar vb. genel olarak sivillerin hedef alındığı -askeri hedeflerde olası sivil kayıplar dışında- eylemleri reddetmeliyiz.

Kuzey Kürdistan'lı Bolşevikler Irak-Güney Kürdistan'ın işgal edilmesi ve işgale karşı mücadele, direnişin işbirlikçilere karşı yönelmeleri noktalarında bütünlüklü, doğru tespitler yapma ve doğru bir siyaseti savunma durumundadır.

A. Serdar yoldaş ise; burjuva önderliklerin işbirlikçi olduğunu kabul etmekte, direniş hareketinin, askeri hedef gözeterek işbirlikçilere karşı yönelmesini yanlış bulmaktadır. İşbirlikçi Arapların askeri hedef gözetilerek öldürülmelerine yoldaş ses çıkarmıyor. Sorun işbirlikçi güçlere karşı Güney'de, askeri hedef gözetilerek eylem yapmaya geldiğinde yoldaş karşı çıkıyor. Çünkü Güney'de işbirlikçi güçler Kürt'tür. Bu tavrın temelinde yatanın Kürt milliyetçiliği olduğu açıktır.

Görev nedir?

"Irak proletaryasının ve halklarının görevi bellidir: Kendi burjuva iktidarlarını yıkmak; emperyalist işgale ve evet emperyalizme karşı bağımsız ve demokratik halk demokrasisi ülkesi ve sosyalizmin inşasına giden yolu hazırlamaktır."

A. Serdar yoldaş; Irak proletaryasının önüne bu görevi koyuyor. Bu görev emperyalist işgale karşı mücadeleyi öne çıkarmadığı için eksiktir. Yoldaşın işgale karşı tavrı bilindiğinde, bu görev tespitinin böyle konulması da anlaşılırdır.

Irak-Güney Kürdistan'da emperyalizmle bağı koparacak, ulusal sorunu çözecek, demokrasi sorununu çözecek, iktidar hedefi, işçilerin-köylülerin demokratik diktatörlüğü olan, demokratik devrim gündemdedir. Demokratik devrimin emperyalist işgale karşı olan yanı ön plana çıkmaktadır. Irak-Güney Kürdistan'da da bir devrimci örgütlenme bunu dikkate alan bir örgütlenme ve faaliyet yürütmelidir.

Demokratik devrimin ülke içi iç görevleri değil, dış görevleri ön plana çıkmıştır. Bu durum atlanamaz!

27 Aralık 2004 / **B. FIRAT** x

Aşağıda bir yoldaşın yazısını olduğu gibi yayınlıyoruz. Okurlarımıza hatırlatmak istediğimiz bir nokta, "tartışma" bölümünde ve kişi imzasıyla yayınladığımız yazılara tavır takınmasak da, sözkonusu yazıları doğru bulduğumuz anlamına gelmiyor. Kişi imzalı yazıların, sözkonusu yazıları yazanları bağladığını yeniden açıklıyor ve okurlarımızdan tartışmalara katkı sunmalarını bekliyoruz.
Bu arada yazıda dile getirilen "bağımsız Kürdistan" talebinin, gerçekte ABD emperyalizmine bağlı bir "bağımsız" Kürdistan talebi olduğu gerçeğinin bilinçte tutulması gerektiğini de vurgulamak istiyoruz. ***— stêrka bolşewîk —***

Süleymaniye mitingi...

Kürdistan'ın Güney parçasında Süleymaniye'de, Ekim ayı başlarında binlerce insanın katıldığı bir gösteri yapıldı. Aynı dönemde başka bazı şehirlerde de benzer gösteriler yapıldı. Güney'in idari bakımdan yeniden şekillenmesi bağlamında çalışmaların hız kazandığı bir dönemde bu eylemlerin gerçekleşmiş olması elbetteki anlamlı. Gösterilerde, Irak'ta merkezi yapının yeniden şekillenmesi çerçevesinde Güney'in konumunun ne olacağı unsuru -haklı olarak- öne çıkarıldı ve federasyonun kabul görmediği şartlarda bağımsız Kürdistan'ın (Güney Kürtleri yaşadıkları parçaya Kürdistan demeyi tercih ediyorlar) ilan edilmesi talebi gündeme getirildi.

Bu gösterilerin içinde özellikle Süleymaniye'dekinde dikkat çeken esas şey çok net bir şekilde bağımsızlık talebinin dile getirilmiş olmasıydı.

Süleymaniye mitingi herkesin dikkatini çekti.

Bu gösteri bazılarınca "haber değeri olmayan" muamelesine tabi tutuldu; kimileri bilinçli olarak görmezden geldi ve bazıları ise fırsattan istifade etmeyi tercih etti.

Gösteriye bu ve benzer şekilde yaklaşanların elbetteki bir bildikleri(!) var/dı. Hemen herkesin dikkatini çeken bu gelişme üzerine Kürdistanlı komünistlerin de konuyu değişik boyutlarıyla ele almaları hiç de yanlış olmayacaktır.

Güney'deki ulusal hareketin kitleselliği dikkate alındığında denebilirki bu miting aslında istenilen düzeyde kitlesel değildi. Ulusal hareketin neredeyse bütün Güney parçasında örgütlü olduğu ve halihazırda ikili hükümet tarzında da olsa yönetimin Kürtlerde olduğu gerçeğinden hareket edildiğinde evet çok daha yoğun bir katılım olabilirdi. Fakat mevcut koşullara bakıldığında esasında da bu düzeyde bir kitlesel katılımın da hiç de zayıf olmadığı söylenebilir. Hele hele hergün provakasyonların tezgahlandığı bir durumda bu tür bir kitlesel hareketin düzenlenmiş olması aslında bir başarıdır. Dahası eylemin ne kadar kitlesel olduğundan çok, öne çıkan politik istemler çerçevesinde değerlendirilmesi daha doğru olacaktır. Bu neden-

le, Süleymaniye mitingine katılan kitlelerin -geçmiş deneylerin acı tecrübelerinin ışığında- federasyon ya da bağımsızlık talebini dile getirmeleri; böylece kendi kendilerini bağımsız yönetme isteklerini haykırmaları öne çıkarılmalıdır.

Güney'deki burjuva önderliğin bağımsızlık siyasetine sahip bulunmadığı bariz bir olgu. Pragmatist yapısına rağmen, güncel bakımdan da bağımsızlık yanlısı olmadığını ve bunda da samimi davrandığını her fırsatta ifade ediyor. Öyle ki sömürgeci devletlerin Kürt burjuva önderliği adına dillendirdiği "Kürtler bağımsızlık istiyor..." yalan haberlerini sık sık tekzip etmek durumunda kalıyorlar. Ve bu yalanlamayı yaparlarken kendi adlarına dürüst davranıyorlar. Çünkü kendilerince reel durumun bağımsızlık istemi temelinde hareket etmelerine imkan sunmadığı düşüncesi ile hareket ediyorlar. Burjuva önderliğin bağımsızlıktan uzak durmak için gösterdiği bu hüner aslında sahip bulunduğu politikaların doğrudan yansımasıdır. Yoksa birilerini ikna etmek için "biz bağımsızlık istemiyoruz" derdine sahip değiller... Bugün için durum böyle; ama 'yarın' koşullar değişir ve bizim burjuvalar da bağımsızlık talebine sarılabilirler...

Emperyalist devletlerle ve somut olarak ABD emperyalist devleti ile ilişki içinde olan Güney'deki burjuva önderliğin politikaları baz alındığında Süleymaniye eyleminin esasında Kürt burjuva önderliğini orta ve uzun vadede rahatsız edeceği / ettiği çok açık. Doğru, bugün için sözkonusu gösterinin bir dizi unsurunu burjuva siyasetine alet etme ve pazarlık gücünü arttırmak için kullanmasının ortamı var, kullanıyor da. Devrimci bir önderliğin bulunmadığı ve ciddi bir devrimci yapının varolmadığı şartlarda burjuva önderliğin bu hareketi kendi çıkarlarına alet etmesi beklenen bir şeydi ve öyle oldu.

Kürt burjuvazinin, somut olarak Güney'deki Kürt burjuvazisinin giderek bir palazlanma / ekonomik bakımdan güç olma vb. sürecinde olduğu ve bu gidişata uygun ilişkiler geliştirdiği çok açık. Tam da bu noktada hem bölge sömürgeci devletleri ile ilişkileri ve hem de emperyalist devletlerle kurduğu ilişkilere bakıldığında "içerideki" zenginlikler üzerinde söz sahibi olarak ilişki kurmaya önem / özen gösterdiği görülüyor. Sonuçta mevcut tabloya bakıldığında bugün için Kürt burjuvazisinin işbirlikçi olan bölüğü ile henüz işbirliği seviyesine ulaşmamış kesimi de dahil, genel olarak Kürt burjuvazisi bağımsız bir Kürdistan; bağımsız bir Güney siyasetine sahip değil, bilakis bu taleplerden uzak durmayı tercih ediyor. Ve fakat her ne biçimde olursa olsun kendi kendisini yönetmek arzusunda olduğu için de Kürt kitlelerinin her talebinde kendi politik çıkarları doğrultusunda istifade etmek istiyor. Tartışma götürmez ki son gösterideki federasyon ve bağımsızlık taleplerinden de yararlanmıştır.

Eylem bazında bugün için esas kazançlı çıkan burjuvazi olsa da sonuçta Süleymaniye gösterisinde binlerce insanın federasyon ya da bağımsızlık ekseninde bir duruş göstermeleri dönemsel açıdan çok önemli bir politik çıkıştır.

Güney'deki halk yığınlarının kaderlerini belirleme bağlamında referandum yoluna gitmeleri ve nasıl yönetilecekleri ne kendilerinin karar verme isteğini göstermeleri ile birlikte giderek daha

fazla söz söyleme ve geleceği üzerine görüş belirtme ve sorumlululuk alma eğilimi içine girmelerine denk düşen bir dönemde düzenlenen bu gösteride federasyonun ve bağımsızlığın dile getirilmesi oldukça ileri bir adımdır.

Bu gelişmenin ortaya çıkması kuşku yok ki onlarca yıldır devam eden ulusal mücadelenin doğrudan bir sonucudur. Güney'deki ulusal mücadelenin, ulusal kurumsallaşmanın ve ulus bilincinin vb. vardığı düzey dikkate alındığında, kitleler tarafından bağımsızlık isteminin dile getirilmesi bağlamında esasında gecikildiği bile söylenebilir.

Burjuva önderliğin kimi beklentilerine de cevap verdiği için bu gösteride bağımsızlık yanlısı bir tavrın ortaya çıkmasında -istemeyerek de olsa- burjuva önderliğin rolü / katkısı olmuştur. Bu ama meselenin tali yanıdır ve kesinlikle buraya takılıp kalınmamalıdır. Bağımsızlık talebinin dile getirilmesi burjuva önderliğin kimi hesapları için bir silah görevi gördüğü / göreceği çok açık; ve fakat bu gelişme burjuvazinin işine yaradığı kadar Kürt komünistleri için de muazzam önemde bir değer taşımaktadır. Kürt emekçilerinin bağımsızlık talebi ile sokağa çıkmaları komünistler için istenen bir şeydir. Komünistlerin çağrısı ile sokağa dökülmedikleri ve bağımsızlık istemlerini haykırmadıkları malum, ancak durum böyle cereyan etti diye komünistlerin önderliğinde gelişmeyen bu hareketin taşıdığı tarihsel ve ilerici nitelik yok sayılamaz.

Süleymaniye'de dile getirilen federasyon ve bağımsızlık talebi haklıdır. Bu bağlamda ısrarla öne çıkarılması gereken temel şey Kürt emekçilerinin taleplerinin (sistem içinde kendilerine bir yer arayan) burjuva Kürt önderliğince tutarlı bir şekilde savunulmadığını ve esas görevin her alanda olduğu gibi bu konuda da devrimci bir alternatif yaratmak gerektiğini ve bunun için çalışmanın önemini propaganda etmektir.

Bunların bilincinde olarak Kürt halk kitlelerinin kendi kendilerini yönetme bağlamında "nasıl bir yönetim" istedikleri noktasında iradelerini konuşturmaları çok yerinde olmuştur. Kitlelerin sözkonusu talepleri hangi bilinç ve örgütlülük düzeyi ile savunduklarından bağımsız olarak "meydan okurcasına" bağımsızlık nidalarını haykırmaları selamlanmalıdır.

Emperyalistlerin ve bölgenin sömürgeci devletlerinin, hatta kendine solcu ve "devrimci" diyen bir dizi çevrenin "üniter Irak" ve "Birleşik Irak" nakaratını ısrarla tekrarladıkları bir dönemde; Kürt ulusunun özgürlüğü ve kendi kendini yönetmesi ve bağımsızlık talebini dile getirmesi karşısında ünitercilerin yarattığı boğucu ve sisli havada "yolunu şaşıran" sistem içinde yer alma sevdalısı kesimlerin "ilkel milliyetçi" şeklindeki saldırıları dikkate alındığında ve genel olarak ulusal harekete damgasını vuran Kürt burjuvazisinin bağımsızlık yanlısı olmadığı hesaba katıldığında Süleymaniyeli Kürt emekçilerinin bağımsızlık talebi ile sokağa çıkmaları son derece olumludur.

Bu temelde; bağımsız, birleşik, demokratik ve sosyalist Kürdistan mücadelesinde Güneyli kardeşlerimizin Süleymaniye mitinginde dile getirdiği **"BAĞIMSIZ KÜRDİSTAN"** talebine sahip çıkmak gerekir.

Kasım 2004 / **A. SERDAR** ×

Yeni bir saldırı

İzmir'de üretim faaliyetini sürdüren Ahmet Yar Soğutma Sistemleri Sanayi ve Ticaret AŞ.'de işçiler DİSK / Birleşik Metal İşçileri Sendikası'na Eylül ayında üye oldular. İşçiler yaşadıkları ağır çalışma koşullarına karşı ve açlık sınırında yaşama anlamına gelen asgari ücrete karşı, daha insani koşullarda yaşamak için sendika üyesi oldular.

Sendika gerekli çoğunluğu sağladıktan sonra Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na başvurarak çoğunluk tespiti istedi. Bu arada sendikal örgütlenmeden haberdar olan patron işçilerin bu yasal hakkını engellemek için 60 civarında işçiyi işten attı. İçeride çalışan işçiler üzerinde ise istifa etme yönündeki baskılarını sürdürmektedir. Fabrikada toplam 200 civarında işçi çalışmaktadır. İşten atılan işçiler fabrikanın önünde direniş başlatmışlardır. Sendikaları bu örgütlenmeye ve mücadeleye önderlik etmektedir. İşçiler kazanmak için her türlü mücadeleyi sürdüreceklerdir. Yalnız bir noktaya burada dikkat çekmek gerekiyor: İşçilerin sendikal örgütlenme mücadelesinin başlangıcında daha sağlam bir çalışma yapılmış bulunsaydı, istifaya zorlanan işçilerin patrona karşı tepkisi farklı olurdu. Aslında örgütlülüğü iyi olan bir işyerinde işveren ne yaparsa yapsın işçilerin birliğini bozamayacaktır. İşçiler her türlü baskıya karşı direnerek sendikalarına sahip çıkabilmelidirler. Bunun için işyeri içerisinde örgütlenme sürecinde her bölümde kendi işyeri komitelerini, Grev ve Mücadele Komiteleri'ni oluşturarak hem kendileri bilinçlenerek mücadele etmelidirler ve hem de kendi bölümlerindeki arkadaşlarını eğiterek mücadelede öne çekebilmelidirler. Bu koşullar yaratılmış olsa, o zaman işçilerin sendikadan istifası da gündeme gelmezdi.

İyi bir örgütlülük yaratılabilinirse böylesi bir durumda işten atılan işçilere sahip çıkmak için işçiler hep birlikte üretimden gelen güçlerini kullanarak üretimle oynayabilmeli ve oluşturdukları direnişle atılan işçileri geri işe aldırabilmelidirler.

Hedef bu şekilde konulmalıdır.

İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!

28 Ekim 2004 / **Bir SB okuru** ✗

Emek Platformu'nun Ankara mitingi üzerine

"Sosyal devlet ve sosyal adalet" şiarı altında düzenlenen 20 Kasım Ankara Mitingi'nde, çıkarılan bildiride "SSK hastaneleri devredilemez", "hastalar müşteri haline getirilemez", "köy hizmetleri kapatılamaz" ve "kamu hizmetleri tasfiye edilemez" başlıkları öne çıkarılmıştı. Bu temelde Ankara'da gerçekleştirilen eylem, kitleselliği anlamında son yılların en görkemli eylemlerinden birisi idi. Yaklaşık 180 bin kişi eyleme katıldı. Biz de eylemin içerisinde gerekli yerlerde çalışmalarımızı yaptık.

Eylemin tümünü değerlendirdiğimizde, hükümetin IMF, Dünya Bankası ve

yerli işbirlikçilerinin talepleri doğrultusunda atmak istediği adımlara karşı kitleleri mücadeleye çekmesi olumlu olarak değerlendirilebilir. Ama bu değerlendirme sadece işin dışında baktığımızda yapılabilecek bir değerlendirmedir.

Kapitalizm koşullarında gerçekten sosyal devlet ve bu devletin sağlayacağı sosyal adalet olamaz... Bundan ancak göreceli bir şekilde bahsetmek mümkün olabilir. Mesela 1980'lerin İsveç'i gibi kimi ülkelerde kısmen sosyal adaletten bahsedilebilir. Ki, bu sözkonusu olduğunda bile, bu "adaletin" temelinde ezen ile ezilen, sömüren ile sömürülen sınıfların varlığı ve toplumsal ilişkilerin de bu sınıfsal temelde yürüdüğü gerçeği varlığını korumaktadır. Yani sosyal adalet var dendiğinde bile, gerçekte toplumda eşit, adil bir durum, ilişki yoktur.

Kapitalizmin emperyalizm aşamasına ulaşması ile birlikte tamamıyla gericileşmiş, sermayenin çıkarları doğrultusunda her türlü canilik, a-sosyallik toplumun genel yaşantı tarzında belirleyici öğe olmuştur.

Bu olgular gözönüne alındığında sendika bürokrasisinin "sosyal devlet ve sosyal adalet" şiarı, gerçekte kitleleri uyutmanın, kapitalizmde sosyal bir devletin, sosyal adaletin mümkün olduğu bilincini vererek bilinçlerini karartmanın bir aracı, kitleleri kandırmaktan başka bir şey değildir. Kitlelerin bilincine böyle bir şey kapitalizmde mümkündür düşüncesini kazımak istiyorlar. Buna karşı mücadele etmek, bunun sahtekârlık olduğunu söylemek görevdir, bunu yapmaya çalışıyoruz.

Bu eylem bir kez daha Türk-İş'in gerici, devletçi yüzünü gösterdi. İşçilerin kazanılmış haklarının ortadan kaldırılmasına karşı çıkılan eylemlerde milli marşın okutulması sınıf düşmanlığının üst perdesiydi. İşçi sınıfı hareketine 80 yıldır saldıran bu devletin milli marşını çaldırtmak, cenaze merasimi sırasında ölü sahiplerine gözünüz aydın demekle eş anlamlı bir tavırdı.

İşçi hareketinin ilerici, demokrat, devrimci ve marksist-leninist öğeleri şapkalarını önlerine koyup düşünmelidirler... Bu Türk-İş'le birlikte mi yoksa ona rağmen mi işçi hareketinin mücadelesi yükseltilecek?

Biz gelinen noktada Emek Platformu'nun dağıtılması ve DİSK, KESK, TTB, TMMOB vb. sınıf ve meslek örgütleri ile sınıfın içerisinde yeraldığı devrimci ve sosyalist kesimin bir ortak platform içerisinde yer alarak ekonomik ve demokratik mücadeleyi geliştirmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Türk-İş'ten medet umanların büyük gafleti yıllardır işçi hareketinin devlet çizgisi etrafında kalmasına neden olmuştur. Türk-İş'i bölüp parçalayacak bir yeniden inşa mutlaka gereklidir. Türk-İş'in işçi sınıfının dost örgütü, örgütlenmeler içerisinde gösterilmesi yanlıştır. Bu maskenin tamamen yırtılıp atılması gerekmektedir. Ancak bu şekilde güçlü bir alternatif sendikal hareket, ekonomik-demokratik bir hareket yaratılabilinir. Sınıfın öncüleri bu yönde çalışma yapmalıdırlar.

Devletin saldırıları karşısında devlete uşaklığa hayır!

Yaşasın devrim mücadelemiz!

30 Kasım 2004 /

İstanbul'dan bir SB okuru ✕

İBRAHİM KAYPAKKAYA

Li Tirkiyê pirsgirêka netewî...

11. Divê tewrê proleterya Tirk ya bi zanîna çînî li hember tevgera mîllî ya Kurd çawa be?

(...)

"Lê belê li aliyê din, em dijî armancên netewekar û pasverû yên bûrjûve û axên erdên biçûk yên Kurd jî ditekosin. Ku em dijî her cûre îmtiyaz û newekheviyan ji bo leê çîna hakim ya Tirk, dijî her cûre bindestî û zilmê ya berê xwe dide kêmahiyên netewî ditekosin; ku dijî daxwazên netewekar yên bûrjûva û axên erdan yên kêmahiya netewî neyê tekosîn, vê carê netewekariyeke din, netewekariya Kurd tê xurtkirin; bîrbira çînî ya proleterya Kurd, bi mija netewekariya bûrjûva tê reskirin; karker û gundiyên Kurd tên avêtina hembêza netewekariyhe; yekitî û pistgiriya di navbera karker û kedkarhen Kurd û Tirk tê bivirkirin.

Revîsyonîstên Şefaqê, tevgera Kurd ya netewî ku tê de kesên cûde cî digrin, bi peskeskirina weke tevgereke "gelê Kurd" ya homojen ve, tevgerê weke bitûm û bi temamî **pêsverû** dibînin, bi nîsandana hetanî kîderê û ji kîjan alî de pêsverûye, ji kîderê sûn de û ji kîjan aliyan de armancên pasverû yên bûrjûva û axên erdan dest pê dikin (herî rast bi di navbera van de ferq nedîtinê ve), bu ya jorin tam jî digêhêje encema ya ku bi kêrî axên erdan û bûrjûva tê. Bi vî awayî, bi gelemperî proleterya Tirkiyê, û bi taybetî aleyî proleterya Kurd de, **tavîz** dide bûrjûva û axên erdan yên Kurd! Sêbe, "çalakiya erênî" axên erdan û bûrjûvaziya Kurd ku wexta xwe hîn bi hêz bide hîskirin, em meraq dikin revîsyonîstên Şefaqê wê çi bikin. Lê belê wê çi bikin hîn ji îro ve xuya ye! Ewê bê sert û sûrt îltihaqa refên netewekarên Tirk bin.

Em vê xalê jî nîsan bikin: Komunîst, di navbera netewekariya neteweke bindest de û netewekariya netewe hakim de, netewekariya neteweke biçûk de û netewekariya neteweke mezin de herdem û muheqeq ferqê dibînin.

Hevrê Lenîn di vê babetê de evana dibêje:

"Di babetê vê netewekariya duem de (netewekariya neteweke biçûk) me, ferdên neteweke mezin di praktîka dî-

rokî de ji berê de zordariya ku nekiriye nema ye. Bi serde jî em ne di ferqê de ne zordariyê dikin, ji wî ji vî heqaret dikin...

"Ji bo vê ye ku enternasyonaliya hakim yan jî, weke tê gotin ya netewên 'mezin' (tenê di zordariyê de mezin, tenê weke pêxasan mezin in lê belê), di wekheviya mîlliyetan de ne mêzekirin tenê nebe, hetta bêgengiya netewe hakim, netewa mezin be. Bi vî awayî, dijî hebûna newekheviyê di pratîkê de wê tewsek were pêkanîn. Kî vê fêmnake, li hember mesela netewî tewrê xwe yê proleter yê rast fêm nekiriye. Dîtina wîya jînê di esasê de hîn jî bûrjûva biçûk e û ji bo vê sedemê wê muheqeq biterise dîtina jîna bûrjûva.

Hevrê Lenîn wisa didomîne:

"... qasî neheqiya netewî tu tiştekî din tune ku pêşveçûn û xurtbûna piştgiriya çîni ya proleter bi derengiyê dixe: ferdên netewekê yên "digocin" ji her tiştî pirtir, di mijara wekheviyê de û tenê ji ber îhmaliyê yan jî bo ku latîfe be jî, ev wekheviya îhlal kirin, ji aliyê rêhevalên xwe yên proleter ve îhlal kirin de hesas in. Ji bo vê ye ku, tavîz dayina kêmahliyên netewî û di mijara bi xweşditînê ve hereket kirin ku kêm were mayin, zêdeçûyîn hîn baştire" (Doğuda Ulusal Kurtuluş Hareketleri, r. 383-384).

Ya ku revîsyonîstên Şefaqê dikin, tiştê ku hevrê Lenîn dıparêze? Na, qet! Revîsyonîstên Şefaqê, îro bi esasî xeteke netewekarê Tirk dajon, îmtiyazên çinên serdest, yên Tirk diparêzin; weke emê di peşiyhe de bibînin, mafê çarenûsiya netewa Kurd bi namerdî û bi gelek demagojiyan ve îhlal dikin. Cigirên şovenîzma Tirk ji xwe re dikin al. Tiştê ku ew dikin, ji tiştê ku hevrê Lenîn diparast bi temamî bi ferq e. Ew ji alîkî xeteke netewekara netewa serdest dajon, li aliyê din ji xeta di navbera kedkar û karkerên Kurd û ya bûrjûva û axên erdan yên Kurd de radikin, di quncikê dîtina bûrjûva û axên erdan yên Kurd de cî digrin. Dijî vê netewekariya netewa serdest, tavîz dana kêmnetewan û di hereketa bi xweşdîtinî de, ne zêdeçûn; ji aliyê netewekarê netewa serdest piştgiriya armancên netewekar yên çinên kedxwar yên netewa kêm dijî karker û kedkarên kêmnetewê ye.

Xaleke din jî ew e: revîsyonîstên Şefaqê dibêjin em "dijî politîka zordestiya netewî û ya helandinê ya giran", ji bo "mafên demokratik, wekheviya netewan û ji bo mafê çarenûshi" ya **"gelê Kurd"** ditekoşin.

Gotina, gelê Kurd ji bo çarenûsiya xwe ditekoşe, gotina, gelê Kurd ji bo çinên serdest wergerîne û îktidara demokratik ya gel sazbike ditekoşe ye. Ji bo ku, gel dikare çarenûsiya xwe encax bi şoreş kirinê ve tayin bike. Di nîvîsekê de ku pirsgirêka netewî tê bi dest kirin, gelê Kurd ji bo şoreşê ditekoşe gotin, bi rastî hewceyê zekake gelekî qilopani ye (!). Eger netewa Kurd têye qest kirin, wê caxê revîsyonîstên Şefaqê ew gotine: Netewa Kurd ji bo **veqetinê** ditekoşe. Ji bo ku di mercên yekitiya îro ya bi zorê, tekoşina gelê Kurd ji bo çarenûsiya xwe (divê bal were dayin, ne ji bo **mafê tayînê**), sade û sade tê mana tekoşina ji bo veqetinê.

Berê mêla gelemperî ya her tevgera netewî ya sazbûna dewletên bitûniya wane netewî heye de ye, hilperîna meta û ihtiyacên kapitalîzmê yên herî rin

ev dewletana tînin cî, kirinên aborî yên herî xurt di vî alî de dixebitin, me hîn berê belî kiribûn. Mêla gelemperî ya tevgera netewî ya Kurd jî helbet di aliyê sazkirina dewleteke ya bitûniya netewa wê heye de ye. Lê belê mêla wê ya gelemperî tiştekî din e, daxwazên nêrbar yên tevgereke netewî formule kirine tiştekî din e. Daxwazên nêrbar nakevin dijî vê mêla gelemperî. Feqet dibe ku her tevgera netewî vê mêla gelemperî, dewleta cûde sazkirin, ji xwe re weke hedefa nêrbar hilnebijêre. Faktorên bê hêjmar hene ku vê rewşê bi tîn dikin. Pêwendiyên hêzê di mata dewletê û di herêma navnetewî de, hesaben berjewendî yên bûrjûva û axên erdan yên mensûbên cûre milliyetan di nava welhet de, karekterê zordestiya netewî, diltirsîyên taktik wv..., hedefên nêrbar yên tevgêreke netewî formule dike, ew hemû faktorana tayin dike. Ji bo vê, li her derê mêla gelemperî ya tevgerên netewî di aliyê sazkirina dewletên yên bitûniya netewiye wan heye de be ji, daxwazên ku tevgerên netewî formula dikin, cûde cûde dibin.

Em gotinê hevrê Stalin re berdin:

"Beliye ku muhteva tevgera netewî li her derê nikare bibe weke hev! Ev muhteva, bi daxwazên cûde yên ku tevgerê formule kiriye ve giredayine. Li Îrlandê, tevger xwe di tevgereke evdçinî ve dipêçe; li Bohemyayê dikeve karakterê 'ziman', li ciyakî ji bo mafê mirovan wekhevî, azadiya wijdên tê xwestin: li ciyakî din memurên 'ji xwe' yan jî ji bo oxira mecliseke ji xwe tê şerkirin."

Li Tirkiyê, tevgera netewî ya Kurd, hîn daxwaza xwe ya **veqetinê** bi vekirî formule nekiriye. Daxwazên ku tevgera Kurd ya netewî îro vekirî formule kiriye, serbest berdana xwendin, nivîsandin û xeberdanê bi kurdî, di radyoyê de weşanên kurdî çêbinin, astengên ku li ber belavbûna bi serbestî ya "canda netewî" (bi rastî ya çanda bûrjûva û axên erdan yên Kurd) dibin kostek rabibin, dawî li polîtika asîmîlasyonê were hati, dibistanên ku bi kurdî perwerde dikin kebin, mafê çarenûsî nasbikin wv... Sedemên cûre yên me li jor hejmartin, bi xwe dibin astenga bi vekirî formule kirina daxwaza **veqetinê** ya tevgera Kurd ya netewî; ne ya gelê Kurd, lê belê 'ji bo çarenûsiya netewa Kurd' tekoşîn dike gotin, ji bo vê sedeme qet nebe îro ne rast e. Gava em vê dibêjin, em daxwaza xurt ya navbera bûrjûva biçûk û axên erdên biçûk dê jî ji çavan dûr nagrin. Lê belê em dibêjin ev daxwaza, nehatiye rewşa daxwazeke vekirî ya tevgera netewî.

Îro, mesela tevgera netewî li Îrlanda Bakur, bixwe daxwaza xwe ya veqetinê bi vekirî formule kiriye. Mesela di boriyê de li Tirkiyê tevgera Kurd ya netewî, bixwe bi daxwaza veqetinê derketiye holê ûhw... Îro tevgera Kurd ya netewî bi vekirî daxwaza veqetinê formule nekiriye, nayê mana ku ewê sibê jî neke. Feqet di navbera çînên bûrjûva û axên erdan yên her dû netewan de li hev hatinên çûre jî mumkunin; em vê jî ji aqilê xwe dernexin. Çawo ku li Îraqê tevgera Barzanî qîma xwe bi xwudmihtariyê aniye. Weki din beşekî tevgera netewî ya Kurd ku veqetinê dipareze, beşekî wê yê din dikare zidê wê jî bipareze. Ji bo van sedeman, hîn ku me erq nedîtiye, devlingên xwe venemalin.

Dûmahik Hêye ✘

TARÎXÊ KURDÎSTAN'RA TAYÊ PELGÊ
– VII –

Alayê Hamîdîya

Demê Abdulhamît, seveta çoknayîs şîyayen û axme bîyayenya dewlete vindarnayene, têde raya zordarîyere nîyada. Zere de muhulefetî bêveng verdene û têkoşînê netewîyê averşîyoxu vindarnayene bi na raye biyîmkan dîyene. Kurdîstan û Armanîstano Rojawanî kî, awrê hêsyarbîyayîşanê netewîyu bî. Seveta verênîya nîne guretene, aşîranê Kurdan'ra Alayê Hamîdîya sanay pê. Nîyayenra nê Alayî verva saranê bînan vetî, taybetîye de ki, verva Armenîyan. Na sîyaseta dewlete, karê reyîsanê Kurdan're kî amêne, çike dewlete seveta bandura xo ramitene verendera qaymeqamenî, mudirîya nahîyan dêne nîne; nika kî, rutbê eskerîye û selahîyetê hîrayî kutenera nîne dest.

Dewlete bi sazkerdana Alayanê Hamîdîya;

Aşîru'ra hetê milîsen'ra feydekerdene, aşîru serde tesîrê otorîtanê lokalu sikitene, çike na alayî ju merkez'ra amêne îdare kerdene.

Sîyaseta xuya Pan-Îslamîzme û Osmanlicilîxen ronayene

Kurdan verva Armenu vetene

Kurdan xo zere de juwîn verdene

Kurdu verva hêrişanê Rûsan vetene

Kurdîstan û Armenîstano Rojawan'de bandura xo mokem kerdene

Nazawu'de gurenayîşê Îngilîsu tal vetene, armanc guretibî.

Alayanê Hamîdîya, hêşyarbîyayîşê netewîya Armenîyan ser rolo de zaf negatîf guretîbî xo ser. Alayê Hamîdîya, Armenîstano Rojawan de, Armenu ser terör vaydanê; Armenu'de asayîşê can û milk nêverdanê. Armenîstano Rojawan'de verva Armenîyan'de raya hîrabîyayenya Kurdu kenêra. Tepîyayen de kî, xoverdayîşanê Armenu sikitene, qirkerdîşu'ra vernayene û peynîye de kî, Jenosîdê Armenu'de dustê dewlete'de cayê xo cênê, aktîvîstenî kenê. Maven ameyenya Armenîstano bê Armenîyan'de (Armenu ser sîyaseta Osmanliye na bîye) dustê sîyaseta dewlete'de rolo de taybetî kaykenê. Osmanliyîye, verva Dewletanê Rojawan'de her qirkerdîşê Armenu Hamîdîya sera rizna Kurdu ser. Armenu ser sîyaseta xuya şiyaye çimu'ra kerde dizdenî, hattan Jenosîd.

Alayê Hamîdîya, Kurdan û ju bîyayenya Kurdan sero kî, negatîf tesîr kenê. Olozê ke seveta rûtpu, selahîyetan û unvanu mavenê reyîsanê aşîru'de vejîne, Aşîru sero kî tesîr kenê û olozeyê mavenê aşîranê Kurdî herkeşî benê xorî. Kurdê Elewî û Kurdê Êzîdî kî, her

dem Hamîdîya'de nanêhurê. Osmanliye, Alayanê Hamîdîya verva nînê kî fînara lajkerdene. Çike, Elewî û Êzîdî, seveta olezeyê mezhebî û dîn'ra sîyaseta dewlete'ra tenêna dûr vindenê. Hamîdîya mavenê Kurdu'de olozê mezheban kî kene xorî. Zilm, herişan û keyfîyetîya Hamîdîya Kurdîstan'de kî, asayîşê can û milk nêverdena. Hamîdîya dewizanê Kurdî kî hetê dewlete ser tundana. Çimanê dewuzanê Kurd'de kî, verva Hamîdîya, dewlete bena raxeleskar. Bi sîyaseta pan - îslamîste û Osmanlicilîxen, raya heşîyarbîyayîşê Kurdan guretene de xêle kar dî.

Îqtîdarê Jon-Tirkanî kî, nê pau'ra verday. Hamîdîya ser taye duzenlemeye newîyî vetî, modernîze kerd û cira je cenge Rûsu-Osmanizu, hervu'de fêyde kerd. Alayê Hamîdîya, cengê emperyalîsto l'înra dime, bi îşqalê împaratorîye axme benê.

Seserra 19'îne de, Kurdîstan'de rewşa ekonomî û cuyo - sosyal

Kurdîstan'de, na seserre'de tarzê ûretîmo feodal hukumîyedebî. Bi sevebê binê îşqal'de bîyayen'ra kî, virênîya averşîyayena hezanê kardîyoxu'de (üretici - güçlerin) manewo girs hezê teverbî. Kurdîstan, mavenê Osmanliye û Îran'de barekerdebî bi ne seveb'ra kî, dînamîzma xuya zerî sero, nûveyanê kapîtalîzme averberdene bêyîmkane bîye. Hervê mavenê Rûsya, Osmanliye, Îranî û xoverdayîşanê feodalu ekonomîyê Kurdîstan hertim ardene riznayêne. Çike, xoverdayîşu'ra dime cirmê dewlete pero sarê nazawu ontenê, mal û milk amêne gasp kerdene; dewî, sukî anêne riznayene, vesnayene. Hete'ra kî, bacê dewlete zaf giranbî naye kî, raye nêdene ke aşîrî koçeren'ra biverêra ju cade cuwiyayenî.

Halfîn peysermendîşê Kurdan û Kurdîstan ser nîya vano;

"Na zorluxu'ra pîya û nîne'ra zaf taybetî, şark sero polîtîka îqtîsatya İran û Osmanliya. Na polîtîka, Kurdan û sarê bînê ke Kurdîstan'de ciwîyayene, nînê hetê ekonomî û kultur'ra hertim peyser verdene û nînê cengu'de hetê xo'de lejkerdene wa. Na polîtîka, yîmkanê aver şîyayen û peysermendoxen'ra raxeleşîyenî nedana na sarî."

Na serran, hercayê Kurdîstan'de organîzebîyayîşê aşîran amêne vînîtene. Organîzebîyayîşê aşîran, hem caguretexî hem kî, koçerî û nêm - koçerî guretene qapsamê xo. Organîzeyê aşîran karê dewletanê bandurdayoxu're kî amênê, nîyayen'ra bi mavenîya axawo rotegurete'ra pêro aşîre guretenê binê denetimê xo. Wayîrê herdan, heywanu û zafen'ra dewu axaybî û axayen pî' ra verdene lajî. Endamê aşîru çîtecîxen, şuwaneyen, qisme kî, taye zaanatu'ra xebetîyenê. Bi sevebê peysermendîşê hezanê kardîyexu'ra ekonomîyê Kurdîstan zîretçîyen, heywancîyen û zaanatçîxenya dest'ra amenê meydan. Zîretçîyenî kî, herdanê axay ramitene bîye. Angarya, kîracîyen, yaricîyen amêne vînîtenê. Çînebîyayena rayan û bêasayîşîye'ra kî, ekonomîyo cadayî axmenêbîyene. Feodalê Kurdî kî, verva viraştena rawu vejîyenê çike, rawu'ra pîya aşuru sero denetimî kî, bîyene rehet. Nîne nêwaştenê ke, qonumê xuyo ekonomîk û sîyasî bisanekîyora.

Bêasayîşîye û cuyê dewizanê Kurdîstan ser oncîya Halfîn nîya vano;

"Saro ke îta ciwîyayeno, ne garantîyê kar ne kî, yê weşîye esto. Verva ju tecavûz'de xo biseveknene're ju îdarî mekanîzma'ra maxsune. Binê îdarê derebeylîxan, dîn û wayîranê milkan'de mîyanê na sar yeno şîkîyayen û na îdare çiko ke, hetê sar'ra beno hîra virenîye cêno. Sarê nazayan, bi nordemîya, çey û emegê xo binê bandura zilm'de ro."

Verenîya na seserre'de Kurdîstan'de hukmê perî çînebî, çî juwîn'de amenê virnayene. Bazirganîye rayanê kerwanu ser û lîmanu'de ameybî pê ser. Bezirganîye ûrunê ramitene, heywancîyen û karê dest sero amêne meydan. Mavenê na seserre'de destpê ûrunê zîretî û heywancîyen tever rotene kerdbî. Îstanbul, Xalep, Tîflis û taye sukanê bînu'ra bezîrganê girsî, bezîrgananê Kurdîstan'ra çî rote guretene û pazaranê tever'de rotenê. Mavenê Kurdîstan û pazaranê tever'de bezirganê nênasî; tirk, Armenî, pers mavendar bî. Averşîyayîşê teverrotîşî, ju sinifa de bezîrgan - wayîrê hardî kî vete meydan. Peynîya na seserre'de pazaranê Osmanliye'de endî ûrunê sanayîyê Ewropa yenê roşîyayene. Na kî tekstîlo qizo ke Kurdîstan'de yeno viraştene keno bêhez. Labelê, ticaret'ra kî, bara girse oncîya dewlete cêna. Bi malanê bezîrganu û wayîranê herdu herkeşî jedena bac kerdene, averşîyayena nînê vindarnena. Na seserre'de kî, pirbîyayenya xazîna merkez'de bara Kurdîstanî xêlê taybetî bîye. Bi na sîyaseta dewlete, tîcaret û hezê kardîyoxê Kurdîstan rîyê xo çarnenê'ra sukanê merkezu ser. No ca virnayîş modernîzenya sukanê merkezu'ra pîya rozanê ewroyen de tenêna jedîye'ra verdewam keno.

Hona aver sono ✘

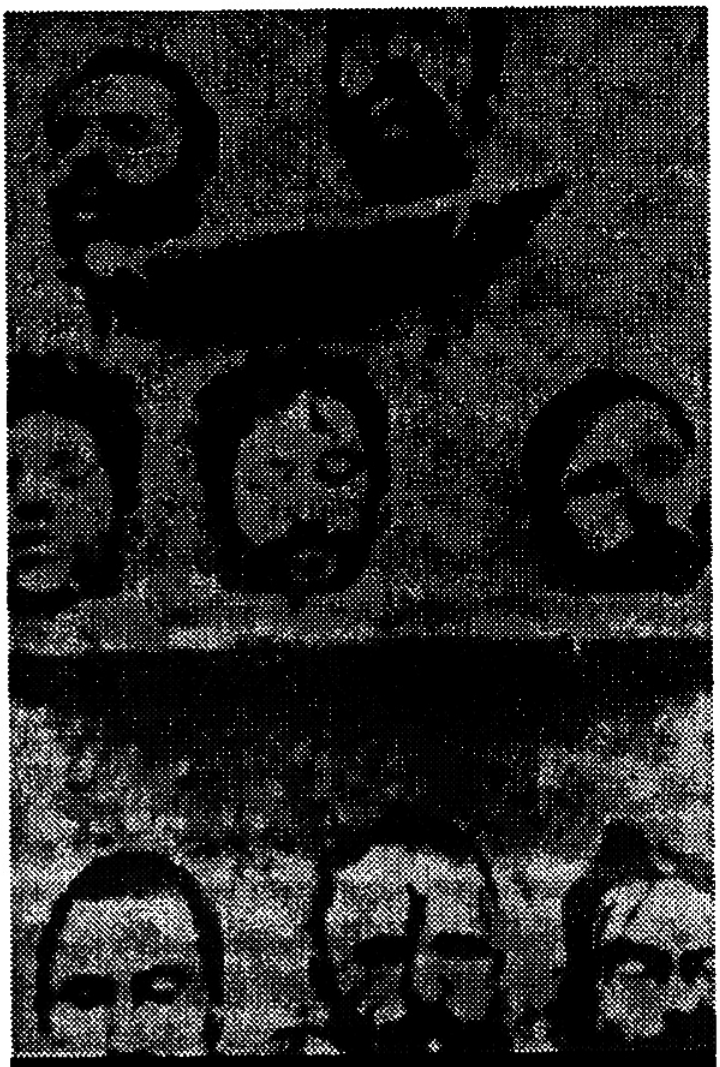

Serrvirnayenya xuya 90'îne dekî; gunekaranê qirkerdişê Hermenîyan sinifanê bandiroxanê Osmanliye-Tirk keme naletme!

KARKERÊNÊ TEDÊ WÊLATO Û SARÊ BİNDESTO JÛBENE

astarê bolşewîk

PERLODA MARKSÎST-LENÎNÎSTA Bİ AVERWAXT E (KURDÎSTANÊ VAKURÎ)

Bijî roja 8ê Adarê ya Jinên kedkarên Navnetewî!

AMOR: 29 · GÛJİGE 2005 · BIHA: 750.000 TL